PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

- PP 559 (4 linije)

gio 1
- 85723

20

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 41 (12.673)

Trst, sreda, 18. februarja 1

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.132
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Sporazum mora sedaj ratificirati jugoslovanska skupščina

Italija ratificirala sporazum o ribolovu v Tržaškem zalivu

Prizadevanja za dosego globalnega sporazuma o ribolovu v Jadranu

SANDOR TENCE

RIM — Parlament je dokončno ratificiral italijansko-jugoslovanski sporazum o ribolovu v Tržaškem zalivu. Poslanska zbornica je namreč pozno sinoči, skoraj poldrugo leto po podobnem sklepu senata, odobrila ta meddržavni sporazum, ki bi moral odločilno prispevati k ureditvi zelo delikatnih razmer na najbolj severnem predelu Jadrana in preprečiti incidente, ki se žal ponavljajo tudi po tragični smrti mladega ribiča iz Gradeža. Sporazum bo stopil v veljavo takoj zatem, ko ga bo odobrila jugoslovanska zvezna skupščina, kjer pa je ratifikacijski postopek trenutno ustavljen, verjetno tudi zaradi pomislekov in določenih odporov, ki si utirajo pot v sosednji Istri.

Parlamentarna pot sporazuma je bila zelo težka in polna zaprek. Senat ga je brez posebnih težav ratificiral že novembra leta 1985, do hudih političnih težav pa je dokument naletel v poslanski zbornici. Skupina parlamentarcev KD iz Furlanije-ulijske krajine je namreč zahtevala in dosegla od vlade zamrznitev postopka, dokler se Jugoslavija ne bo formalno obvezala, da bo zgradila odseka tako imenovane osimske avtoceste. Te obveze so nato prišle, postopek pa je spet obstal po tragičnem incidentu vzdolž istrske obale, ki je čez noč ohladil odnose med Rimom in Beogradom. Razprava se je premaknila z mrtve točke šele v drugi polovici lanskega decembra, ko so vprašanje ribolova v Tržaškem zalivu vključili med globalna dvostranska pogajanja o ribolovu na Jadranu.

Sporazum, ki so ga poslanci ratificirali sinoči, predvideva ustanovitev mešane ribiške cone (pretežno v jugoslovanskih ozemeljskih vodah) ter določa število in tonažo ladij, ki bodo lahko ribarile na tem območju, ki ima obliko četverokotnika. Listina določa tudi, da bo za izvajanje in za spoštovanje sporazuma skrbela posebna delovna skupina italijansko-jugoslovanske mešane komisije o gospodarski kooperaciji in o izvajanju osimskih sporazumov. Ta delovna skupina, ki jo vodita oba koordinatorja osimskih sporazumov, zaseda prav v teh dneh v Rimu in si prizadeva za dosego globalnega sporazuma o ribolovu v Jadranskem morju. Sinočnjo ratifikacijo so podprle vse politične stranke, z izjemo fašistov, ki so se vzdržali.

Podaljšana goriška prosta cona

RIM — Vladni dekret, ki podaljšuje veljavnost goriške proste cone do konca leta, je od sinoči državni zakon. Poslanska zbornica je namreč po zelo hitrem postopku (točno teden dni po senatu) odobrila odlok, ki ga je ministrski svet, kot znano, sprejel na svoji zadnji seji v preteklem letu. Poslanci so na predlog sentorjev dopolnili dekret z dvema popravkoma. Eden je izrazito tehničnega značaja, drugi pa se nanaša na pristojnosti goriške trgovinske zbornice pri določanju količine brezcarinskih kontingentov. V sinočnji razpravi je sodeloval le goriški poslanec KD Rebulla, ki je pozval vlado in parlament, naj čimprej dokončno uredita problematiko goriške proste cone.

Bodočnost brezcarinskega režima goriške in sovodenjske občine je trenutno odvisna od politične usode posebnega vladnega predloga, ki nekatere ugodnosti goriške proste cone razširja tudi na Tržaško pokrajino. Parlamentarni postopek za odobritev tega osnutka pa še čaka na zeleno luč pristojne senatne komisije. (st)

V poslanski zbornici in

Minister Scalfaro o sobotnem pokolu

RIM — Italijanski notranji minister Oscar Luigi Scalfaro je včeraj poročal v senatu in v poslanski zbornici o sobotnem napadu rdečih brigad, v katerem sta izgubila življenje dva policijska agenta. Po prikazu dinamike brigadističnega napada je minister dal politično oceno sedanje terористične ofenzive, ki ni primerljiva s pokolom v Ulici Fani, saj smo danes priča le poskusom obujanja tedanjih časov. Brigadisti so se razcepili na dve krili, kar precej zmanjšuje njihovo operativno sposobnost. Vsekakor pa je treba poostriti budnost, saj obstajajo upravičeni sumi v mednarodno režijo. Prav tako je zaskrbljujoče, da imajo teroristi obširno zaledje simpatizerjev in podpornikov. Država pa ne sme odgovoriti na sedanji izziv z »zakonodajno shizofrenijo«, ne sme odgovoriti s terorjem.

Scalfaro je tudi navedel, da so ljudje 9 minut pred napadom zaman skušali sprožiti alarm, a jim to ni uspelo zaradi preobremenitev telefonskih vez. Potrdil je včerajšnji komunike rdečih brigad in napovedal, da bodo skrbno preučili, kako bodo v bodoče poskrbeli za spremstva.

Na sliki (telefoto AP): **minister Scalfaro med včerajšnjim poročanjem.**

Craxi: sedanje politično stanje je tako da je »štafeta« iz dneva v dan težja

RIM — Štafete torej ni več. To je logični zaključek dolgega intervjuja, ki ga je imel predsednik vlade Bettino Craxi sinoči v okviru odaje Mixer na drugi mreži italijanske televizije ter pogovora s časnikarji, ki je sledil snemanju tega intervjuja. Predsednik vlade je pred televizijskimi kamerami dejal, da je vprašanje štafete na stezi, ki je iz dneva v dan ožja in zahtevnejša, torej manj verjetna. Po koncu snemanja je v pogovoru s časnikarji Craxi dejal, da je bilo vprašanje štafete od vedno izmišljeno, da so odnosi med političnimi silami iz dneva v dan težji in da se pojavljajo vsak dan novi problemi. Na vprašanje kaj dela v zvezi s tem je predsednik vlade odgovoril, da zbira elemente, iz lkaterih bi lahko sklepal zaključke in v kolikor bi te elemente že imel, ne bi imel nobenih težav, da bi se predstavil parlamentu. Skratka, Craxi trdi, da ni bilo nobenega sporazuma o štafeti in da je le napovedal namen, da doseže neki datum, ki sovpada s kongresom socialistične stranke. »To je bil namen, seveda pa je sedaj treba računati na stvarnost«.

V televizijskem intervjuju je Craxi govoril o številnih problemih vlade in strank, poudaril pa je tudi, da noče predčasnih volitev:»V kolikor bi mislil, da so volitve v tem trenutku potrebne, bi to jasno povedal, je dejal predsednik vlade«. Ves njegov poseg je bil odločen, a ne pretirano polemičen.

Craxijeve izjave so seveda povzročile pravo razburjenje v političnih krogih. V poznih popoldanskih urah so se na sedežu krščanske demokracije sestali vsi veljaki te stranke, vendar ni hotel nihče komentirati Craxijevih besed. Edino Andreotti je z njemu prirojeno spontanostjo dejal, da se štafeta nanaša pač na štiri tekače, tu pa gre samo za enkratno zamenjavo, tako, da je jasno, da o štafeti pač ni bilo govora. Mimo te pol resne izjave pa demokristjani niso hoteli govoriti. V palači največje italijanske stranke so včeraj le opozorili, da je bil 29. julija lanskega leta podpisan sporazum, ki med drugim predvideva, da bo v marcu Craxi ponovno prevzel vodstvo socialistične stranke in da bo ob tej priložnosti prišlo do zamenjave v vodstvu vlade, ki naj alternativno pripaded socialistu oziroma demokristjanu. De Mita se je včeraj več kot uro pogovarjal z Andreottijem, nato pa se je sestal s Forlanijem, z obema podtajnikoma Scottijem in Bodratom in s predsednikom senatne parlamentarne skupine Mancinom. Izjav, kot rečeno, ni bilo. Izmed drugih strank pa se je oglasil samo socialdemokratski tajnik Nicolazzi, ki je dejal, da štafeta ni nekaj avtomatičnega in da je Craxi doslej vedno potrdil, da marca ponovno prevzame mesto strankinega tajnika.

Italijanski delegati ob povratku s foruma

MOSKVA — Italijanska delegacija, ki se je udeležila moskovskega foruma, se je včeraj vrnila v Italijo. Ob povratku s tridnevnega zasedanja je bilo tako mogoče zabeležiti prve vtise na pobudo Mihaila Gorbačova.

Moskovskega mednarodnega foruma so se udeležili tudi italijanski znanstveniki, gospodarstveniki, režiserji in igralci. Prof. Giovanbattista Marini Bettolo, ki je bil član delovne komisije znastvenikov, je tiskovni agenciji AGI posredoval dokaj pozitivno oceno na moskovski meeting. Pozitivne so bile tudi ocene režiserjev in igralcev.

Carla Lizzanija, režiserja in bivšega direktorja beneškega filmskega festivala, je najbolj prizadelo sporočilo generalnega tajnika CK KP Gorbačova, ki je prisotnim delegatom priznal, da SZ nima zadostnih sredstev, da bi istočasno krila dveh ključnih področij.

Gospodarska obnova terja namreč veliko truda in sredstev, te pa misli Gorbačov odvzeti predvidenim stroškom za oboroževanje.

Danes stavka zdravnikov

RIM — Nova stavka zdravnikov, ki so jo oklicali zvezni sindikati CGIL-CISL-UIL, bo ponovno priklicala v Rim na tisoče predstavnikov kategorije. Sindikati predvidevajo, da bi se moralo današnje demonstracije udeležiti najmanj 60 tisoč zdravnikov, ki protestirajo, v imenu vseh uslužbencev italijanskega zdravstvenega sistema, zaradi počasnosti, s katero se vlečejo pogajanja za obnovo delovne pogodbe. Po izjavah skupnega sindikalnega dokumenta je današnja stavka konkreten odgovor sindikatov na petmesečno odlašanje tehtne razprave o ključnih točkah pogodbe, ki je zapadla že pred dvema letoma.

Današnji stavki bi morala slediti tudi stavka družinskih zdravnikov. Od ponedeljka dalje naj bi ti sicer nudili redno zdravstveno oskrbo, ki pa jo bo treba plačati kot obisk pri specialistu. Stavka družinskih zdravnikov (včlanjenih v sindikalnih organizacijah FIMMG, CUMI, AMFUP in SNAMI) bo časovno razčlenjena po deželah.

Nadaljuje se sojenje Demjanjuku

Sojenje proti krvniku iz Treblinke, ukrajinskemu vojnemu zločincu Demjanjuku, se nadaljuje z zaslišavanjem prič (Telefoto AP)

SP v nordijskih disciplinah

Znova Skandinavci

OBERSTDORF — Na svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah so včeraj podelili dva kompleta kolajn. V moški štafeti 4x10 km so se uveljavili Švedi pred Sovjeti in Norvežani, Italija pa je bila peta. V tekmovanju na 90-metrski skakalnici ekipno pa so bili najboljši Finci, ki so prehiteli Norvežane in Avstrijce, a Jugoslavija je bila sedma.

Košarka: v evropskih pokalih

Cibona brez težav Scavolini soliden

V evropskih košarkarskih pokalih se bližajo sklepni boji. V prvi polfinalni tekmi pokala pokalnih prvakov sta bila včeraj zaposlena Scavolini in Cibona. Scavolini je tesno zgubil v Moskvi in ima konkretne možnosti, da se prebije v finale. Zagrebčani pa so že v gosteh odpravili Asvel.

Proces Chinnici - Gasan povzročil veliko zmešnjavo

CATANIA — Proces zaradi umora sodnika Chinnicija postaja iz dneva v dan bolj zapleten. Pri tem igra veliko vlogo Libanonec Bou Chebel Gasan, ki je najprej obtožil oba brata Greco, da sta dala nalog za Chinnicijev uboj (v atentatu sta umrla tudi dva karabinjerja ter hišnik poslopja, v katerem je sodnik stanoval), pred dnevi pa je vse svoje izjave preklical.

Da bi bila stvar še bolj zabavna, je predsednik prizivnega sodišča v Catanii včeraj prebral še eno izjavo Libanonca, ki tokrat demantira tisto, kar je pred dnevi zanikal: da smo bolj jasni — Gasan potrjuje, da sta brata Greco v resnici dala nalog mafiji, da umori sodnika Chinnicija, ki se jima je v svojih preiskavah preveč približal. Zakaj pa je pred dnevi Gasan to zanikal? Da bi ga premestili iz zapora iz Termini Imereseja, kjer je vse preveč mafijcev in kjer naj bi njegovo življenje bilo v stalni nevarnosti.

Vse to je povzročilo nemalo zmešnjave, tako da so zagovorniki obtožencev zahtevali od predsednika sodišča, naj Libanonca zasliši v avli. Porotniki so se zatem umaknili v sodniško sobo in sklepali o zahtevi zagovornikov. Ob koncu so sklenili, da bo Gasana treba zaslišati v avli. Zaslišavanje bo v sredo, 25. februarja. Sodišče je istočasno zavrnilo zahtevo odvetnika Polizzija, da bi razpravo odložili.

Opozarjajo na možnost skalitve odnosov med velesilama

TV serija »Amerika« dvignila mnogo prahu Zelo deljena mnenja v Združenih državah

Sovjetska zveza hoče odkupiti serijo za svoje TV gledalce...

NEW YORK — TV nadaljevanka z naslovom »Amerika«, ki jo je v nedeljo začela prikazovati TV mreža ABC (prikazuje položaj v ZDA 1997. leta, oziroma 10 let po namišljeni sovjetski okupaciji), je v ameriški javnosti povzročila izredno velik prah. Do prikazovanja te 14 ur dolge serije, ki bo na sporedu do konca tedna, je namreč prišlo prav v času poskusov demokratizacije sovjetske družbe in v kritičnem trenutku razorožitvenega dialoga med obema velikima silama.

Kritiki iz tako imenovanih liberalnih krogov vodstvo TV mreže ABC opozarjajo, da bo omenjena serija, ki SZ prikazuje v izrazito negativni luči (po okupaciji naj bi ZDA postale dežela gulagov, s silo naj bi jo upravljale sile OZN, ki jih vodi vzhodnonemški diplomat, ljudje v dolgih vrstah čakajo na hrano itd.) znova obudila antikomunistično oziroma protisovjetsko histerijo v ZDA, poslabšala odnose med obema velikima silama in otežkočila ženevska razorožitvena pogajanja med obema velikima silama. Za velik del ameriške publike je namreč televizija glavni vir informacij.

Avtorji te serije, v katero je ABC vložil 35 milijonov dolarjev, trdijo, da gre za povsem izmišljeno zgodbo, ki nima nobene zveze z realnostjo, temveč da je njen namen ameriško publiko samo opozoriti na to, kaj bi se zgodilo v primeru, če bi v ZDA zavrgli »demokracijo«. Vodstvo ABC je še pred začetkom prikazovanja te serije sprejelo rekordno število protestnih pisem. Njeno prikazovanje so obsodili tudi nekateri vodilni ameriški politiki, na primer bivši predsednik Jimmy Carter, bivši državni sekretarji Dean Rusk, Edmund Muskie, Alexander Haig, bivša ameriška veleposlanica v OZN Jeanne Kirkpatrick, več kot 150 mirovnih organizacij itd. Protestom se je pridružila tudi svetovna organizacija, saj avtorji serije mirovne sile OZN prikazujejo kot lutke okupatorjev, poleg tega pa je na zastavah okupatorjev emblem svetovne organizacije.

Tako velike polemike doslej v ZDA ni dvignila še nobena TV serija. Zaradi njenega izredno negativnega učinka je na primer celo vodstvo avtomobilskega koncerna »Chrysler« zadnji trenutek umaknilo prikazovanje svojih reklam v okviru te serije. ABC je za enominutno reklamo v okviru te serije postavil ceno 350.000 dolarjev (rekordna cena za 30-minutno reklamo na ameriški TV je bila doslej 380.000 dolarjev). Vodstvo TV mreže ABC je s prikazovanjem omenjene serije poskušalo izboljšati tako omajan finančni položaj te mreže, ki jo je lansko leto kupila družba »Capital Cities«, kot tudi gledanost programa. ABC je namreč po gledanosti programa med tremi največjimi TV mrežami zdrsnil na zadnje mesto.

Sovjetsko vodstvo je presenetilo ustvarjalce te serije s ponudbo, da odkupi celotno serijo in jo prikaže sovjetski publiki. Omenjeno ponudbo je vodstvo ABC zaradi nepredvidenih političnih posledic zaenkrat zavrnilo.

S serijo zaenkrat ni zadovoljen nihče, tako liberalne sile in vodilni politiki (uradni Washington zaenkrat še ni komentiral tega dogodka), ker sodijo, da utegne znova »zastrupiti« medsebojne odnose, kot tudi skrajni konservativci, ki sodijo, da je sovjetska okupacija ZDA prikazana naivno, nerealno in preveč dobročutno.

Glavni igralec te serije, Kris Kristofferson, ki je sicer v realnem življenju pevec country pesmi med drugim tudi s protivojno vsebino, je iz Moskve, kjer se udeležuje »konference o miru«, izrazil obžalovanje, da je omenjena serija naletela na tako negativen odmev. Zaradi izredno negativnih kritik, tudi na njegov račun, je Kristofferson pred dnevi v dvorani Varnostnega sveta posnel kratek propagandni film, v katerem daje priznanje svetovni organizaciji pri ohranjevanju svetovnega miru. Sekretariat OZN bo omenjeni film brezplačno odstopil vsaki TV postaji, ki ga je pripravljena prikazati. TV mreža ABC ga doslej še ni prikazala.

Ameriški TV program je sicer ta teden poln oddaj o SZ. TV mreža NBC je pravkar končala serijo oddaj o SZ, ki jih je posnela v Moskvi, Ted Turner, lastnik največje kabelske TV mreže v ZDA, pa je začel prikazovati serijo 5 oddaj o SZ, ki se zavzema za izboljšanje odnosov med obema velikima silama in pomeni svojevrsten odgovor TV seriji »Amerika«. Najnovejši dogodki v SZ so sicer stalno na čelu najbolj gledanih informativnih oddaj ameriških TV mrež, dejstvo, da sovjetske oblasti še niso izpustile znanega oporečnika Josifa Beguna, čeprav je član CK sovjetske KP Georgij Arbatov v nedeljo po ameriški televiziji napovedal, da je že na prostosti, pa tukaj ocenjujejo kot prvi odkrit odpor vodstva KGB proti procesu demokratizacije, ki ga vodi Gorbačov.

UROŠ LIPUŠČEK

Pred mirovnim sporazumom Contadore?

MANAGUA — S propadom poskusa kostariškega predsednika, da bi izoliral Nikaragvo na mirovnih pogajanjih v Srednji Ameriki, se je sandinistično gibanje okrepilo. Managua je pozdravila odložitev podpisa sporazuma na mesec maj, kot je predlagal predsednik Kostarike.

Tako po 15 pogajalskih dneh Oscar Arias ni vsilil svojim trem kolegom ,Joséju Napoleonu Duarteju iz Salvadorja, Viniciu Cerezu iz Gvatemale in Joséju Azconi iz Hondurasa, da bi prisilili Nikaragvo na podpis njegovega predloga o miru. Sandinistični glasnik je izjavil, da je propadel Ariasov poskus, izolirati Nikaragvo. Tako bodo mirovni sporazum v petih podpisali čez 90 dni v Esquipulasu v Gvatemali, kjer bo navzoč tudi nikaragovski predsednik Daniel Ortega. Glavna točka Ariasovega načrta je bil pričetek pogovorov med vlado sandinistov in contrasi, ki jih podpirajo ZDA.

»Ko bomo prejeli predloge, jih bomo preučili in odgovorili«, je izjavil podpredsednik Nikaragve Sergio Ramirez ameriškemu senatorju Christopherju Doddu, ki je v dveh mesecih že drugič pripotoval v Nikaragvo.

Sandinisti so bili na stališču, da so pogovori v štirih bili manever proti Contadori in njenemu štiriletnemu prizadevanju za vrnitev miru v Srednjo Ameriko.

Izključitev Nikaragve iz pogovorov v Sant Joséju je sovpadala z napovedjo, da se contrasi pripravljajo na ofenzivo, v kateri bi uporabili 150 raket proti sandinističnim helikopterjem. Toda Ramirez je dodal, da se contrasi umikajo v Honduras in da se sandinistična zmaga utrjuje.

Iran proti satiri ZRN

BONN — V Italiji se je že pripetilo. Blaga satira na račun Homeinija - v sklopu televizijske oddaje Fantastico - je povzročila diplomatsko afero. Veleposlanike so odgnali iz Irana, uslužbenci iranskih uradov v tujini pa so iz protesta stavkali.

Tokrat je iransko tankočutnost ranilo satirično namigovanje holandskega komika Rudija Carrela, ki vodi nedeljski večerni program Rudi Tagesshow na prvi mreži zahodnonemške televizije. Komik Rudi uporablja originalne TV-posnetke dogajanj v svetu, ki jim dodaja svoje pikre pripombe in kdaj tudi dodatne vrinke. Prejšnji teden je »komentiral« posnetke, v katerih so bili ovekovečeni imam Homeini in skupina iranskih ženk. Tem ženskam je Carrel »dodal« posnetke brhkega dekleta, ki naj bi se začela pred imamom vneto slačiti.

Iranci so nemudoma reagirali na »nesramne provokacije« in so iz Teherana izgnali dva zahodnonemška diplomata. Iranski veleposlanik v Bonnu Mohamed Žavad Salari je posredoval oblastem ostro protestno noto, medtem ko so stavkali tako uslužbenci iranskih podjetij v ZRN, kot uslužbenci letalske družbe Iran Air, ki je celo črtala en polet. ZRN ni še uradno reagirala na iranski protest in verjetno tudi ne bo, glede na to, da je Iran njen najpomebnejši gospodarski partner na bližnjem vzhodu.

V Libanonu sklepajo nova strateška zavezništva

Krvav spopad med komunisti in šiiti: nepredvidena pomoč za palestinske borce

BEJRUT — Zahodni Bejrut je bil včeraj prizorišče enega najhujših spopadov v zadnjih mesecih, ki je terjal več desetin mrtvih. Tokrat so si skočili v lase do včeraj maloštevilni oddelki libanonske komunistične partije in šiiti gibanja Amal.

Sodeč po razsežnosti spopadov, ki so se iz mestnega središča Hamra razširili vse do predmestij, z uporabo vsega razpoložljivega orožja vključno s topovi, minometalci in raketometalci, so komunistom priskočile na pomoč še druge oborožene grupacije. Berijevi šiiti so v zadnjih mesecih likvidirali tako nekdanjo sunitsko večino kot druge razne skupine, predvsem levičarske murabitunovce. Vsi ti so sedaj izrabili položaj in skušajo izpodriniti šiitske prišleke in ponovno vzpostaviti nekdanje ravnotežje sil v muslimanskem Bejrutu.

Šiitskega strahovladja so po vsem sodeč že dalj časa siti Džumblatovi druzi, ki so baje podprli komuniste v sedanjih spopadih. To vsaj trdi Beri, ki obtožuje druze in komuniste, da so sklenili zavezništvo s Palestinci. Resnici na ljubo, so Palestinci v Burž el Baražnu imeli včeraj dan premora. Položaj pa je v obleganem taborišču še vedno skrajno dramatičen. Šiiti ga včeraj niso obstreljevali, a prav tako niso dopustili, da bi v taborišče prišla nova pomoč v živežu. Amal sedaj zahteva ne samo rešitev spora ob strateško pomembni vasi Mahduš, temveč ponavlja staro zahtevo, da se morajo vsi palestinski borci umakniti iz taborišč.

Palestinci pa po dosedanjih izkušnjah z arabskimi brati tega ne morejo sprejeti. Njihovi oboroženi borci so namreč edino jamstvo, da se ne ponovijo pokoli, s katerimi je posejana vsa palestinska zgodovina.

Vsa dosedanja pogajanja, da bi rešili vprašanje palestinske prisotnosti v Libanonu, so se izjalovila. Ob sedanjem zapletu pa je vsakomur jasno, da nastajajo nova, povsem nepredvidljiva zavezništva, v katerih bo kot vedno najbolj trpelo civilno prebivalstvo.

Prebivalstvo je včerajšnji dan preživelo v zakloniščih. V zahodnem Bejrutu že primanjkuje hrane, po vsem sodeč pa je municije čisto dovolj, saj so se tudi sinoči nadaljevali poulični boji. Ob vsem tem je nekoliko tonila v pozabo usoda talcev, ki so v rokah islamskih skrajnežev. Libanonski predsednik Džemajel je v intervjuju za britanski BBC izjavil, da ima »zelo pomembne informacije« o usodi posrednika anglikanske Cerkve Terryja Waita. V prihodnjih urah naj bi celo poskrbel za »presenečenje«. Kaj pomenijo te Džemajelove besede, ni jasno. Canterburyjskiki nadškof pa je včeraj pozval ugrabitelje, naj izpustijo njegovega posrednika, ki je v Libanon prispel v imenu anglikanske Cerkve in ne kot posrednik kake zahodne države.

Medtem pa je včeraj v krščansko bejrutsko pristanišče Džunijeh prispela italijanska pomoč za Palestince in muslimanski Bejrut. Začela so se že mrzlična pogajanja, da bi živež in pomoč lahko prekoračila zeleno črto. Največja ovira pa bodo šiitske obkoljevalne enote pri Burž el Baražnu.

Pripadnik šiitskega Amala z avtomatsko puško ameriške izdelave M 16 (Telefoto AP)

Za milost k papežu

Muzayen Agca (na sliki s sinom Adnanom) je prišla v Rim, da bi skušala pri papežu izprositi milost za sina Alija Agco (Telefoto AP)

Tajnik KPI Natta zadovoljen z obiskom v Berlinu, Helsinkih in Stockholmu

RIM — Alessandro Natta se je včeraj vrnil v Italijo s potovanja, na katerem je v tednu dni obiskal Berlin, Helsinke in Stockholm. Če je od severnoevropskih socialdemokracij tajnik komunistične partije iskal »potrditev« tez zadnjega kongresa KPI, po katerih je ta stranka »sestavni del evropske levice«, je to potrditev nedvomno prejel od švedskega prvega ministra Ingverja Carletona. Predsednik vlade te skandinavske države in obenem voditelj švedske socialdemokracije je namreč Natti predlagal nekaj, česar niti italijanski komunistični voditelj ni pričakoval: skupno delo za rešitev nekaterih problemov, o katerih se bo morala evropska levica soočati v prihodnjih letih, kot na primer boj proti brezposelnosti, premostitev neravnovesij med Severom in Jugom v svetu, ustanovitev brezjedrske cone v Evropi, razširitev gospodarskih in trgovskih odnosov med državami Evropske gospodarske skupnosti in skandinavskimi državami. Do vsega tega naj bi prišlo s sestavo specifičnih delovnih skupin o posameznih tematikah. Podobne izkušnje niso nove za italijanske komuniste, saj že sodelujejo s francoskimi socialisti in z zahodnonemškimi socialdemokrati. Na ta način stranka, ki sama sebe proglaša za »sestavni del evropske levice«, vodi ambiciozen načrt združevanja levice na Stari celini, za katerega se je zavzel 17. kongres v Firencah. Ta Nattova misija — komunističnega tajnika sta spremljala odgovorni za mednarodne odnose Antonio Rubbi in član CK Renato Sandri — je bila usmerjena prav v dosego teh ciljev. Kdor je pričakoval, da bi Natta ob koncu tega obiska izjavil, da KPI pripada evropskim socialdemokracijam, pa je bil vsekakor razočaran. O tem vprašanju mu je bilo naslovljenih mnogo vprašanj na sklepni tiskovni konferenci v Stockholmu, vendar je komunistični tajnik zavrnil vse take hipoteze, kar je bilo sicer lahko predvidljivo. V soočanju s socialisti in s socialdemokrati, je dejal, »vidimo zanimive aspekte razmišljanja in ne modela, o katerem ne bi bilo mogoče diskutirati,« vendar je Natta tudi priznal, da bo od njegovih pogovorov s švedskim voditeljem mogoče tudi izvajati zanimiva razmišljanja za samo KPI in že predvideva, da bo lahko prišlo do pogovorov in do političnih pobud o vprašanjih, na katere morajo biti pozorne vse levičarske sile: o miru, o vprašanjih razvoja dela, o zaposlovanju.

Med italijanskimi komunisti in švedskimi socialdemokrati se razlike o Nattovem mnenju ne zaznajo več na področju ideologije, ampak prihaja do soočanja o političnih temah. Z drugimi besedami, prišlo je do zbližanja, čeprav razdalje še vedno obstajajo. V tem okviru je treba tudi gledati na analizo, s katero italijanski komunisti ocenjujejo krizo nekaterih zahodnoevropskih komunističnih partij, kot na primer francoske. Gre za krizo, ki jo je moč premostiti samo z opustitvijo anahronističnih shem in opredelitev ter z iskanjem skupne funkcionalne strategije Evrope bodočnosti. S tega gledišča so bili zanimivi tudi pogovori, ki jih je Natta imel z obema komunističnima partijama, tako na Švedskem kot na Finskem. Gre za partiji, ki vsekakor vplivata na sestavo vlade v obeh državah.

Še en aspekt strategije, ki je izšla iz zadnjega kongresa KPI, je bil potrjen na tem potovanju: teza, da lahko znotraj obeh političnih in vojaških blokov, v katera se deli Evropa, politične sile lahko marsikaj naredijo in tudi sprožijo avtonomne politične pobude. Nattov obisk pri Honeckerju je potrdil to stališče. Iz razgovorov z vzhodnonemškimi komunisti je prišla do izraza volja, da pride do teh premikov, česar bi si pred nekaj leti sploh ne mogli misliti. Če namreč pred letom dni zaradi nasprotovanja Moskve sploh ni bilo mogoče misliti na Honeckerjev obisk v Bonnu, obstajajo sedaj že pogoji, da bi do tega obiska prišlo.

G. R.

Včeraj jih je sprejel tudi Biasutti

Komunistični poslanci končali obisk v F-JK

TRST, VIDEM — Včeraj se je zaključil dvodnevni obisk delegacije parlamentarcev KPI v Deželi Furlaniji-Julijski krajini; delegacijo je vodil predsednik komunističnih poslancev in bivši bolonjski župan Renato Zangheri.

Delegacijo je včeraj dopoldne najprej sprejel predsednik deželne vlade F-JK Adriano Biasutti, katerega so spremljali tudi drugi predstavniki deželnega izvršnega odbora. Glavna tema pogovora je bil zakon, ki zadeva Furlanijo-Julijsko krajino, ki je trenutno v razpravi v parlamentu, posebna pozornost pa je bila posvečena zakonu za obmejna območja.

S tem v zvezi je predsednik deželne vlade Biasutti podčrtal nujnost tesne povezave med važnim zakonskim ukrepom, o katerem se razpravlja na vsedržavni ravni in politiko, ki jo vodi deželna uprava.

S svoje strani je predsednik komunističnih poslancev poudaril, da je treba v okviru zakona o obmejnih področjih največjo važnost nameniti gospodarski kooperaciji.

Po tem sestanku so se komunistični poslanci sestali s predsedstvom deželnega sveta in z načelniki svetovalskih skupin v deželni skupščini. Poslanec Zangheri je ob tej priložnosti podal prvi obračun obiska komunističnih predstavnikov v naši deželi. »Opazili smo važne korake naprej, poleg teh pa tudi zaskrbljujoče recesijske znake,« je dejal Zangheri. Predsednik komunističnih poslancev je tudi pristavil, da je država dolžna ukrepati v korist Furlanije-Julijske krajine; dodal pa je tudi, da ti ukrepi ne smejo biti razpršeni v številne smeri, da bi čim bolj omejili nevarnosti neuravnovešenosti med raznimi področji deželnega teritorija.

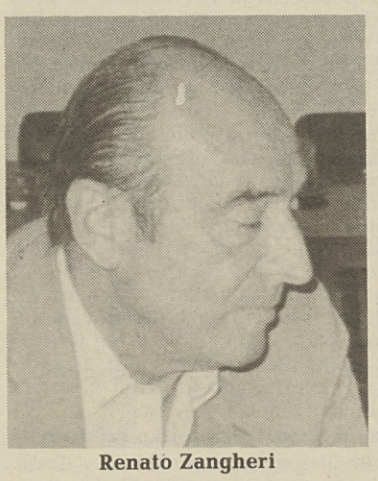

Renato Zangheri

Komunistični poslanci so se nato podali v Videm, kjer so se v popoldanskih urah pogovarjali s predstavniki deželne zveze industrijcev; v ospredju pogovorov so bila seveda gospodarska vprašanja.

S plavutmi in rokavčki čez Tartinijev trg

PIRAN — Če se v deževnih dneh podajate v Piran in mislite koračiti po Tartinijevem trgu, predlagamo, da vzamete s sabo plavuti, tisti, ki pa ne znajo plavati, tudi rokavčke in druge plavalne pripomočke. Čez Tartinijev trg je namreč te dni treba plavati. Pravzaprav je zaradi številnih lukenj in slabo izdelanih asfaltnih krp ta trg vse bolj podoben pristanišču, kakršno je bilo na tem mestu pred sto leti, le da namesto ladijc iz vode (ob nalivih) gledajo avtomobilske strehe.

Pirančane in druge, ki pogosteje zahajajo v ta kraj zato zdaj vse bolj zanima, kdaj bodo lepi načrti o ureditvi Tartinijevega trga vsaj približno ali pa delno uresničeni. Trenutno izdelujejo pri piranskem komunalnem podjetju, tozd Projektiva - inženiring, izvedbene načrte, ki naj bi bili nared še pred poletjem in naj bi povedali, koliko denarja bi za zamišljeno ureditev trga potrebovali. Določeno jamstvo pomeni že to, da so vlaganja v ureditev trga uvrstili med vlaganja v turistično infrastrukturo, kar pomeni, da bi potapljajočemu trgu lahko priskočila na pomoč portoroška igralnica. Kakorkoli že - jeseni bi se moralo na tem trgu nekaj premakniti. Toda neglede na to in neglede na načrte, se ponovnemu krpanju površine trga že zaradi turistične sezone, v Piranu spet ne bodo mogli izogniti.

B. Š.

V priredbi SPD »Zarja«

Kulturni praznik v Železni Kapli

ŽELEZNA KAPLA — V vseslovensko praznovanje Kulturnega praznika — 8. februarja, dneva Prešernove smrti - je že nekaj let vključeno tudi Slovensko prosvetno društvo »Zarja«. Poleg osrednje prireditve v Celovcu (SPZ in KKZ), je to edina proslava zamejske Koroške ob dnevu, ki ga je leta 1945 Slovenski narodnoosvobodilni svet proglasil za Kulturni praznik slovenskega naroda.

SPD »Zarja« se za te prireditve ni odločilo zato, ker imenovani odlok nalaga slovenskim prosvetnim ustanovam proslave in svečanosti, temveč iz stremljenja, da bi tudi »povprečen« pripadnik naše narodne skupnosti (vsaj enkrat letno in zavestno) premišljeval in spoznaval pomen Prešerna, njegovih poezij, o vrednosti stvaritev slovenskih pisateljev, o literaturi in kulturi našega materinega jezika.

Če pri tem pomislimo samo na težave, kako težko je spraviti nekaj življenja v naše društvecne knjižnice, kako nimajo časa, da bi segli po slovenskem leposlovnem ali drugem branju niti najbolj zavzeti prosvetaši, tedaj se bomo gotovo zavedli, koliko naporov nas še čaka. Mnogim pač še zadoščajo udobje dnevne sobe, televizijska ponudba ter pustni plesi. Kvečejmu kakšna domača igra se jim še zdi atraktivna in obiska vredna.

Pa bi vendar vzporedno s prebujanjem narodne samozavesti in z aktivnostmi na vseh področjih kulturnopolitičnega prizadevanja morali kmalu spoznati, kako potrebna nam je kultura, koliko nam lahko povedo tudi vrhunska dela naših najbolj genialnih umetnikov in ustvarjalcev. Seveda tu naša podeželska društva še dolgo ne bodo na cilju, a ravno spored letošnje Zarjine prireditve ob Kulturnem praznику bi lahko pritegnil in o tem prepričal nekoliko več ljudi.

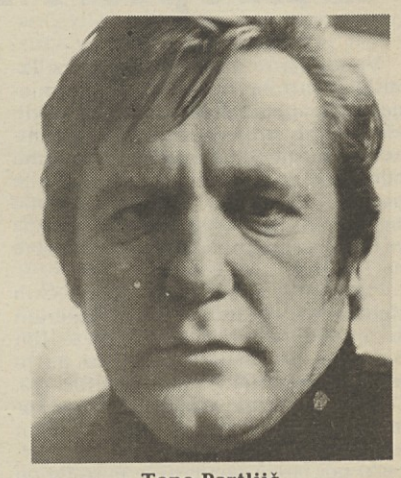

Tone Partljič

Društveni pevski zbor je po svojem novem startu v jubilejno 80. leto Zarjinega obstoja zapel še nekoliko neodločno, recitatorji pa so prepričljivo podajali tekste T. Kunterja in se je pri tem zdelo, da so nekateri kritično napisani prav za naše (koroške) razmere. Do zadnje besede prepričljiv je bil slavnostni govor Toneta Partljiča, predsednika Društva slovenskih pisateljev o pomenu Prešerna za današnji čas. Zanj ga je prebral sekretar ZKO Maribor tov. Tine Varl. Nastop Zlate in Dragiša Ognjanovič, solistov ljubljanske Opere ter pianista Igorja Švare pa je bil za večino poslušalcev najbolj dovršen in prijeten del Zarjine proslave.

M. T.

Italijani vztrajno ribarijo v jugoslovanskih vodah

KOPER — Vse kaže, da vztrajnost italijanskih ribičev pri nedovoljenem ribolovu v jugoslovanskih ozemeljskih vodah ne pozna nobenih meja. Kar vzbuja še večjo skrb, pa je dejstvo, da se »požvižgajo« in upirajo postopkom mejnih miličnikom, če jih slučajno zalotijo pri nedovoljenem ribarjenju. Po petkovem incidentu, o katerem smo že poročali, so morali mejni miličniki iz Kopra v ponedeljek ob 18.40 znova na morje, kajti dobili so sporočilo, da se med Savudrijo in Piranom nahaja deset neznanih plovil. Ko so s čolnom M 44 pripluli na kraj, kjer naj bi se nahajala plovila, so lahko le opazili, kako dvanajst ribiških ladij pluje proti italijanski strani morske meje. Kot so povedali na koprski upravi za notranje zadeve, so se italijanske ribiške barke nahajale okrog 1,5 milje v jugoslovanskih ozemeljskih vodah. (I. U.)

Osrednja naloga Društva za varstvo okolja Sežana

»Skrb za človekovo okolje je skrb vseh nas«

SEŽANA — O problematiki onesnaževanja okolja in prizadevanjih za čistejše in urejeno okolje bo tekla beseda na občnem zboru Društva za varstvo okolja sežanske občine, ki bo jutri, 19. februarja, ob 17. uri v prostorih velike sejne dvorane skupščine občine Sežana. Člani društva bodo prisluhnili poročilu o delovanju društva v lanskem letu in sprejeli program dela za tekoče in prihodnje leto. Na občni zbor vabijo poleg članov društva tudi vse ostale, ki se zanimajo za vprašanja varstva okolja.

Osrednja naloga Društva za varstvo okolja občine Sežana je reševanje problemov, ki se pojavljajo z onesnaževanjem okolja — zastrupljanje vodnih, rečnih in podzemnih virov, onesnaževanje zraka, uničevanje rodovitne zemlje, zastrupljanje zemlje in hrane ter vsakodnevni hrup. Med drugimi je zelo pomembno informiranje in osveščanje krajanov in delovnih ljudi o perečih problemih, posebno pa odgovornih gospodarskih in družbenih dejavnikov. Zaradi zaskrbljenosti nad vse težjimi ekološkimi razmerami narašča število ljudi, ki so pripravljeni sodelovati na tem področju. Zlasti je pomembno sodelovanje političnih, kulturnih in socialnih delavcev, strokovnjakov na raznih področjih in mladine. Žal pa so večkrat prizadevanja delovnih organizacij (zlasti tistih, ki onesnažujejo okolje) za čistejše okolje prepočasna in premalo učinkovita.

Prebivalci Krasa v lanskem letu niso beležili pomanjkanja pitne vode, saj novi vodni vir v Brestovici pri Komnu zagotavlja zadostne količine vode za daljše obdobje. Zato si sežanski dejavniki prizadevajo, da ne bi prišlo do zastrupitve oziroma onesnaževanja, ampak da bi zagotovili zdravo pitno vodo. Prebivalce Vremske doline in naselij ob reki Reki tare problem onesnažene reke Reke in smradu, ki zaudarja iz nje. Smrad se tu pojavlja ne le ob nizkem vodotoku, ampak tudi, ko voda narašča, saj onesnaževalci ilirskobistriške občine spuščajo v reko največ strupenih snovi. Društvo si prizadeva, da bi čimprej v celoti realizirali družbeni dogovor o sanaciji reke Reke in s tem omogočili normalno življenje ljudi na tem območju. Sedaj, ko so Škocjanske jame pogojno vpisane v spisek UNESCO kot znamenita naravna in kulturna dediščina svetovnega slovesa, je skrb sežanskih dejavnikov toliko večja, da Škocjanske jame razvijejo v turistično zanimive.

V sežanski občini je le malo obdelovalne zemlje, le-ta je povečini pridobljena z melioracijo. Vse prepogosto se dogaja, da najboljšo plodno zemljo pozidajo s stanovanjskimi hišami. Ob tem pa se vse premalo zavedamo dejstva, da je potrebno pridelati čim več hrane doma, kajti z zmanjševanjem in krčenjem plodne zemlje smo in bomo še v nadalje odvisni od uvoza. Kot zanimivost naj navedemo, da sodi Slovenija po obsegu orne zemlje na prebivalca na zadnje mesto v Evropi.

Društvo si prizadeva za varstvo kraškega in planinskega sveta in si z ostalimi društvi (planinci, taborniki, gobarji, lovci, jamarji, ribiči, šolskimi društvi...) prizadeva, da bi čim prej obnovili odlok o zaščiti kraške flore. V planinskem svetu na Vremščici in Slavniku opažajo množično izkopavanje košutnika (encijana). Veliko bo potrebno še postoriti za ureditev vprašanja posebnih odpadkov. Javnost je vse premalo seznanjena s problemom in znanstvenimi ugotovitvami o škodljivosti hrupa za zdravje in delovno storilnost. Tudi zakon o varstvu pred hrupom se v praksi ne spoštuje.

To je le nekaj poglavitnih tem in nalog, s katerimi se sežansko društvo za varstvo okolja srečuje in jih bo skušalo v prihodnje rešiti.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Sinowatz in Hawlicekova glede dvojezične šole

Mimo Slovencev nobene rešitve!

Neposredno po svojem troedinem nastopu na Dunaju, kjer je - vsaj po pisanju koroških listov - menda »suvereno« in »junaško« zastopala interese Koroške proti hudobnim Slovencem in drugim »levičarsko-ekstremističnim« nasprotnikom šolskega apartheida, je koroška strankarska trojica dobila zaslužen »pouk« tudi s strani, s katere ga verjetno ni pričakovala. Predsenik SPÖ in bivši kancler dr. Fred Sinowatz ter nova ministrica za pouk dr. Hilde Hawlicek sta zelo jasno povedala, da mimo Slovencev ne sme biti nobene rešitve.

Sinowatz je menil, da je tako občutljiva vprašanja treba obravnavati v miru in jih reševati brez časovnega pritiska. »Ne sme biti nobene rešitve, ne da bi s prizadetimi Slovenci resnično dosegli sporazuma,« je naglasil predsednik SPÖ. S tem je nedvoumno zavrnil namero koroških politikov, ki hočejo 24. februarja sicer razgovarjati s Slovenci, toda že 26. februarja v deželnem zboru izglasovati svoj strankarsko-pedagoški model, ne da bi dopuščali možnosti nadaljnjega razpravljanja o tem vprašanju.

Ravno potrebo nadaljnjega obravnavanja, in to na strokovni pedagoški ravni, pa je posebej poudarila tudi nova ministrica za pouk dr. Hilde Hawlicek. V izjavi za tisk je napovedala, da bo ministrstvo po koroškem »šolskem vrhu«, ki je predviden za 24. februar, vse prizadete povabilo na nadaljnje pogovore. Sicer pa je rešitve treba iskati z vidika skupnosti obeh narodnih skupin na Koroškem, je dodala ministrica Hawlicek, ki se je izrecno priznala k skupni šoli na območju manjšinskega šolstva.

Glede tako imenovanega koroškega pedagoškega modela, v katerem koroški politiki vidijo višek svoje pameti, pa sta oba - Sinowatz in Hawlicekova - bolj ali manj skeptična: Sinowatz je menil, da je model treba vsestransko presvetliti, preden se lahko ugotovi, ali je to pravo izhodišče; Hawlicekova pa je opozorila, da gre pri modelu za predloge, pri katerih so v interesu socialne integracije vsekakor še možni popravki.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

Za več stanovanj manj denarja

KOPER — Že v drugem mesecu novega srednjeročnega obdobja je odgovornim za stanovanjsko gradnjo v koprski občini jasno, da bo nujno srednjeročni plan do leta 1990 znatno spremeniti (zmanjšati), ga prilagoditi razmeram v stanovanjski gradnji. To konkretno pomeni, da bo bržčas v rebalansu plana namesto številke 827 stanovanj v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji zapisati pol manjšo številko, gotovo pa je tudi, da v zasebnem sektorju ne bodo v tem srednjeročnem obdobju zgradili 600 stanovanj, kot je predvideno, o tem in aktualnih problemih v stanovanjski gradnji smo se pogovarjali z **Dušanom Garzarolijem**, direktorjem DO Dom Koper.

»Lani smo v koprski občini v Žusterni III. planirali dokončanje oziroma zgraditev 110 stanovanj, naredili pa smo jih 115. Na Vojkovem nabrežju smo planirali 29 stanovanj, zgradili pa 33. Plan smo torej malenkostno presegli. Na Vojkovem nabrežju so vsa stanovanja tudi prodana, saj so bili investitorji vnaprej znani, dali so tudi denar in si na račun takojšnjega, sprotnega plačevanja gradnje zagotovili relativno nižjo ceno, saj dandanes končna cena za kvadratni meter stanovanja na Vojkovem nabrežju znaša okrog 171 tisoč din, na območju za gradom pa 340 tisoč din. Seveda je treba pri tem dodati, da gre pri stanovanjih v Žusterni III. za ceno v decembru, pri stanovanjih na Vojkovem nabrežju pa za ceno določeno za april 1986. Do takrat bi morali izvajalci končati delo. Zamud kupci ne plačujejo. Omenjena cena za Žusterno III. pa tudi ni končna v vseh primerih, saj smo 55 stanovanj prodali po oktobru mesecu in bo pri tej ceni treba obračunati vsakemu kupcu še dodatne stroške, ki smo jih imeli z najetjem posojila za plačilo stroškov, ki so nastali zato, ker stanovanj nismo uspeli pravočasno prodati,« pravi Dušan Garzaroli.

Stanovanja je bilo relativno težko prodati. Kaj bo torej s stanovanjsko gradnjo v koprski občini letos? Kam se bodo povzpele cene?

»Letos naj bi v Žusterni III. zgradili 68 stanovanj, na Vojkovem nabrežju pa 12. Za Žusterno, kjer bodo stanovanja vseljiva letos - na Vojkovem nabrežju najbrž šele prihodnje leto - bo za kvadratni meter treba odšteti med 500 in 550 tisočaki. Tako so zdajšnja predvidevanja za ceno kvadratnega metra stanovanja. Ne govorimo več o očiščenih cenah pač pa o ceni kvadratnega metra stanovanja. Pri nas kvadratni meter stane toliko, kot stane kvadratni meter v resnici.«

Ali so vse rezerve izkoriščene tudi pri izvajalcih?

»Mislim, da je naš nadzor nad izvajalci tako temeljit, da od njih težko pričakujemo pocenitve. Preveč je tudi kooperantov in elementov (razlogov), ki oblikujejo končno ceno kvadratnega metra stanovanja. Pri tem je naš vpliv lahko le minimalen.«

Ali nameravete nadaljevati s prenovo mestnega jedra?

»Vsekakor. Letos bo dokončanih 32 stanovanjskih enot in 5 poslovnih prostorov, začeli pa bomo z obnovo 37 stanovanjskih enot in 7 poslovnih prostorov. Ta dela sodijo v sklop celovite in kakovostne sanacije starega mesta.«

Kaj pa podstrešja? Nekateri sprašujejo, zakaj tudi na obali teh ne spreminjamo z majhnimi stroški v dobra stanovanja?

»Pri starih stanovanjskih objektih je to nemogoče zaradi gradnje same in konstrukcij streh, ki pač niso take kot - denimo - v Ljubljani, pri novih gradnjah v mestnem jedru, torej pri celovitih prenovah pa v vseh objektih urejamo tudi podstrešna, mansardna stanovanja.«

Je res, da v koprski občini preveč dajejo za »reševanje« že rešenih stanovanjskih problemov, manj pa za reševanje nerešenih problemov?

»Težko je to reči, kajti v vsaki OZD na svoj način rešujejo to problematiko in težko je, denimo, za enega delavca zbrati 25 milijonov, drugim pa ne dati nič. Zato se marsikje odločajo, da bolj postopno, počasi z več manjšimi posojili rešujejo probleme. O učinkovitosti tega ne morem govoriti, dejstvo pa je, da so lani v koprski občini ozdi delavcem omogočili nakup 373 družbenih stanovanj..

DUŠAN GRČA

Predstavniki kmetov pri deželnem odborniku Carboneju

Kako lahko Sklad za Trst prispeva h krepitvi kmetijstva na Tržaškem

Vprašanja razvoja kmetijstva na Tržaškem so bila v ospredju včerajšnjega srečanja med predstavniki kmečkih sindikalnih organizacij in predsednikom komisije Sklada za Trst, deželnim odbornikom Carbonejem. Komisija je posvetovalni organ, ki izdaja mnenja za porazdelitev prispevkov iz Sklada za Trst za pospeševanje gospodarstva na Tržaškem.

Carbone je predstavnikom kmečkih sindikalnih organizacij, med katerimi je bil tudi tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, predočil program, ki ga je izdelala komisija za obdobje 1987/89. Deželni odbornik je naglasil, da je komisija pri tem upoštevala predvsem možnosti gospodarskega razvoja v tržaški pokrajini; poudaril je potrebo po pospeševanju industrijskih in raziskovalnih dejavnosti. Sklad za Trst namerava poseči tudi na kmetijskem področju, te dejavnosti pa je treba po njegovem mnenju uokviriti v širši gospodarski obseg.

Predstavniki tržaških kmetov so po svoji strani podčrtali velik pomen, ki ga ima kmetijstvo za tržaško pokrajino, tako po svoji proizvodni moči kot po številu zaposlenih, igra pa tudi pomembno vlogo pri ohranjevanju družbenega in gospodarskega ravnovesja v tržaški pokrajini. Zaželeli so posege za razvoj vseh kmetijskih sektorjev (živinoreje, vinogradništva, cvetličarstva in vrtnarstva), saj ti sektorji nudijo velik potencial notranjemu in zunanjemu tržišču. Posebej je bila omenjena priložnost, ki jo nudi priznanje zaščitnega porekla za kraška vina (DOC). Tržaški vinogradniki bi imeli mnogo ugodnosti, če bi povečali proizvodnjo vina. Možnosti za to obstajajo, a kaj ko je premalo sredstev na razpolago.

Predstavniki kmetov so nadalje opozorili na potrebo po posegih za infrastrukture. Tak poseg bi bila gradnja kmečkega vodovoda. S kmečkim vodovodom bi kmetje (predvsem vrtnarji, cvetličarji in živinorejci) mnogo prištedili, saj so sedanje dajatve za vodo kar precejšnje. Pokrajina je pred leti sicer že pripravila načrt za tak vodovod, ki pa bi prišel v poštev kot dolgoročen poseg. Predstavniki kmetov so predočili Carboneju kratkoročno rešitev: Sklad za Trst naj bi izdal prispevek občinam, oziroma vodovodnim konzorcijem, da bi dobili kmetje nato vodo po znižani ceni. Na srečanju so spregovorili tudi o zadružništvu in o potrebah za razvoj tega sektorja.

Odbornik Carbone je ob koncu obljubil, da bo komisija vzela v poštev mnenja predstavnikov kmečkih sindikalnih organizacij, in izrazil pripravljenost za vsklajene posege v okviru gospodarskih dejavnosti v tržaški pokrajini.

Obisk posl. Gouthiera pri ZTT in SSG

Načelnik urada za manjšinska vprašanja KPI Anselmo Gouthier je včeraj v spremstvu člana deželnega tajništva KPI Edvina Švaba obiskal Založništvo tržaškega tiska in uredništvo Primorskega dnevnika. Ravnatelj Silvij Tavčar je uglednemu gostu podrobneje obrazložil obsežno delo založniške hiše v korist slovenske narodnostne skupnosti in za kulturno izmenjavo med Italijo in Jugoslavijo. Govor je seveda bil tudi o Primorskem dnevniku in agenciji Alpe-Adria kot časnikarskem izrazu slovenske manjšine in važnemu dejavniku informiranja.

Posl. Anselmo Gouthier je nato obiskal Slovensko stalno gledališče, kjer ga je ravnatelj Miroslav Košuta informiral o obsežnem kulturnem poslanstvu ustanove, o plodnih stikih z italijanskim kulturnim svetom in o posredovalni kulturni vlogi, ki jo SSG odigra v sosednji Jugoslaviji. Tudi tu je seveda bilo poglobljeno vprašanje resne krize ustanove in so bila dana konkretna zagotovila, da bo KPI naredila vse, kar je v njeni moči, da se pospeši iter posebnega zakona v senatu in v poslanski zbornici.

Pogovor z novopečenim fizikom Borutom Bajcem

Tržaški študent v Ljubljani zaslužil Prešernovo nagrado

»Nagrade se seveda veselim. Iz dveh razlogov. Najprej zato, ker se čutim počaščenega kot vsakdo, ki dobi takšno priznanje. Drugič pa zato, ker je to zame prvo priznanje določene važnosti.« Tako odgovori Borut Bajc, ko ga vprašam, kaj mu pomeni Prešernova nagrada, ki mu jo je ob letošnjem 8. februarju podelila ljubljanska Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, na kateri je lanskega maja diplomiral iz fizike z odličnim uspehom. Kot se spodobi človeku, ki se ukvarja z znanostjo, govori stvarno in kleno, brez besedičenja. Sicer pa je ta mladi fizik vse prej kot hladen učenjak. Živahnost, s katero ga je obdarovala narava, se kdaj pa kdaj razcvete v pravcato mladostno razposajenost, za katero ni vselej preprosto uzreti v resnici solidnega jedra.

Bi se najprej na kratko predstavil?

»Rodil sem se pred 24 leti v Trstu. Po obvezni šoli sem hodil na znanstveni licej "France Prešeren". Dejstvo, da sem se rodil fiziku [prof. Dragu Bajcu, op. ur.], je zelo vplivalo na moja zanimanja. Doma sem imel na razpolago knjižnico poljudnoznanstvenih, matematičnih in fizikalnih knjig, seveda poleg očetove strokovne pomoči. Za univerzitetni študij fizike sem se odločil po maturi, čeprav sem že prej večkrat na to mislil.«

Fakultetno Prešernovo nagrado si prejel za študij, ki si ga uspešno dokončal z disertacijo »Maksimalne hiperploskve v Schwarzschildovem prostor-času«. Kako bi poblematiko, ki si jo v njej obravnaval, poljudno prikazal?

»Gre za delo iz splošne relativnostne teorije, se pravi iz teorije o gravitaciji Alberta Einsteina. Ena izmed njenih temeljnih značilnosti je, da ne pojmuje tridimenzionalnega prostora ločeno od časa. Čas je v njej ena izmed razsežnosti štiridimenzionalnega prostor-časa. Kakor tridimenzionalni prostor lahko režemo na dvodimenzionalne ploskve, tako lahko kateri koli štiridimenzionalni prostor-čas režemo na tridimenzionalne hiperploskve.

V svojem delu sem preučil značilnosti nekaterih hiperploskev posebnega prostor-časa. Gre za tako imenovani Schwarzschildov prostor-čas, ki ga nahajamo v bližini črnih lukenj, se pravi okrog tistih nebesnih objektov, ki imajo tako veliko gravitacijsko polje, da niti svetloba ne more iz njih uiti (od tod pridevnik »črne«). Tridimenzionalne hiperploskve, na katere sem se omejil, pa so posebne v tem, da imajo maksimalno prostornino. Označuje jih vrsta zanimivih fizikalnih lastnosti, njih preučevanje pa je koristno tudi za numerično razreševanje Einsteinovih enačb, se pravi glavnih enačb splošne teorije relativnosti. V nadaljnje podrobnosti bi se ne spuščal, ker bi bil za to potreben širši pogled v celotno teorijo in v pojmovanje štiridimenzionalnega prostor-časa.«

Kako si se znašel kot študent v našem glavnem mestu? Si vanj prišel z zadostno šolsko pripravo?

»Nekaj začetnih težav sem vsekakor imel. Tudi zaradi pomanjkljive šolske priprave. Sicer pa je mogoče z dobro voljo marsikaj nadoknaditi. Rad bi pristavil, da sem se v Ljubljani precej hitro tudi človeško dobro znašel.«

So ti diplomo v Italiji že priznali?

»Italijanski zakon iz leta 1984 predvideva priznanje jugoslovanskih univerzitetnih diplom skoraj vseh fakultet. Kljub temu pa stvari ne grejo gladko. Diplome mi še vedno niso priznali, čeprav sem za to že romal v Zagreb, Padovo in večkrat na Tržaško univerzo. Kaže, da bom moral potrpeti še nekaj mesecev.«

Univerzitetne Prešernove nagrade so v Ljubljani podelili prav na dan, ko si oblekel vojaško suknjo v Trstu. Misliš, da ti bo vojaška služba hudo prekrižala študijske načrte?

»Vojaško življenje poznam še premalo, da bi zanesljiveje odgovarjal. Bojim pa se, da je v takšnem okolju težko poprijeti za kaj resnejšega. Ob tem naj povem, da sem se lanske jeseni vpisal na podiplomski študij jedrske fizike v Ljubljani. Za podrobnejši program dela se moram še dogovoriti s svojim mentorjem prof. Andrejem Čadežem, ki se trenutno službeno mudi v ZDA. Vsekakor bi rad poglobil študij relativnostne teorije, zanimajo pa me še teorije polja in vse modernejše teorije o osnovnih delcih in interakcijah med njimi.«

Bi se rad zaposlil v kaki tržaški znanstveni ustanovi?

»Vsekakor. Tu imamo odlične znanstvene centre, predvsem za fiziko, in zelo bi me zanimalo raziskovalno delo v njih. Dokler sem vojak, pa lahko o svoji bodočnosti le teoretično razmišljam.«

Zapisal Martin Brecelj

V veljavo so stopili v začetku meseca

Novi predpisi za prevoznike

Z zakonskim odlokom št. 6 z dne 6. februarja so bile določene nove norme v zvezi z ureditvijo cestnega tovornega prometa na italijanskih cestah. O celotni problematiki smo že pisali v poletnih mesecih, ko se je v Italiji razvila ostra polemika proti avtoprevoznikom, češ da so ti krivi za nesreče na cestah.

Odlok ne zajema le vprašanja glob za kršitelje cestnih prometnih predpisov, ampak vnaša nekatere novosti v listinah, ki obvezno spremljajo blago (bolla accompagnamento merci). Omenjena spremna listina ostane temeljni dokument za prevoznike; povečane so obveznosti za prevoze, ki jih posestniki prevoznih sredstev opravljajo na svoj račun (trasporto in conto proprio).

Do danes so morali le posestniki vozil z nosilnostjo preko 3.000 kg vpisati na hrbtno stran spremne listine podatke o lastništvu blaga. Ta obveza je razširjena sedaj na vsa vozila ne glede na nosilnost. To pomeni, da bo moral na primer trgovec, ki prevaža blago za svoj obrat tudi z osebnim avtomobilom, vnesti dodatne podatke o tovoru. Razlikovati bomo morali namreč, ali je blago last prevoznika, ali ga je vzel v najem, ali pa prevaža blago, ki bo popravljeno v delavnici ali obratu prevoznika. Kršitelji teh predpisov so podvrženi visokim globam, ki gredo od 100 do 300 tisoč lir. Skoraj vsak obrtnik ali trgovec ima lastno prevozno sredstvo, ki ga uporablja v službene namene. Zaradi tega svetujemo vsem, da si nabavijo priložnostni žig, kar jim bo omogočilo hitrejšo in točnejšo izpolnitev dokumentacije.

Omenjeni odlok predvideva tudi razširjenje kompetenc odborov, ki preverjajo vpise v sezname pooblaščenih prevoznikov. Ti odbori so bili prvič izvoljeni že leta 1974, a do danes še niso bili obnovljeni. V preteklem letu so bile sicer nove volitve, a do danes novi odbori še niso bili ustoličeni, kar zbuja med prevozniki določeno negodovanje. Iz določil odloka lahko sklepamo, da bo zadeva urejena najkasneje do 31. marca, saj ta dan zapade podaljšani mandat starim odborom. V tržaški pokrajinski odbor bi moral tokrat stopiti tudi predstavnik slovenskih prevoznikov, kar je vsekakor pozitivno.

Tokrat je bila tudi razširjena odgovornost voznika in lastnika prevoznih sredstev. Oba sta namreč odgovorna, če vozilo med vožnjo ni v skladu s tehničnimi predpisi. Skratka to pomeni, da voznik lahko ne prevzame tovora, če smatra, da vozilo tehnično ni v redu. Ta norma bo lahko vplivala na delovne spore in na kršenje delovne discipline, ampak je v načelu pravilna.

(zk)

Prispevajte za

»Dijaško matico«

V DSI so se poklonili spominu Lojzeta Bratuža

Ponedeljkovo srečanje v Društvu slovenskih izobražencev je bilo tokrat nadvse slovesno. Številni udeleženci so prisostvovali večeru, namenjenemu spominu nedolžne žrtve, ki je bila pripravljena za svoje čiste in svetle ideale darovati tudi lastno življenje — Lojzetu Bratužu. Uvodno misel je na tem komemorativnem večeru podal časnikar Saša Martelanc. Spregovoril je o Bratuževem liku, o njegovi izredni osebnosti, plemenitosti in človečnosti. »Lojze Bratuž je zbral okrog sebe najlepša čustva svojih sodobnikov,« je poudaril Martelanc. »Po svoji smrti je postal simbol ponižanih in razžaljenih in spada med tiste izbrance, ki jih svet ne pozabi.« Temu nadvse občutenemu uvodu je sledila predstavitev monografije, ki jo je izdala goriška Zveza slovenske katoliške prosvete. Z nastajanjem, zasnovo in vsebino knjige je prisotne seznanila Lučana Budal. V prvi del monografije z naslovom »Čisti žrtvi — svetal spomin«, je vključeno besedilo knjižice, ki jo je leta 1937 napisal Rado Bednarik »v spomin dragemu prijatelju Lojzetu Bratužu, ki je padel kot žrtev slepega in preračunanega sovraštva do vsega, kar je bilo tedaj primorskim Slovencem svetega«. Bednarikova knjižica je izšla v ilegali, brez avtorjevega imena in letnice. Tiskala jo je Misijonska tiskarna v Grobljah pri Domžalah. Na skrivaj je prišla čez mejo in se je širila po slovenskih domovih kljub vztrajnemu zasledovanju fašistične oblasti, ki avtorja nikakor ni mogla odkriti. Drugi del spominske publikacije obsega »noro policijsko prozo«, dokumente krajevne Kvesture, Prefekture in Ministrstva za notranje zadeve, ki so se Bratuževega spomina očitno bali, saj je policija vztrajno nadzorovala njegov grob in »vestno« poročala o številu ljudi, ki so množično obiskovali poslednje počivališče te žrtve fašistične strahovlade. V knjigi je obenem ponatisnjen ganljiv sonetni venec Bratuževe žene Ljubke Šorli. Marija Češčut je prispevala obširen pregled bibliografije o Lojzetu Bratužu, povzetek v italijanskem jeziku pa je delo Marije Kacin. Jubilejna publikacija je obenem opremljena s fotografijami Lojzeta Bratuža in njegove družine ter spominskih obeležij in umetniških upodobitev — poklon spominu tega narodnega heroja. Naslovno stran je sestavil grafik Edi Žerjal. Knjiga se pričenja z uvodno mislijo pisatelja Alojza Rebule. Kot je sam povedal na ponedeljkovi slavnostni prireditvi, L. Bratuža ni osebno poznal. Človeško razsežnost njegovega plemenitega značaja je spoznal predvsem preko Bednarikove knjižice.

Spominska proslava na 50. obletnico mučeniške Bratuževe smrti se je tako približala koncu. Po dolgem aplavzu, ki je še bolj kot priznanje predavateljem izzvenel kot poklon pokojnikovemu spominu, je Saša Martelanc izročil Ljubki Šorli in njenima sinovoma — Andreju in Lojzki Bratuž, šopek rdečih nageljnov...

HJ

Psihoanalitik Hektor Jogan o uveljavljanju sebe in idealu moči

Popotovanje od eksa do biksa

Tudi v Barkovljah, kjer je mladina pred leti priredila nekaj plesov, so se nekateri posamezniki izkazali tako, da so poškodovali društveno imovino in sanitarije. Nič kaj spodbudno priznanje za tiste mlade, ki so skušali oživeti družabno dejavnost barkovljankega društva. Na to je takrat opozoril psihiater in psihoanalitik Hektor Jogan, na katerega smo se sedaj obrnili, da bi nam nekatere aspekte tega pojava pomagal osvetliti s svojega strokovnega vidika.

»Kako razumeti to mladinsko agresivnost? Nekateri trdijo, da mladina postaja nasilna, ker ne najde prostora pod soncem, ker ne mora odločati, ker je brezposelna...«

»So tudi ti sociološki elementi, vendar zreducirati pojav agresivnosti zgolj na reakcijo zaradi frustracije, je preenostavno. Agresivnost je prisotna v vsakem človeku tudi kot življenjski impulz in mladi je imajo več, ker so sploh bogatejših na življenjskih impulzih. Da se potem ta energija izraža predvsem ali tudi v destruktivni obliki, je zato kriv splet okoliščin. V tej prehodni pubertetni dobi očitno živijo pod vplivom določenih socialnih procesov in psihološkega okolja, kjer za svoje življenjske potrebe ne najdejo drugačnega izhoda. Agresivnost je takrat predvsem v funkciji uveljavljanja, le-to pa poteka v skladu z idealom moči, ki ga nekdo ima. Stalna spremljevalka teh pojavov je osamljenost, tako individualna kot družbena, skupinska. Fizična ali psihološka, zavestna ali podzavestna. To osamljenost bi povezoval s kvaliteto življenja: morda je mladina sedaj zelo prepuščena sami sebi in zaprta vase; čeprav se druži, ni povezana. Nekatere skupine in posamezniki so v tem pogledu bolj podvrženi kot drugi. Dejstvo, da nastajajo po vaseh neke skupine, ki se izživljajo predvsem z destruktivno agresivnostjo, daje misliti, da vas ne nudi več tiste integracije, ki jo je lahko včasih. Oziroma, da se tisti mladi čutijo izolirane. Čeprav bi se na videz zdelo, da vas povezuje, bo to bržkone držalo le do neke stopnje.«

»Iz intervjujev z organizatorji plesov je tudi izhajalo, da je nasilna oblika obnašanja posebno razširjena med mladimi, ki v življenju niso uspešni.«

»Rekel bi, ki niso uspešni v danih razmerah in v določenem okolju ter zato živijo v pogojih, ki jih vedno bolj izrinjajo na rob kreativnega dogajanja. Poleg tega pa je za vsakega mladega človeka težko živeti v obdobju, ko zavrača otroške modele ali modele prejšnje generacije, njegova ustvarjalna osebnost pa še ni izoblikovana. To je čas meglenega iskanja, ideal moči in potreba po uveljavitvi pa pritiskata nanj z vso silo, tako da si pač skuša pomagati, kot ve in zna. Da potencira svoj občutek moči ali da se izogne konfliktom, se zateka k umetnim situacijam, ki jih ustvarjajo alkohol in mamila.«

»Sicer jim pri utapljanju v alkohol ne manjka primerov.«

»Tudi sredstva javnega obveščanja, filmi sploh vsa "družbena ponudba" je bolj usmerjena v umetno umikanje pred konflikti kot pa v kreativno konstrukcijo. Pomislimo na nasilje v stadionih, kjer so ultrasi organizirani že polvojaško...«

»Člani Tabora mladih se tudi sprašujejo, če ni morda za tem pojavom nekak revolt do inštitucij in organizatorjev. Kaj misliš o tem?«

»Tudi ti elementi so verjetno prisotni. Zdi se mi, da so starejše generacije, vsaj v mestu, imele na razpolago več možnosti za družabnost in da so v zadnjem desetletju naše inštitucije preveč zapustile mladino. Dokler niso mladi začeli prirejati plesov, razen šager in osmic ni bilo drugega družabnega trenutka. Seveda, z izjemo športnega in glasbenega udejstvovanja, ki pa ni nujno, da zanima vse mlade. V tem zatišju so se pač ustvarile skupine, ki so same poskrbele za svojo "zabavo", kot je to opisal v pogovoru s tabo skesani "kraški rambo", in jim je sedaj težko vključevanje v organizirane socializacijske oblike. Vendar prav dejstvo, da pridejo na plese, kaže, da jih tudi oni potrebujejo, čeprav opozarjajo nase z nasilnim in grobim obnašanjem. Vendar mislim, da je tudi ta pojav prehodnega značaja, da se bodo s časom bolje vključili, ko bodo spoznali, da sami sebi delajo škodo.«

»Kako preprečevati pojav, kako razvijati tisto kreativno agresivnost?«

»Sterilno ga je ignorirati, kot se je to delalo doslej, prav tako pa je po mojem sterilno ukinjati plese in zapirati dialog. Potrebno je, da o njem govorimo, da se soočimo s tem neustreznim idealom fizične ali psihološke moči in da razvijemo dialektične prijeme. Če se en del mladih zaveda tega problema, je škoda, da reagira z zapiranjem ali s poenostavljanjem, češ da je vsa generacija nasilna. Okoliščine ne morejo opravičevati ne posameznikov, ne skupin. Če delamo za dialog, za konfrontacijo, bomo morda s časom dosegli nek preobrat. Z zapiranjem pa nikakor.«

»Ko govorimo o kakovosti življenja, o sposobnosti, da se mladi ustvarjalno in polnokrvno spoprimejo s svojimi življenjskimi težavami, se ti ne zdi, da ima poleg družine pomembno vlogo šola?«

»Seveda jo ima, in še kakšno. Toda žal je absolutno ne izpolnjuje. Vsaj višja srednja šola ne. Na drugih stopnjah je prišlo do nekaterih sprememb in reform, na višji srednji šoli pa je vse ostalo pri starem, kot pred dvajsetimi leti. Odnos do dijakov je le po merilu učinka: če je uspešen, izdela, če pa ima težave, ni zanj prostora na šoli. Po prepričanju, da višja srednja šola ni obvezna in da se njena družbena funkcija izpolni že s tem, da dijakom nudi določene informacije. Kje pa, da bi si prizadevala za osebnostno izoblikovanje naše mladine. In s tega stališča je postala še bolj selektivna kot je bila nekoč, pa tudi manj socializacijska. Nič čudnega, da jo dijaki doživljajo kot odtujeno in da se tudi na njej širijo nasilne oblike obnašanja.«

Razgovor zapisala Nadja Filipčič

Po tragičnih dogodkih v Rimu

Na Prefekturi sestanek Odbora za javno varnost

Pod predsedstvom prefekta Eustachia De Feliceja se je včeraj na Prefekturi sestal Odbor za javni red in varnost. Udeležili so se ga javni tožilec dr. Virdis, kvestor Mattera, poveljnik finančne straže Faraò, polkovnik Omizzoli za poveljstvo karabinjerjev in vicekvestor dr. Mazzurco.

Sestanek je bil delno posvečen obravnavi nekaterih tekočih argumentov, govor pa je bil predvsem o vprašanjih javnega reda in varnosti v tržaški pokrajini po tragičnih dogodkih v Rimu, kjer sta bila dva policijska agenta v spopadu s teroristi ubita, tretji pa je bil težko ranjen. Kot pravi poročilo tiskovnega urada Prefekture, je bila razprava o tem delikatnem problemu poglobljena, ob koncu pa so zabeležili soglasje vseh članov Odbora, da je treba še pospešiti in okrepiti vse ukrepe, ki so že v teku v različnih sektorjih, in da je potrebno najširše operativno sodelovanje vseh sil javnega reda.

Iret, Aquila in Calza Bloch ponovno v ospredju

Sindikalne organizacije zahtevajo stvarne in korektne postopke

Zaskrbljujoče stanje nekaterih tržaških industrijskih obratov je bilo te dni ponovno predmet obravnave na srečanjih med zainteresiranimi stranmi in krajevnimi upravami. Predvčerajšnjim so se predstavniki Ireta in bivšega tekstilnega obrata Calza Bloch, skupaj s sindikati CGIL, CISL in UIL srečali z županom Staffierijem. Srečanje je bilo operativnega značaja, ker so udeleženci skušali določiti skupne smernice, s pomočjo katerih bi čim prej prišlo do ugodne rešitve že nevzdržnega stanja obeh podjetij.

Staffieri je zagotovil svoje zanimanje pri pristojnih oblasteh, predvidoma pa se bo, v zvezi z ustavljenim izvozom elektronskih izdelkov Ireta, sestal tudi z ministrom za zunanjo trgovino Formico. Kar zadeva dopolnilno blagajno za delavce tekstilnega obrata Calza Bloch, pa bo župan posredoval pri finančni družbi Friulia in pri deželnem odborništvu za industrijo, ki bi morala predstaviti stvarne načrte za proizvodno obnovitev tega obrata.

Včeraj je na sedežu deželnega odborništva za industrijo potekalo drugo srečanje in sicer v zvezi z zadevo žaveljske rafinerije Aquila. Odbornik Francescutto je sprejel sindikalno delegacijo CGIL, CISL in UIL in predstavnika milanskega vodstva družbe Total, inž. Torresanija. Sindikalisti Trebbi, Cofone in Comuzzi so ponovno ostro ožigosali postopanje družbe Total, ki je na lastno pest posredovala pri ustanovi EZIT in pri vodstvu pristaniške ustanove EAPT, da bi v celoti ohranila upravljanje obalnega skladišča. Tako postopanje je, po mnenju sidikata, v popolnem nasprotju z doslej vodenimi pogajanji in dogovori, ki so bili podpisani že na vladni ravni. Uresničitev obalnega skladišča bi namreč otežkočilo nadaljnja pogajanja in kupoprodajne pogodbe, ki so v teku, pa čeprav ne brez ovir. Nadalje, menijo sindikalne organizacije, bi obalno skladišče kompromitiralo tudi zaposlitveno in proizvodno raven rafinerije. Družba Total mora zato nemudoma prekiniti vsako pogajanje tako z ustanovo EZIT (od katere je že prejela nekaj ugodnih odzivov) kot s pristaniško ustanovo, ki se sicer še ni izrekla.

Dežela, ki ni bila uradno seznanjena s pogajanji družbe Total, bo sedaj preverila korektnost le-teh in je že napovedala srečanje z omenjenimi ustanovami in s francosko družbo, saj je treba tovrstne zaplete reševati na pristojnih sedežih, se pravi na Deželi in ministrstvu. Sindikalne organizacije so s svoje strani zahtevale širše srečanje, da bi se celotna zadeva popolnoma zjasnila.

Razvejeno delovanje SDZPI: te dni stekla vrsta tečajev

Delovanje Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje je v teh tednih sila razvejano. Tečaji s kvalifikacijo tečejo s polno paro, v prejšnjih dneh so se začeli nekateri novi tečaji, v prihodnjih pa bodo stekli še preostali.

V začetku meseca se je v Gorici začel tečaj za fiskalno vodenje malih obratov. Tečaj poteka v goriškem Dijaškem domu ob ponedeljkih od 17.30 do 20.30, vodi ga Giuliano Nadrah, trajal pa bo 40 ur. V Trstu je stekel tečaj za zunanjo trgovino. Udeležuje se ga 17 tečajnikov, ki sledijo predavanjem v tržaškem Dijaškem domu ob ponedeljkih in četrtkih od 18. do 20. ure. Pri vodenju tečaja sodeluje vrsta izvedencev; tečaj bo trajal 40 ur.

Pred kratkim se je začel tudi tečaj strojepisja. Vodi ga prof. Dragica Corbatti Gombač. Tečaj, ki poteka ob sredah, četrtkih in sobotah, bo trajal 150 ur; pri tem tečaju je še možnost vpisa, saj je doslej prijavljenih le 10 tečajnikov.

Jutri se bo pričel tečaj za word processing (trajal bo 80 ur), ki ga vodi inž. Drago Kodrič. Tudi za ta tečaj je še možen vpis, saj se je zanj prijavilo 12 tečajnikov, ki bodo sledili tečaju v Dijaškem domu ob sredah in četrtkih.

V ponedeljek, 23. februarja, bo ob 17. uri na sedežu Zavoda v Dijaškem domu sestanek vseh prijavljenih na tečaj za vodenje skupin s prizadetimi otroki. Tečaj se bo začel še isti teden. Urnik bodo določili na ponedeljkovem sestanku. Program tečaja, ki je izzval veliko zanimanje (20 vpisanih), je sestavilo vodstvo Zavoda z zamejskimi strokovnjaki in strokovnjaki iz Slovenije, ki bodo na tečaju predavali.

Zavod ima v programu tudi tečaj za popravljalce in vzdrževalce elektronskih aparatov. Za ta tečaj pa je doslej še premalo vpisanih. Če se bo do konca meseca prijavilo še vsaj pet kandidatov, bo tečaj stekel prve dni marca. V nasprotnem primeru bo tečaj odpadel. Zavod je vsekakor že poskrbel za prostore in predavatelje.

Prve dni marca se bo tudi začel tečaj za fiskalno ažurniranje pri vodenju malih obratov, ki bo trajal 40 ur. Tudi za ta tečaj, ki ga bodo vodili v glavnem uslužbenci SDGZ, je na razpolago še nekaj prostih mest.

Zainteresirani za tečaje se lahko za vpisovanje in za morebitne dodatne informacije obrnejo na sedež Zavoda v tržaškem Dijaškem domu (Ul. Ginnastica 72, tel. 577941).

Nova številka Sindikalnega vestnika

Ob letošnjem občnem zboru je Sindikat slovenske šole izdal številko svojega glasila Sindikalnega vestnika. Uvodni članek je namenjen 30-letnemu udejstvovanju Sindikata in problemom, s katerimi se je naša strokovna organizacija šolnikov v tem času spoprijela. V glasilu SSŠ so še prispevki o delovanju predstavnika slovenske šole v Vsedržavnem šolskem svetu, članek o zakonskih predlogih o reformi osnovne šole, poročilo o delu sindikalne komisije na šolskem skrbništvu in podroben pregled prizadevanj SSŠ pri pogajanju za obnovo delovne pogodbe.

V Sindikalnem vestniku so še nekateri prispevki o vprašanjih, ki pobliže zadevajo šolsko stvarnost, kot na primer nezakonitost nekaterih členov zakona o nestalnem šolskem osebju, reforma matur, univerzitetno izobraževanje šolnikov, volitve v Deželno komisijo za slovenske šole, študij učiteljev na Pedagoški akademiji in srečanje manjšinskih šolskih sindikatov. K Šolskemu vestniku je priložen zanimiv povzetek o pristojnostih in delovanju šolskih zbornih organov.

Šolska komisija PSI o Glasbeni matici

Na zadnjem sestanku šolske komisije PSI, ki je pregledala najbolj pereča vprašanja tržaškega šolstva, je prišlo do izraza tudi vprašanje Glasbene matice. Pokrajinski odbornik Marčelo Čok je člane komisije seznanil s pestrim delovanjem naše glasbene šole in ponovil zahtevo, da bi postala Glasbena matica javna ustanova. Nadalje je Čok predlagal ustanovitev slovenske sekcije pri konservatoriju Tarini, ki bi sprejemala absolvente naše glasbene šole pred diplomskim izpitom. Šolska komisija PSI se je povoljno izrekla o teh predlogih.

Pomirjevalni podatki o stopnji radioaktivnosti po Černobilu

Deželna komisija, ki zbira podatke o vplivu jedrskega sevanja po nesreči v Černobilu, je te dni preverila stopnjo radioaktivnosti v nekaterih živilih široke uporabe. Po zadnjih podatkih, ki jih je obdelala, je razvidno, da se je v njih količina cezija 134 in 137 znatno zmanjšala in da je celo pod mejami, ki jih je določila Evroposka gospodarska skupnost. Kljub temu so nujne stalne meritve zlasti za mleko in mlečne izdelke in meso. V preteklih tednih so namreč zabeležili nekoliko višje vrednosti cezija v mleku in mesu, ki prihajata iz Rezije, čeprav se je ta pojav v nekaj dneh občutno omilil.

Deželni odbornik Renzulli je v svojem poročilu priporočil tudi nadzorstvo nad naravno krmo za živino, zlasti nad senom lanske košnje, ki je bilo po vsej verjetnosti najbolj izpostavljeno sevanju. S senom bi se namreč radioaktivne snovi prenesle tudi na živino za zakol in na mleko. Prav tako je Renzulli poudaril potrebo po boljšem usklajevanju dela raznih komisij in delovnih skupin, zlasti kar zadeva uvožena živila in koruzo.

V lonjerskem vrtcu spet reden pouk

V slovenskem otroškem vrtcu v Lonjerju bo danes spet stekel redni pouk. Vrtec je bil zaradi popravil na električni napeljavi več dni zaprt; tačas so se naši malčki začasno preselili na katinarsko šolo, kjer so imeli le dopoldnevni pouk. Včeraj so se vrnili v lonjerski vrtec, kjer pa so sledili pouku le dopoldne. Danes se bo dejavnost v vrtcu redno nadaljevala tudi v popoldanskih urah.

Poziv k udeležbi na drevišnjem zasedanju zahodnokraškega rajonskega sveta v Križu

Društva in organizacije iz Križa pozivajo vaščane, da se množično udeležijo drevišnjega izrednega zasedanja zahodnokraškega rajonskega sveta, na katerem bo tekla beseda o najbolj perečih upravnih problemih Križa. Seje, ki jo bo vodil predsednik krajevnega sosveta Slavoljub Štoka, se bosta udeležila tržaški podžupan Seghene in občinski odbornik za javna dela Jagodic. Skupščina, ki se bo pričela ob 19. uri, se bo odvijala v občinskem rekreatoriju v Križu.

Pomembne novosti v delovni pogodbi javnih uslužbencev glede dvojezičnega poslovanja

Izjava devinsko-nabrežinskega župana Brezigarja

Nova delovna pogodba za uslužbence krajevnih uprav predvideva tudi pomembne novosti v zvezi z manjšinami. Vest je posredoval devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar, ki je v zadnjih tednih z veliko pozornostjo sledil poteku pogajanj, še zlasti pogovoru o tistem odstavku, ki zadeva narodnostne manjšine. V tem odstavku - kot pojasnjuje tiskovno poročilo devinsko-nabrežinske občine - je rečeno, da se uslužbencem krajevnih uprav v deželi s posebnim statutom Dolini Aoste »in krajevnih uprav, kjer je institucionalno in obvezno v veljavi dvojezičnost, s sedežem v drugih deželah s posebnim statutom« prizna odškodnina za dvojezičnost, vezana na poklicno usposobljenost, v enaki meri in pod istimi pogoji, kot to velja za osebje krajevnih uprav v deželi s posebnim statutom Tridentinski - Južni Tirolski.

Župan Brezigar je ob tem poudaril, da gre za pomembno določilo, ki nedvomno velja samo za Furlanijo - Julijsko krajino, kajti drugi dve deželi, v katerih živijo priznane manjšine, sta že izrecno in posebej omenjeni. Vprašanje je seveda, kako bodo oblasti dovolile izvajanje tega določila - ki bo začelo veljati z izdajo ustreznega odloka predsednika republike in objavo v Uradnem listu - kajti vlada je v zadnjem trenutku vrinila v omenjeno besedilo besedo »obveznost dvojezičnosti«, ki je očitno omejevalna. Vsekakor pa, citira omenjeno tiskovno poročilo župana Brezigarja, bodo morale to besedilo dosledno izvajati za vse osebje, ki obvlada oba jezika, vse slovenske občine ter ostale krajevne uprave, vsaj za tista mesta, za katera je izrecno predvideno znanje slovenščine.

V Rumeni hiši v Barkovljah

Nenavadna razstava

Ta petek bodo v Rumeni hiši v Barkovljah ob 17. uri odprli razstavo slik Bojane Lasič. Gre za pobudo, pri kateri sodeluje barkovljanski center za umsko higieno, v katerem se razstavljalka zdravi.

Kot piše primarij barkovljanskega centra dr. Beppe Dell'Acqua v predstavitvi razstave, se je Bojanina trnova pot začela pred kakimi dvajsetimi leti, ko je zapustila slovenski licej. Vse težje je občevala z zunanjim svetom in se v določenem trenutku povsem zaprla vase. Ob vztrajni pomoči zdravnikov in družine je najtemnejše obdobje vendarle premagala. Pri tem ji je bilo v veliko oporo slikanje, h kateremu so jo pred tremi leti napotili zdravniki barkovljanskega centra. Nastali so tako tudi nežni akvareli, ki bodo od tega petka na ogled javnosti.

Vabilo Zveze za okolje

Tržaški krožek Zveze za okolje (Lega per l'ambiente) vabi vse, ki jim je pri srcu zaščita naravnega in mestnega okolja, da sodelujejo v boju zoper onesnaževanje zraka, vode in zemlje ter za ustreznejše reševanje problemov v zvezi z energijo, prometom ter riciklažo odpadkov. Delovna skupina se sestaja ob petkih, od 18. do 20. ure pri sedežu ARCI v Ul. del Toro 12 (tel. 761618).

■ **Na sedežu sindikata** upokojencev CGIL na Elizejskih poljanah 38/a bo jutri s pričetkom ob 16. uri govoril predsednik tržaške KZE Claudio Bevilacqua o problemih ostarelih. Osvetlil bo vrsto predlogov in pobud, ki jih je pripravila KZE, posebno pozornost pa bo namenil preureditvi bolnišnice »Gregoretti« v zdravstveno središče za bolnike na dolgem zdravljenju.

Včeraj v poštni podružnici na Marsovem polju

Spodletel poskus ropa

Poštna podružnica v Ul. Cesare

Včeraj zjutraj ob 8.30 je okrog 40-45 let star moški hotel oropati poštno podružnico V Ulici Giulio Cesare na Marsovem polju, a mu je namen, ob hitrem reagiranju uradnikov, spodletel. Ko se je ropar pojavil, v uradu ni bilo strank, za pultom pa je delalo pet uradnikov: trije so bili pri okencih, dva pa pri pisalnih mizah. Moški je bil manjše postave in nekoliko zanemarjenega videza. Nosil je svetel jopič, na glavi je imel potisnjeno ravno tako svetlo čepico, bil je neobrit, oči pa je skrival za temnimi naočniki. S pištolo v roki (bila je manjša, verjetno znamke berretta) se je približal k prvemu okencu in zabičal uradnici, naj vtakne denar v njegovo plastično torbo in naj to stori čimprej.

Mlada uradnica se ni predala paniki: zaklicala je kolegom, da gre za rop, in ker so se le-ti čutili varne, saj jih je pred kroglami varovalo neprobojno steklo, so pohiteli v urad direktorja, ki je takoj obvestil policijo.

Ropar je sprevidel, da mu je poskus spodletel in jo je zato ucvrl, kaže, da kar peš. Za njim so agenti letečega oddelka izgubili sled, vendar preiskava se intenzivno nadaljuje. Na kvesturi so agenti letečega oddelka včeraj popoldne zaslišali priče in po vsej verjetnosti prišli na dobro sled, vendar podrobnosti niso hoteli izdati.

Spet ogenj v cerkvici bivše umobolnice

Agenti letečega oddelka, ki so se včeraj popoldne peljali po Ulici Monte Valerio, so opazili, da se iz zapuščene cerkvice v komprenzoriju bivše psihiatrične bolnišnice vije dim. Takoj so pohiteli na kraj in ugotovili, da je nekdo v stranskem prostoru cerkvice zažgal večjo butaro drv. Ogenj so skušali pogasiti s pomočjo sredstev, ki jih imajo izvidnice v dotaciji, vendar zaradi dima jim delo ni uspelo. Ogenj so nato pogasili gasilci. Plameni niso povzročili večje škode iz enostavnega razloga, ker je zapuščena cerkvica že večkrat bila tarča piromanov, tako da ima sedaj praktično le zidove.

■ **V noči od ponedeljka** na torek so neznanci vdrli s pomočjo izvijača v trgovino v Ulici Flavia 56, kjer 31-letni Roberto Mistero prodaja zelenjavo in drugo prehrano. Tatovi se očitno niso zadovoljili z revnim plenom (v blagajni je namreč bilo le 10 tisoč lir), zato pa so poskrbeli za svoje želodce: pobrali so 15 zavojčkov kave in prepečenca ter več vrst zelenjave.

Recital Brechtovih pesmi v gledališču Rossetti

Študijski krožek »E. Miani« prireja spominski večer ob 30-letnici smrti Bertolta Brechta, ki bo jutri ob 17. uri v gledališču Rossetti. Na sporedu so recitacije Brechtovih znanih in še neobljavljenih pesmi, ki jih bosta izvajali gledališki igralki Andrea Jonasson Strehler v nemščini in Susanna Marcomeni v italijanskem prevodu. Pesmi bo komentiral gledališki kritik Giorgio Polacco. Po spominski predstavi bo razprava. Večer so omogočila razna italijanska gledališča v sodelovanju s tržaškim Goethe Institutom in mestno knjižnico. Vstop prost.

18. 2. 1977 18. 2. 1987

Ob 10. obletnici smrti

Ivanke Grgič roj. Križmančič

se je z ljubeznijo spominjajo

mož Srečko, sin Edi ter hči Marija z družinama.

Sv. Ivan, 18. februarja 1987

Danes, 18. t. m., mineva žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš predragi in nepozabni

Radislav Škabar

Žalujoči svojci

Repentabor, Sežana, 18. februarja 1987

17. 2. 1975 17. 2. 1987

Ob 12. obletnici smrti

Darka Maverja

se ga spominjajo

SVOJCI

Boljunec, Trst, 18. februarja 1987

Ljudska pesem v KD Tabor

Da ima ljudska kultura posebno čarobno moč, ni pretirana ugotovitev. Brezčasen izvor, globok simbolizem, modrost, neposrednost - vse to so magične lastnosti njene enostavne, globoko humane govorice. »Ljudska pesem je vendar tista, ki nam je najbližja, saj je zrasla iz navadnega človeka, iz njegove potrebe po izpovedi in istočasne želje, da bi omilil grobosti življenja.«

Tako je v svojih uvodnih besedah povedala Nadja Kriščak na nedeljskem srečanju v Prosvetnem domu, ki ga je opensko društvo Tabor posvetilo praznovanju dneva slovenske kulture.

Glavno besedo pa je nato prevzela prav slovenska ljudska pesem, ki je v izvedbi tria Mire Omerzel-Terlep, Matija Terlepa in Beti Jenkove izzvenela v vsej svoji bogati zvočni lepoti.

Ljudske pesmi, ki jih je trio izvajal ob spremljavi originalnih oz. rekonstruiranih tipičnih ljudskih glasbil, niso pele le o ljubezni, o žalosti, o legendah, o pravljičnih osebkih, o veselju... pele so nam o zemlji, na kateri so se rodile in se ohranile skozi stoletja do danes. Lirične, šegave, plesne in otožne melodije pesmi in viž ob spremljavi glasbil, ki so nas kratkomalo presenetila po izredno bogati tonski barvitosti, so nas tako ponesla na Gorenjsko, Koroško, Štajersko, Dolenjsko, v Prekmurje, Belo krajino do zahodne Slovenije in nam razkrila preko »zvočnosti« teh slovenskih pokrajin, tudi tiste značilnosti, ki govore o družbenem značaju neke pokrajine in etnične skupnosti, ki v njej živi. Tako smo preko pesmi spoznali, da so Prekmurci bolj lirično-nostalgični, da je ljudska kultura Bele krajine veliko bolj simbolična od ostalih slovenskih pokrajin, da je Štajerska izrazito arhaična v svojih ljudskih tradicijah, da znajo biti Korošci humorni tudi ko pripovedujejo o nesrečnih ljubeznih...

Bogato izročilo torej, ki ga je publika na nedeljskem koncertu dojela in sprejela z nenavadno toplino. Med poslušalci in izvajalci se je ustvarilo namreč tisto pristno sozvočje, ki je omogočilo, da smo, kot je bilo uvodoma podčrtano, »za trenutek res pozabili na grobosti življenja in prisluhnili melodijam, ki so nam posredovale stare in pozabljene občutke, ki so nam segle do skupnih korenin, kajti te melodije so tudi delček nas samih, saj so vendar zrasle iz človeka...«

NIVES KOŠUTA

Poezija Dore Grudnove na proslavi na Učiteljišču

Na učiteljišču in na vzgojiteljski šoli v Trstu so proslavili Prešernov dan prejšnjo soboto. Potek proslave je bil slovesen, program bogat in izviren, predvsem pa v znamenju slovenske literature. Profesorji in dijaki so ustvarili v preddverju šolske telovadnice dvodelno prizorišče, na katerem so se zvrstile različne predstave.

Uvodno misel o aktualnosti Prešernove poezije je podala dijakinja Katja Granier. Ista dijakinja je tudi povezovala celoten spored, ki je trajal poldrugo uro. Ženski oktet, ki je na tej predstavi prvič nastopal, je zbrano in kar uglašeno zapel nekaj pesmi.

Sledil je prizor iz Gregorčičevega in Erjavčevega življenja, ki so ga čudovito zaigrali Robert Mozetič, Andrea Kompare, Tamara Stanese in Monika Rudež. Režirala je profesorica Matejka Maver. Naslednjo točko si je zamislila prof. Irena Žerjal. Vzgojiteljice so predstavile recital poezije Gregorja Strniše. Zapleteno, a izredno lirsko besedilo je povezovala Maja Brajkovič, na kitaro pa jih je spremljala Andra Neubauer. Slednji sta iz tretjega razreda učiteljišča. Verjetno je bila v soboto prvič predstavljena v Trstu poezija Dore Grudnove, pred kratkim umrle pesnice iz Nabrežine. Tej nekdanji neutrudni sodelavki predvojne revije ŽENSKI SVET so natisnili 1932. leta v Ljubljani pesniško zbirko RDEČE KAMELIJE. Iz zaprašenih listov je v ustih mladih ta poezija zares oživela. Dijakinje iz zadnjega razreda Učiteljišča ter tretjega razreda Vzgojiteljske šole so občuteno prikazale Dorino osebnost. Prizorišče je bila improvizirana pisarna Ženskega sveta, za primerno glasbeno spremljavo je poskrbela Irena Pahor s svojo flavto, vezni tekst pa je temperamentno in prepričljivo podala Aleksandra Filipovič. Sledila je dramatizacija Pahorjeve pripovedi o pretresljivi življenjski usodi Alojza Bratuža. Dijakinje II. b razreda so izpričale svojo zavzetost z dokaj celovito recitacijo. S flavto jih je spremljala Irena Pahor, ki je odmevno in skladno z besedilom igrala otožne pesmi. Ta del proslave je bil zanimiv tudi zato, ker poetičnost presnavlja pusto, a kakor vemo, strogo obvezno šolsko vsakdanjost.

Kot vsako leto, so tudi letos nagradili dijakinje in dijake, ki se odlikujejo v poznavanju slovenskega jezika. Knjižne nagrade so prejeli: Sabrina Schiulaz in Nadja Švara z Vzgojiteljske šole, z Učiteljišča pa Srečka Tul, Lara Puntar in Vasja Legiša. Za najboljšo pedagoško pripravo sta prejeli denarno nagrado iz Bercetovega sklada Aleksandra Foraus in Ester Derganc.

Na tej šoli so srečanja in razne pobude kar pogoste. Lani je bil na obisku pisatelj Milan Lipovec, za božičnico so se dijaki pogovarjali z Marijo Mijotovo, ki je razgibala s svojo prisrčnostjo in živahnimi pesmimi vsakdanje vzdušje; nekateri razredi pa so letos sledili seminarju za likovno vzgojo, ko je bila v gosteh likovnica Magda Tavčar. Pred kratkim je bil na šoli seminar o glasbeni vzgoji. Vodila ga je pedagoginja Mira Voglar iz Ljubljane.

čestitke

Danes praznuje v Dolini NEDA SANCIN 7. rojstni dan. Da bi bila vedno zdrava, vesela ter pridna in ubogljiva deklica ji želijo nona, nono, mama, očka in bratec Dorjan. Pridružuje se tudi teta Edvina, Robi in Ingrid ter David.

Danes v šoli se z MITJEM veselimo in 11 svečk z njim ugasnimo. Iz srca pa mu vsi skupaj zaželimo, da srečen in zdrav bi bil še in še in se še dolgo spomnil na nas vse — sošolci Veruška, Tanja, David, Robert, Kristjan in Valter. Čestitkam se pridružujejo še Franka, Milica in Simon.

Danes praznuje 18. rojstni dan BOGOMILA PERDEC iz Medje vasi. Vse najboljše v zdravju in zadovoljstvu tvojih cvetočih let ti želijo starši, brat, stric, sosedje in vsi, ki te imajo radi.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

koncerti

Società dei Concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil pianist E. ISTOMIN.

Glasbena matica - Trst v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu — ciklus koncertov MLADI MLADIM jutri,19. t. m., ob 18. uri v avditoriju RAI v Trstu, Ul. F. Severo 7: KVARTET VIOLONČELOV, Matija Lorenz, Ivan Šoštarič, Tanja Babnik, Klemen Hvala. Vabljeni!

Glasbena matica - Trst. GODALNI KVARTET GLASBENE MATICE nastopi danes, 18. t. m., ob 20. uri na osnovni šoli A. UKMAR - SEMEDELA v Kopru. Na programu: Haydn, Lipovšek in Mendelssohn.

Glasbena matica - Trst, sezona 1986/87, 6. abonmajski koncert. V torek, 24. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu GODALNI KVARTET GLASBENE MATICE: Žarko Hrvatič — violina, Aleksandra Pertot - violina, Marko Biteznik - viola, Peter Filipčič - violončelo. Na sporedu: Haydn, Lipovšek, Mendelssohn. Prodaja vstopnic v uradu UTAT, Pasaža Protti.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Wolfgang Kohlhaase - Rita Zimmer

Riba za štiri

Režija: JOŽE BABIČ

V petek, 20. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na OPČINAH

CASSA RURALE ED ARTIGIANA OPICINA - TRIESTE

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST

razna obvestila

Zadruga NAŠ KRAS vabi člane na REDNI LETNI OBČNI ZBOR, ki bo v četrtek, 26. t. m., ob 20. uri v prostorih restavracije FURLAN na Repentabru.

Zadruga Planinski dom Mangart vabi vse člane in prijatelje na redni občni zbor, ki bo danes, 18. t. m., ob 19.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. V drugem sklicanju bo občni zbor sklepčen ob katerikoli udeležbi. Dnevni red: predsedniško poročilo, blagajniško poročilo, sprememba statuta, razrešnica in volitev novega odbora ter razno. Odbor.

ŠD Polet vabi na PUSTNI PLES, ki bo v torek, 3. marca, v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Rezervacije miz pri odbornikih ali v baru Prosvetnega doma.

Zveza vojnih invalidov NOV, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju, Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obveščajo člane, da je do 15. marca odprt rok za sprejem prijav za 10-dnevne oddihe v letu 1987. Število mest je omejeno. Informacije na sedežu društva v uradnih urah.

KRUT obvešča, da se začne 5. marca tedenska plavalna ura v bazenu v Strunjanu. Vpisovanje in informacije od 9. do 12. ure na sedežu KRUT v Ul. Cicerone 8/B. Tel. 631084.

Sporočilo IRRSAE. Danes, 18. t. m., ob 16. uri se sestane na sedežu IRRSAE - Ul. Cantù 1, skupina izpopolnjevalnega tečaja VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE V VEČJEZIČNEM OKOLJU, ki obravnava govorne napake dvojezičnih otrok. Mentor prof. Lelja Rehar Sancin.

ZŽI - Dolina vabi na sestanek za pripravo proslave žena, ki bo jutri, 19. t. m., ob 20.30 v Zadružni gostilni v Dolini.

razne prireditve

Sekcija VZPI-ANPI Boljunec priredi v soboto, 21. t. m., ob 19. uri PARTIZANSKI DRUŽABNI VEČER v Hotelu Maestoso v Lipici. Zabavali bodo Veseli godci iz Boljunca. Vpisovanje v posameznih vaških sekcijah. Odbor.

KD Lipa priredi danes, 18. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu SREČANJE Z VAŠKIMI USTVARJALCI OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE. Vabljeni!

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko prireja predavanje na temo: »POGLEDI ZNANOSTI NA GIBANJE OD GALILEA DO DANES«. Govoril bo dr. prof. Peter Petek. Predavanje bo v petek, 20. t. m., ob 20. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3.

SKD Vigred vabi na predavanje Stanka Flega »Arheološki sprehod po Krasu«, ki bo v petek, 20. t. m., ob 20. uri v šempolajski osnovni šoli.

SKD Barkovlje vabi na srečanje z alpinistom Duškom Jelinčičem, ki bo ob spremljavi diapozitivov predaval o svojem rekordnem vzponu na osemtisočak v Himalaji. Predavanje bo v nedeljo, 22. t. m., ob 18. uri v Ul. Cerreto 12. Vabljeni!

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Montesernio 27, v sodelovanju s SSG vabi v soboto, 21. t. m., ob 20. uri na PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE. Na sporedu ŠIROKA USTA — izvaja Stane Starešinič.

KD I. Grbec - Škedenj priredi v petek, 20. t. m., ob 20. uri GLASBENI VEČER. Sodelujejo: gojenci škedenjske podružnice GM, instrumentalni kvartet GM in ŽPZ I. Grbec.

Dom J. Ukmarja, KD I. Grbec in PD Kolonkovec - Ženjan priredijo v nedeljo, 22. t. m., ob 17. uri v Domu J. Ukmar SKUPNO PROSLAVO OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE. Vabljeni!

SKD I. Gruden in SK Devin priredita v petek, 20. t. m., ob 20.30 predavanje Duška Jelinčiča KARAKORUM '86 v dvorani I. Gruden v Nabrežini.

KD F. Venturini priredi KULTURNI VEČER PD Slovenec iz Boršta in Zabrežca. Nastopata: mešani pevski zbor Slovenec in dramska skupina z veseloigro »Življenje, veselje, trpljenje« v soboto, 21. t. m., ob 20. uri v Centru A. Ukmar pri Domju.

PD Mačkolje vabi na ogled Finžgarjeve igre VERIGA v izvedbi dramske skupine SKPD Sedej iz Števerjana. Predstava bo v nedeljo, 22. t. m., ob 17. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah.

SKD Primorec - Trebče vabi na kulturni večer z MPZ Primorec - Tabor in s harmonikaškim ansamblom Synthesis 4 ob praznovanju dneva slovenske kulture v soboto, 21. t. m., ob 20.30.

KD Prosek-Kontovel vabi na proslavo OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE, ki bo v petek, 20. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Vabljeni!

izleti

KD Rdeča zvezda priredi v nedeljo, 22. t. m., smučarski izlet v Sappado. Cena avtobusnega izleta 12.000 lir. Odhod ob 6.30 iz Zgonika. Informacije in vpisovanje na tel.: 229121 in 229432.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
ODSEK ZA SLOVENSKI JEZIK
INŠTITUT ZA SLOVANSKO FILOLOGIJO

vabita na predavanje

Prikaz raziskovanja dvojezičnosti v slovenskem in jugoslovanskem prostoru

dr. ALBINA NEĆAK LUK

Filozofska fakulteta v Trstu, Ul. Università 7

Inštitut za slovansko filologijo jutri, 19. februarja 1987, ob 16. uri

gledališča

ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 bo gledališče iz Genove ponovilo delo Marguerite Duras SUZANNA ANDLER. Režiser Marco Sciaccaluga. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI
Nocoj ob 20. uri (red H/E) na sporedu Puccini: LE VILLI in GIANNI SCHICCHI. Dirigent T. Severini in režiser F. Crivelli. V petek ob 20. uri ponovitev.

razstave

Galerija Torbandena - Ul. Torbandena 1 - vabi na otvoritev razstave jugoslovanskega slikarja MIODRAGA DJURICA - DADA, ki bo danes ob 18. uri.

V galeriji Cartesius bo od 21. t. m. do 5. marca na ogled skupinska razstava številnih grafikov naše dežele.

V Ljubljani - Bežigrajska galerija - je ves februar odprta antološka razstava MILKA BAMBIČA.

ZSKD obvešča, da sta na ogled v Kulturnem domu v Trstu vsako jutro likovni razstavi GOVORICA NAŠIH BARV ter dokumentarna razstava SLOVENCI TAM ZA GORO, ki prikazujeta kulturno delo Slovencev v videmski pokrajini.

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled razstava risb in grafik MIHE MALEŠA in TONA ZANCANARA.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Peggy Sue si è sposata**, dram., ZDA 1986, 104'; r. Francis Ford Coppola; i. Kathleen Turner, Nicholas Cage.
EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 **Noi uomini duri**, kom., It. 1987, 100'; r. Maurizio Ponzi; i. Renato Pozzetto, Enrico Montesano
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Crocodile Dundee**, kom., Avstral., 1986, 102'; r. Peter Fairman; i. Paul Hogan, Linda Koslowsky.
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Critters gli extra roditori**, fant., ZDA 1986, 102'; r. Stephen Herek; i. Dee Wallace Stone, Billy Green Bush.
NAZIONALE III - 16.30, 22.00 **Questa è l'America**, er., □
NAZIONALE II - 16.00, 22.00 **Sexual Odyssey**, porn., □□
EDEN - 15.30, 22.00 **Detenute del piacere**, porn., □□

FENICE - Zaprto zaradi popravil.
MIGNON - 16.00, 22.15 **Fantasia**, ris., ZDA 1940, 120'; prod. Walt Disney.
EXCELSIOR II - 17.15, 21.45 **Casa, dolce casa?** kom., ZDA 1986, r. Richard Benjamin; i. Tom Hanks, Shelley Long.
CAPITOL - Danes zaprto.
ALCIONE - 16.00, 22.10 **Top Gun**, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; i. Tom Cruise, Kelly McGills.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Velluto blu**, dram., ZDA 1986, 120'; r. David Lynch; i. Isabella Rossellini, Kyle MacLachlan.
VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 **Oltre ogni limite**, dram., ZDA 1986, 90'; r. Robert M. Young; i. Farrah Fawcett, James Russo.
RADIO - 15.30, 21.30 **Marilyn porno star**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

prispevki

V spomin na Nevinega moža Teodora Zergola darujejo rekreativke ŠD Adria 80.000 lir za ŠD Adria in 80.000 lir za Kulturni center v Lonjerju.

V spomin na Pepija Oto darujejo člani izvršnega odbora ŠD Breg 70.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Marije Ostrouške daruje Draga Vremec 20.000 lir za SKD Tabor.

Ob izgubi dragega brata Srečka Štoke darujejo brata in sestre 100.000 lir za ženski pevski zbor Prosek-Kontovel, 100.000 lir za ŠD Kontovel in 100.000 lir za moški zbor V. Mirk.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 18. februarja 1987
SIMEON

Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 17.35 - Dolžina dneva 10.32 - Luna vzide ob 22.49 in zatone ob 8.52.

Jutri, ČETRTEK, 19. februarja
KONRAD

PLIMOVANJE DANES: ob 6.05 najnižja -30 cm, ob 11.42 najvišja 21 cm, ob 17.36 najnižja -36 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9 stopinj, zračni tlak 1001,6 mb ustaljen, veter 33 km na uro vzhodnik-severovzhodnik, burja, s posameznimi sunki do 72 km na uro, vlaga 51-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 8,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matteo Cociancich, Valentina Liberatori, Silvia Voschion, Dennis Lofano.

UMRLI SO: 82-letni Filippo Pugliese, 84-letna Angela Pecenko, 83-letna Lucia Serafini, 80-letni Giuseppe Pousig, 82-letna Antonia Coslovich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 16., do sobote, 21. februarja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).
NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).
NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

PRODAM FIAT UNO turbo rdeče barve, november 1985, 30.000 km, v odličnem stanju. Tel. na št. 85215 med 15. in 17. uro ob delavnikih razen ponedeljka.
TAJNICO, sposobno in dinamično, išče pisarna v Gorici. Plača po dogovoru. Tel. na št. 0481/85048 med 17. in 19. uro.
DNE 31. JANUARJA je bil ukraden avto fiat 126 plave barve z evidenčno tablico TS 285584. Če ga kdo vidi, je naprošen, da telefonira na št. 228318.
AKACIJEVE KOLE prodam po 18.000 lir stot ter drva za kurjavo po 15.000 lir stot. Tel. na 421508 po 21. uri.
IŠČEM v najem malo ali veliko stanovanje, tudi hišo. Tel. 228390.
KUPIM majhen traktor s priključki za obdelavo vinograda in kletarske pripomočke. Tel. 299442.
PRODAM motor honda 750 CBX, letnik 85, v izredno dobrem stanju. Tel. med 8. in 16. uro na št. 772151 — Paolo.
NAJBOLJŠEMU KUPCU prodam odličen motokultivator bertolini 100 S, 16 k. s., komaj 100/150 delovnih ur, s frezo in raznimi priključki. Tel. 0481/78267.
PUSTNE OBLEKE oddajamo v najem. Tel. 232265 od 20. do 22. ure.
NUJNO IŠČEM univerzitetnega/o študenta/ko za lekcije matematike višješolcu. Tel. na 578042 ob uri kosila.
PRODAM dyane 6, letnik 1976, po zelo ugodni ceni. Tel. na št. 228958.
PRODAM novo peč na drva in premog z možnostjo kuhanja. Tel. 200865.
GOSPA srednjih let, prizadeta na očeh, išče zdravo in pošteno žensko za družbo in manjšo pomoč. Nudi hrano in prenočevanje, ostalo po dogovoru. Tel. 415311 ali 734639 (po 9. uri).
PRODAM BMW 320, M 60, letnik '80, v odličnem stanju. Tel. 745613.
NUDIM POMOČ v gospodinjstvu samskemu moškemu. Tel. 727807 med 13. in 14. uro.
OSMICO ima odprto Ostrouška — Zagradec št. 1. Toči belo in črno vino.

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drevored XX. septembra 16
Telefon 767914

velika izbira:
krzen — jop — našitkoy
izredna kakovost
zadnji modni kroji
po ugodnih cenah

PELLICCERIA ALBERTI

Ul. delle Torri 2

priporočeni trgovini za vaše nakupe

menjalnica

17. 2. 1987

Ameriški dolar	1278.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	709.25	Švicarski frank	838.50
Francoski frank	211.50	Avstrijski šiling	100.40
Holandski florint	627.—	Norveška krona	182.—
Belgijski frank	33.30	Švedska krona	196.—
Funt šterling	1950.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski šterling	1873.—	Španska peseta	9.50
Danska krona	185.50	Avstralski dolar	800.—
Grška drahma	9.10	Debeli dinar	2.10
Kanadski dolar	935.—	Drobni dinar	2.—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Tel.: Sedež 61446 - 68881 Agencija Domjo 831-131

ti in morje

vojko colja

Smrt zaradi splošne ohladitve

Tudi v našem relativno toplem morju je splošna ohladitev glavni vzrok smrti ob brodolomih. Nevarnost je seveda večja pozimi, spomladi in jeseni, a tudi poleti ne moremo izključiti take tragične možnosti. Človeško telo oddaja z nepokritih delov toploto v obliki toplotnih žarkov. Ker je voda izreden pretvornik toplote, se to oddajanje ob morebitnem brodolomu poveča za 25-krat, prizadene pa celotno telesno površino in ne samo nepokritih delov. Nič čudnega torej, da lahko umremo od splošne ohladitve tudi poleti.

Ne bo torej odveč, da pobliže analiziramo ta pojav, saj nam bo tako bolj razumljivo, kako se pred njim obranimo. Seveda obstajajo precejšnje razlike med posamezniki. Na večjo ali manjšo odpornost vpliva starost, fizična kondicija, aklimatizacija, zdravstveno stanje, rasa in geografsko poreklo, saj je popolnoma jasno, da bo severnjak dlje vzdržal od južnjaka.

Normalna človeška temperatura je približno 37 stopinj Celzija. Ko telo, zaradi zunanjih vplivov (hladnejše morske vode), ne more ohraniti svoje normalne temperature in odvaja več toplote, kot jo ustvarja, se že pri izgubi nekaj stopinj pojavijo prvi znaki splošne ohladitve. Človeško telo delimo v jedro z možgani, pljuči, srcem, jetri, ledvicami, želodcem, drobovjem, v bistvu na trup z notranjimi organi, in na lupino, kamor prištevamo roke, noge, kožo in mišice.

Najbolj izpostavljena je seveda lupina, kjer zaznamo prve opozorilne znake. Žile se krčijo, dotok krvi je slabši, telo namreč žrtvuje lupino na račun jedra. Pri splošni ohladitvi zdravniki navajajo štiri faze, in sicer: fazo naraščajočega vzburjenja, fazo pojemajočega vzburjenja, fazo ohromelosti in fazo navidezne smrti, ki se konča s smrtjo.

Faza naraščajočega vzburjenja:
Med 37 in 34 stopinjami preide ohlajenec med jasno zavestjo preko tresenja, drhtenja in vzburjenosti, do zmedenosti. V udih čuti bolečine, barva kože je modrikasto bela, srčni utrip je hitrejši, dihanje pa pospešeno. V organizmu prihaja že do zastrupitve s kislinami zaradi motenj v preosnovi ter povečanega sladkorja v krvi.

Faza pojemajočega vzburjenja:
Ko telesna temperatura pade na 33 stopinj, se prizadeti ne zanima več za okolico, med 32 in 31 stopinjami je zaspan, pri 31 stopinjah ga je še možno zbuditi. Značilna je brezizraznost, otrdele mišice, skrčene roke, in ne čuti več bolečin. Pulz je že postal neenakomeren in počasnejši, prav tako dihanje. Po začetnem povečanem sladkorju ta bliskovito pada, poveča se količina kalija, kri pa se kisa.

Faza ohromelosti:
Pri 29 stopinjah prizadetega ni več možno zbuditi, od 28 stopinj naprej je nezavesten, ne reagira več na bolečine, ima široke zenice, ki še reagirajo na pramen svetlobe. Pulz je komaj zaznaven, v dihanju so daljše prekinitve, zastrupitev s kislinami je že dosegla tako stopnjo, da lahko računamo na trajne posledice tudi po preživetju.

Faza navidezne smrti in smrti:
Pri temperaturi jedra pod 26 stopinj so zenice široke in ne reagirajo več na svetlobo. Srčni utrip ni več tipljiv, prizadeti ne diha več.

Po vsem tem še nekaj praktičnih napotkov, kako zmanjšamo oddajanje toplote, o prvi pomoči bomo obširneje spregovorili drugič.

Kot prvo moramo preprečiti vsak odvečen gib, kroženje hladne vode namreč še poveča oddajanje telesne toplote. Kdor ima na sebi rešilni jopič, naj se postavi v fetalno lego, kot je razvidno na našem črtežu. V taki legi se namreč oddajanje toplote zniža na minimum. Prav tako je priporočljivo, da smo čimveč oblečeni, saj s tem preprečujemo kroženje hladne vode.

Ker je splošna ohladitev glavni vzrok smrti v vseh brodolomih, so pomorske države sprejele mednarodno konvencijo SOLAS 74 (Safety of life at sea), ki obvezuje vse sodobne trgovske ladje, da imajo na krovu za vsakega člana posadke poseben kombinezon za preživetje (na sliki), s katerim se ne sme telesna temperatura znižati za več kot 1 stopinjo po šestih urah »namakanja« v morju s temperaturo od 0 do 5 stopinj Celzija.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Prve zimske igre Sklada

Ko smo pred meseci na pobudo Smučarskega kluba Devin začeli razmišljati o izletu na sneg, nam še na misel ni prišlo, da bi 15. februar doživel gromozansko odjugo, ki ga je kasneje okarakterizirala. Ko je od četrtka pred določeno nedeljo začelo neusmiljeno deževati, ne le pri nas, temveč tudi v Žabnicah in v Ovčji vasi, ki smo si ju postavili za cilj, je živčnost pri organizatorjih začela naraščati, dokler ni izbruhnila v ugotovitev, naj bo kakorkoli - gremo!

In smo šli: dva skoraj polna avtobusa (za prevoz sta prispevali Openska in Nabrežinska hranilnica) sta se v dežju napotila iz Trsta proti Ovčji vasi. Močilo nas je ves čas, a dež ni pokvaril razpoloženja. Na cilju nas je sicer pričakalo sneženje, vendar je med debele kosme silil neprijeten dež.

S člani smučarskega kluba Devin, ki so na cilj požrtvovalno prišli že dan prej, da bi v žabniškem Domu Mangart uredili vse potrebno za sto dvajset ljudi, smo se odločili, da opustimo tekmovanja v dolini in se z novo sedežnico odpeljemo na Višarje. Na višini 1789 m nas je sicer pričakal »boljši« sneg, vendar je bilo vse zavito v meglo. Medtem ko so se nekateri poskusili v smučanju, se je večja skupina zbrala v klancu pod cerkvico, kjer smo brez posebnih priprav organizirali tekmovanje v sankanju. Od štiriletnikov do petdesetletnikov in čez so se zvrstili tekmovalci vseh kategorij do tiste, ki smo jo poimenovali »armeroni«.

Še prekmalu je sredi zadovoljnih krikov prišel čas odhoda v dolino, kjer nas je v Domu Mangart čakalo kosilo. Dež je ponehal in po kosilu smo priredili še tekmovanje v kepanju v tarčo, teku v snegu in delanju sneženega moža. Tu so namreč prišli do svojega vsi otroci, tudi tisti, ki jih sankanje ni zamikalo.

Ob povratku v Dom so sicer matere ožemale obuvala in sušile oblačila, vendar to vse ni zmanjšalo dobrega počutja.

Med tradicionalnima tombolama se je odvijalo nagrajevanje. Lička otrok so kar žarela. Mnogi so bili iz družin, ki le redko hodijo na sneg. Nekaj je bilo takih, ki so nazadnje bili na snegu pred dvema letoma s šolo. Kaj šele, da bi se udeleževali tekmovanj in prejemali za to prižnanja!

Predstavnik Kluba Devin Lucijan Sosič in naša Stanka Čuk sta podelila pokale in medalje, ki so jih velikodušno prispevala podjetja Avtoprevoz Fancellu, Usnjena galanterija Heart, Združena trgovina, Ansambel Taims in Bomboniera Mira z Občin, Hotel Kras pri Božotu z Repentabra, Avtooprema Valter Gomizelj od Fernetičev in Pohištvo Korsič iz Trsta.

Za sankanje v kategoriji vrtec so po vrsti zasedli prvo, drugo in tretje mesto Petra Križmančič, Vasilij Kocjančič in Tomaž Žagar. V kategoriji osnovna šola je vrstni red postavil na prvo mesto Bredo Sosič, na drugo Nevia Sabadina, in na tretje Aleksandra Biondija. Za srednjo šolo pa so se uvrstili Marko Križmančič, Vanja Cvelbar in Majda Brecelj.

Med damami so prva tri mesta zasedli Andreina Grgič, Neva in Andi Bandelj ter Dragica Blaževič.

Pri moških pa so si prva tri mesta razdelili Renato Gregori, Adriano Mosetti in Boris Fabjan.

Sankanju je sledilo kepanje v tarče, kjer so največ točk nabrali Aleksander Zacchigna, Andrej Pavatich in Stojan Jelenič.

V teku je v kategoriji do 4. razreda osnovne šole zasedel prvo mesto Matej Širca, drugo in tretje pa Danjel Lovrečič in Denis Cotič. V višji kategoriji Aleksander Zacchigna, Aleksander Biondi in Nataša Lovrečič.

Za snežake so otroci tekmovali v skupinah. Prvo mesto je s trinajstimi točkami osvojila skupina Casual, za pol točke je zlezla na drugo mesto skupina Padriče in še pol točke manj je dodelilo tretje mesto skupini Čebula.

Vsi udeleženci v otroških tekmovanjih so prejeli »zlato snežinko« v spomin na 1. zimske igre Sklada »Mitja Čuk«.

Sicer mokri in utrujeni, vendar zadovoljni in prepričani, da se bodo takih izletov še udeležili, so se izletniki pod večer odpeljali domov.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.20 Inf. odd.: Uno Mattina
9.35 Nanizanka: Storie della prateria
10.30 Rubrika o gospodarstvu
10.50 Informativna oddaja: Okrog nas
11.30 Nanizanka: Un tocco di genio
12.05 Variete: Pronto... chi gioca?
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet
15.00 Rokomet: Poljska-Italija
15.30 Izobraževalna oddaja: Avdiovizualna profesionalna sredstva
16.00 Nanizanka: La baia dei cedri
16.30 Risanka: Braccio di Ferro
17.30 Risanka: Kwicky Koala show
18.00 Dnevnik - Kronike
18.30 Filmska oddaja: Laurel & Hardy
19.40 Almanah, vreme, dnevnik
20.30 Film: Un turco napoletano (kom., It. 1953, r. Mario Mattoli, i. Totò, Isa Barzizza)
22.00 Politična tribuna
22.40 Dnevnik
22.50 Filmska rubrika
22.55 Športna sreda: košarka in rokomet (Italija-Romunija)
0.15 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2

11.15 Dok.: Življenje živali - grizli
11.45 Rubrika: Cordialmente
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.25 Nogomet: Italija-Portugalska
16.15 Nan.: In due si ama meglio
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Rubrika: Bolj zdravi, lepši
17.55 Kmetij. odd.: Odprti prostor - Jako in kvalitetno poljedelstvo
18.15 Dnevnik. Šport
18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Un'antica canzone tebana
19.45 Vreme in dnevnik
20.15 Športne vesti
20.30 Film: Un siciliano in Sicilia (r. Pino Passalacqua, i. James Russo, Patti Lupone, 1. del)
21.50 Nanizanka: La clinica della foresta nera
22.30 Dnevnik
22.45 Informativna oddaja: Mixer - avtorska reportažao
23.30 Aktualnosti: Odprti studio
23.45 Film: L'isola dei pirati (pust., 1957, r. Robert Darène, i. François Pèrier, Jean Lefèvre)

RAI 3

13.00 Nadaljevanka: Delitto Notarbartolo (i. Antonio Di Grazia, Paolo Falace, Ivo Garrani, 1. del)
13.50 Variete: Speciale Dadaumpa
14.00 Izobraževalna oddaja: Filo diretto - Pomoč pri domači nalogi
14.30 Tečaj angleščine
15.00 Simfonični koncert, dir. Efrem Kurtz (L. V. Beethoven - Simfonija št. 9, v d-molu op. 125)
16.25 Dokumentarec: Poznaš les?
16.40 Izobraževalna oddaja: Aličina knjižnica
17.25 Nogomet: Inter-Zagreb (mladinski turnir, prenos iz Viareggia)
19.00 Dnevnik
19.35 Informativna oddaja: La Roma di... Luigi Pirandello
20.05 Dokumentarec: Sredozemlje
20.30 Film: Il colonnello von Ryan (vojni, 1965, r. Mark Robson, i. Frank Sinatra, Trevor Howard, Raffaella Carrà)
22.25 Dokumentarna oddaja: Načrt Columbus - Otoki v vesolju
23.35 Dnevnik

RTV Ljubljana

9.00 TV mozaik: TV drama (pon.)
16.50 Smučarski tek: 4x5 km ženske (posnetek iz Oberstdorfa)
17.30 Poročila
17.35 Otroška nanizanka: Vijavaja - Fran Milčinski (r. Tone Tomašič, nastopajo Brane Ivanc, Janez Hočevar, Alenka Vipotnik, Niko Goršič - 5. del)
18.20 Dokumentarna oddaja: Skrivnosti morja (2. del dokumentarne nadaljevanke)
18.45 Risanka
19.00 Danes. Obzornik
19.26 Vremenska napoved
19.30 Dnevnik
20.00 Dokumentarec meseca: Bolnišnica na robu dežele (Ustvarjalci so, s pomočjo zdravnikov in bolnikov, zabeležili dan v sodobni bolnišnici v Slovenj Gradcu)
20.45 Film tedna: Yesterday (glas., Poljska 1984, r. Radoslav Piwowarski, i. Piotr Siwkiewicz, Andrzej Zielinski, Robert Piechota, Waldemar Ignaczak)
22.20 Dnevnik

TV Koper

12.30 Smučarski tek: 4x5 km ženske
14.00 TV Novice
14.10 Rubrika: Parola mia
15.25 Otroški spored
18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:

TRST — Protesti zaradi novega sistema telefonskega obračunavanja
OPČINE — Ljudska glasba ob dnevu slovenske kulture
GRADIŠČE — Deželna razstava medu
TRST — Razgovor z avtorji knjige Soba 150

19.30 TVD Stičišče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Hello, Larry
20.25 TV Novice
20.30 Zabavna oddaja: Un altro varietà
21.35 Dokumentarec: Automania
22.10 TVD Vsedanes
22.20 Hokej na ledu: jugoslovansko prvenstvo - finale play off

CANALE 5

8.40 Nanizanka: La grande vallata
9.30 Nanizanki: Una vita da vivere, 10.20 General Hospital
11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia
12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nanizanka: Sentieri
14.30 Film: L'urlo e la furia (dram., ZDA 1959, r. Martin Ritt, i. Yul Brynner, Joanne Woodward)
16.30 Nanizanka: Alice
17.00 Kviz: Doppio Slalom
17.30 Nanizanki: Love Boat, 18.30 Baretta
19.30 Variete: Studio 5
20.30 Film: Il ritorno dello Jedi (fant., ZDA 1983, r. Richard Marquand, i. Mark Hamill, Harrison Ford)
22.55 Dokum.: Big Bang
23.35 Nanizanke: Mississippi, 0.35 Squadra speciale, 1.35 Missione impossibile

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanke: Ironside, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Hello Spank, Mila e Shiro, Il giro del mondo di Willy Fog
14.30 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo
16.15 Dokumentarca: To je Hollywood, Kanadska narava
17.20 Nadaljevanka: Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanke: Charlie's Angels, 20.30 Colombo, 22.00 Spenser
22.50 Film: Caro Michele (dram., It. 1976, r. Mario Monicelli, i. Mariangela Melato)
0.50 Nanizanki: L'ora di Hitchcock, 1.40 Switch

ITALIA 1

8.20 Nanizanki: Gli eroi di Hogan, 8.45 Fantasilandia
9.30 Film: La vittima (dram., ZDA 1981, r. Noel Black, i. William Devane, Jennifer O'Neill)
11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.35 Quincy, 12.35 T.J. Hooker
13.30 Nanizanka: Tre cuori in affitto
14.00 Zabavni oddaji: Candid Camera, Deejay Television
15.00 Nanizanka: Time Out
16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji, Magica Emy, Lupin
18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, Happy Days
20.00 Risanka: Sandy dai mille colori
20.30 Kviz: O.K. Il prezzo è giusto
22.35 Aktualnosti: Controcorrente
23.20 Nanizanke: La camera oscura, 0.20 Toma, 1.20 Simon & Simon

TELEPADOVA

12.00 Nadaljevanka: Senorita Andrea
13.00 Risanke
14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita
15.00 Nad.: Senorita Andrea
16.30 Risanke: Super Kid, Anna dai capelli rossi, Angie Girl
18.00 Risanke: Carletto principe dei mostri, Moby Dick, Capitan Futuro
19.30 Nanizanka: Diego al cento per cento
20.30 Film: La prima notte del dottor Danieli, industriale col complesso del giocattolo (kom., It. 1970, r. Alberto Lattuada, i. Lando Buzzanca, Francoise Prévost)
22.30 Film: Lettere di una novizia (dram., It. 1960, r. Alberto Lattuada, i. J. Paul Belmondo)
0.30 Film: Solo per gioco (dram., ZDA 1979, r. Stephen Frears)

TELEFRIULI

13.30 Nad.: Rosa de Lejos
15.30 Glas. odd.: Music box
17.20 Variete: Al Paradise
19.00 Dnevnik
20.00 Informativna oddaja: Zdravstvo danes
20.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
22.00 Nanizanka: Una famiglia piuttosto intraprendente
22.30 Dnevnik
23.30 Nanizanka: Bronk
0.30 Informativna oddaja: Speciale La Grotta
0.01 Glas. odd.: Music Box

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, glasba; 8.10 Poti do branja; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Rastline, Umetnost, Mozaik; 13.20 Z revije Zveze cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Gospodarska problematika; 14.40 Glasbene skice: Križem-kraž, Od Milj do Devina; 17.10 Mi in glasba: Tržaški oktet; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 18.30 Glasbene skice; 19.20 Jutrišnji spored.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo angleško; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Slovenski oktet na Kitajski; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč otroci; 19.50 Likovni odmevi; 20.00 Zbori; 20.35 Interpreti: Janko Šetinc (klavir), Božidar Lotrič (pozavna), Stanko Praprotnik (trobenta); 21.05 Iz opere Nezvestoba in razočaranje; 22.30 Melodije; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Jazz za vse; 0.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika in servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Pesmi in plesi v Sloveniji; 14.40 Zanimivost; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Melodije naj...naj...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Perfetta armonia; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popevka tedna; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Rock glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.10 Bubbling; 18.33 Klasični repertoar: Debussyjevi Nokturni; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 16.00 Besede in glasba; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst; oddaje povezuje glasba.

V tržiški ladjedelnici Fincantieri

Pozitiven začetek glasovanja o delovni pogodbi kovinarjev

V tržiški ladjedelnici Fincantieri je včeraj potekal drugi dan glasovanjao novi delovni pogodbi kovinarskega sektorja. Okvirni sporazum o pogodbi, za katero so se pogajanja vlekla dolgo časa, so na vsedržavni ravni dosegli sindikalni predstavniki zveze CGIL, CISL in UIL s predstavniki delodajalcev tako zasebnega kot javnega industrijskega sektorja. Pred dokončnim podpisom sporazuma se je vsedržavno sindikalno vodstvo odločilo za posvetovanje z bazo. Delavce so tako poklicali, da se na referendumu izrečejo za ali proti sporazumu o novi delovni pogodbi.

Kot rečeno, se je referendum v tržiški ladjedelnici pričel v ponedeljek, trajal pa bo pet dni, do petka. Na tak način želijo omogočiti čimvečje sodelovanje s strani delavcev in uslužbencev. Pravico do glasovanja ima skoraj 3 tisoč 200 zaposlenih v ladjedelnici. Všteti so tudi delavci, ki so trenutno v dopolnilni blagajni: teh je približno 700.

S predstavnikom tovarniškega sveta Fincantieri Casalinom smo se včeraj pogovorili o dosedanjem poteku glasovanja. Prvi podatki so dokaj spodbudni, nam je povedal. Po prvem dnevu je glasovalo že skoraj štirideset odstotkov upravičencev. Zgodaj je za ocene in zaključke, vendar po teh prvih znakih ocenjujejo, da se bo do petka velika večina delavcev odzvala vabilu sindikata. Poleg zaposlenih v ladjedelnici bo isto volišče v prihodnjih dneh sprejemalo glasovnice približno 400 zaposlenih v manjših tržiških podjetjih zasebnega sektorja.

V vrstah sindikata prevladuje pozitivno pričakovanje tudi glede izidov posvetovanja z bazo. Na skupščinah pred glasovanjem so sindikalisti dobili občutek, da večina delavcev soglaša s predlagano vsebino pogodbe in da zadeva omejeno nasprotovanje le posamezne postranske aspekte. Zato predvidevajo na referendumu široko podporo sindikalnemu predlogu.

Pismeno vprašanje KPI

Spori v večini na Goriški občini?

V koaliciji na goriški občini je v zadnjem času prišlo do sporov oziroma nesoglasji med tem ali drugim partnerjem. O tem je časopisje objavilo nekaj vesti, tudi upoštevajoč glasovanja in odsotnosti na sejah občinskega sveta. Vendar pa se zdi, da je precej nesoglasji v samem odboru med županom in posameznimi odborniki.

Kaj je na tem resničnega hočejo vedeti komunistični občinski svetovalci, ki so županu poslali pismeno zahtevo, naj stvar pojasni na prihodnji seji občinskega sveta.

Ker je bilo govora, da je prišlo do spora med županom ter odborniki na eni strani in odbornikom za osebje, socialdemokratom Gentilejem, komunisti hočejo izvedeti kaj se skriva za tem sporom.

V Ljubljani seminar za slovenske šolnike

Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani prireja tudi letos seminar slovenskega jezika in kulture. Seminar bo v Ljubljani od 6. do 18. julija. Za goriške šolnike, ki bi se ga želeli udeležiti, sta na voljo dve štipendiji. Zainteresirani morajo vložiti prošnjo odboru Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici najkasneje do 31. marca.

Do jutri v avditoriju Peganova razstava

V razstavnih prostorih avditorija v Ul. Roma je še danes in jutri na ogled antološka razstava fotografskega mojstra Milenka Pegana iz Nove Gorice. Ogled je možen od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

Sprejela ga je delegacija SKGZ

Načelnik urada KPI za manjšine obiskal Kulturni dom v Gorici

Vodja urada za manjšinska vprašanja pri vsedržavnem vodstvu KPI Anselmo Goutier, ki je te dni na obisku v naši deželi z delegacijo parlamentarcev komunistične partije, je včeraj dopoldne obiskal Gorico in se v Kulturnem domu srečal z delegacijo teritorialnega odbora SKGZ, ki jo je vodil predsednik Mirko Primožič. Gosta so spremljali član deželnega tajništva KPI Edvin Švab, deželni svetovalec Ivan Bratina in pokrajinska svetovalka Aleksandra Devetak.

Po ogledu doma se je Goutier zadržal na kratkem pogovoru z gostitelji, ki so ga seznanili s podatki o prisotnosti Slovencev v goriški pokrajini, s težavami, ki jih povzroča še vedno pogrešani zakonski okvir za zaščito manjšine, s prizadevanji za uveljavljanje naših jezikovnih pravic v javnosti, z negativno oceno o razvoju političnih odnosov v goriški stvarnosti. Goutier je pokazal veliko zanimanje za vprašanja naše manjšine in zagotovil, da se po tem prvem stiku želi podrobneje seznaniti z njenimi specifičnimi problemi.

Požar v kleti Coroninijeve vile

Okvara glavnega grelca pri centralni kurjavi je bržkone vzrok požara, ki je včeraj popoldne izbruhnil v Coroninijevi vili v Drevoredu XX. septembra, kjer živi zadnji naslednik dinastije grof Wilhelm Coronini. Gasilce so poklicali okrog 14.30, ko so opazili gost črn dim iz kletnih prostorov. Takojšen poseg je preprečil razširitev požara, ki je tako zajel le kletne protore okrog grelca. Kljub določenemu preplahu je zato škoda po prvih ocenah minimalna.

Tudi v Gorici predstavitev spomladanskega graškega sejma

Tudi letos bodo zastopniki mednarodnega graškega velesejma predstavili spomladansko izvedbo na tiskovni konferenci, ki bo na trgovinski zbornici v Gorici v torek 24.februarja. Take predstavitve sejma v središčih pokrajin naše dežele so postale nekaj običajnega. Na tak način tako široko javnost kot gospodarske operaterje opozarjajo na ta sejem, ki ni pomemben samo za avstrijsko tržišče, marveč za vzhodnoevropske trge.

Letošnji spomladanski velesejem v Gradcu bo od 25.aprila do 3.maja. Tokrat bodo posebno pozornost posvetili Furlaniji—Julijski Krajini, saj bodo podjetja iz naše dežele razpolagala s celotnim paviljonom s 700 kv.metri razstavnega prostora. Na jesenskem sejmu bo isti paviljon dan na razpolago podjetnikom iz dežele Veneto. Prihodnjo pomlad pa bodo z njim spet razpolagala podjetja iz naše dežele.

Kot je znano za razstavo skrbi deželna zveza trgovinskih zbornic.

Trgovinski izmenjavi med sosednima državama Avstrijici pripisujejo velik pomen. Izmenjava na vsako stran je večja od tritisoč milijard lir. Avstrijci menijo, da se bo gospodarska izmenjava še povečala, potem ko je bila dograjena avtocesta, in v času, ko se končuje položitev dvojnega tira na železnici od Vidma do Avstrije.

Nižje obresti pri Kmečki banki

V goriški Kmečki banki so od ponedeljka, 16. t. m., dalje znižali prime rate od prejšnjih 13 na 12,5 odstotka. Gre za letno obrestno mero, ki jo banka zahteva od tistih, ki žele posojilo. Do znižanja je prišlo ker se je gospodarski položaj v Italiji izboljšal, ker se je zmanjšala inflacija. Manjša obrestna mera omogoča več posojil, več naložb in s tem gospodarsko rast.

Letos 5. umetniški natečaj v priredbi galerije Il Torchio

Umetnosta galerija Il Torchio v Gorici prireja letos že 5. slikarski in kiparski natečaj »Città di Gorizia«. Na njem sodeluje kot že v prejšnjih letih več desetin slikarjev, grafikov, kiparjev in naivcev. Natečaj se je že uveljavil kot ena pomembnejših umetniških prireditev v širšem prostoru in se iz leta v leto vsebinsko in kvalitetno bogati.

Žirija je že izbrala dela, ki jih bodo predstavili na veliki skupni razstavi od sobote, 21. t.m., dalje v razstavnih prostorih avditorija v Ul. Roma. Razstavo bodo slovesno odprli v soboto ob 18. uri, nato bo na ogled do 6. marca.

Na natečaju bodo tudi nagradili najboljše sodelujoče umetnike. Prvouvrščeni bo tako nagrajen z razstavo desetih slik v galeriji Il Torchio, drugi in tretji bosta s po štirimi slikami lahko sodelovala na skupinski razstavi, nagrade pa so predvidene še za druge umetnike.

Čigave so kosti?

Čigave so kosti, ki so jih odkrili v plastični škatli pri odlagališču blizu Štarancana? Kdo jih je nesel tja? Ti dve vprašanji si postavljajo na tržiškem komisariatu, kjer imajo opravka s svojevrstnim odkritjem. Kot so lahko ugotovili naj bi nekaj drobcev človeških kosti, ki so jih našli pri odlagališču, pripadalo mlademu človeku, ki je bil ob smrti star okrog 30 let. Po ugotovitvah zdravnikov pa gre izključiti kako zagonetno ozadje, saj so ugotovili, da je ta človek umrl pred 40 do 60 leti. Naravna fosilizacija naj bi dokazovala, da je bilo truplo dolgo let pokopano, zato domnevajo, da bi lahko šlo za vojaka, ki je umrl med vojno ali vsekakor osebo, ki je umrla pred desetletji.

Gledališčniki razveselili šolarje

Kar trikrat se je prostorna dvorana goriškega Kulturnega doma napolnila s šolarji slovenskih ljudskih ter nižje srednje šole. Igralci Slovenskega stalnega gledališča so mladi publiki ponudili igrico Vilinček z lune, prijetno mladinsko delo, ki je mlade zelo navdušilo. Tudi s takimi nastopi, ki so postali že kar tradicionalni, si SSG pridobiva gledalce. Mnogi med temi otroci bodo jutri stalni gostje na predstavah našega gledališča.

V zaključni fazi tehnične priprave

Letos končno začetek gradbenih del na avtocestah med Razdrtim in mejo

V političnih razpravah na raznih ravneh v Jugoslaviji v zadnjem času obširno razpravljajo o gradnji novih avtocest ali povezav, ki naj bi bistveno prispevale k večji povezanosti med posameznimi predeli države. Zdaj je dogovorjeno, da bodo do sredine leta 1991 zgradili vse odseke avtoceste Bratstva in enotnosti, ki bo na celotni trasi od Karavank v Sloveniji in do Gevgelije dolga 1177 kilometrov. Jugoslovanski zvezni sekretar za zunanjo trgovino Nenad Krekič je med nedavnim obiskom v Splitu dejal, da naj bi že v tem srednjeročnem obdobju zgradili tudi novo jadransko magistralo, torej sodobno avtocesto ob jugoslovanski obali, ki naj bi bistveno spodbudila turizem. Dejal je, da so za financiranje te ceste zainteresirane tudi različne evropske države.

V takšnem okviru izvajanja strateške usmeritve za gradnjo modernega sistema avtocest bodo seveda zelo pomembne tudi takoinemovane Osimske ceste, ki bodo Italijo povezovale z Jugoslavijo in prek nje tudi z mnogimi drugimi državami. Za te ceste je zdaj gotovo, da bodo prve pomembne odseke začeli graditi najpozneje čez nekaj mesecev. Priprave potekajo na več ravneh. V okviru Skupščine Jugoslavije in Zveznega izvršnega sveta preučujejo sistem financiranja (po sedanjih predračunih naj bi gradnja Osimskih cest veljala okoli 300 milijonov dolarjev). Nekateri se zavzemajo za sprejem posebnega zakona o Osimskih cestah, toda postopek bi trajal vsaj 6 do 7 mesecev, kar je predolgo časa. Namesto zakona bo zvezna vlada, kaže, v kratkem sprejela poseben odlok o zbiranju sredstev za gradnjo avtocest po Osimu v okviru takoimenovanega bencinskega dinarja. Vsak kupec bencina bi za gradnjo cest prispeval po 150 starih dinarjev pri litru. Slovenija v predhodnih pogovorih z zvezno vlado sicer zahteva večji prispevek, je pred dnevi v Novi Gorici dejal vodja slovenskih delegatov v jugoslovanskem parlamentu Jože Šušmelj. Dodal je, da je na ravni države sicer prevladalo spoznanje, da je zgraditev Osimskih cest obveznost vse Jugoslavije ob nedavnem obisku pri italijanskem parlamentu zagotovila, da se bo gradnja Osimskih cest kmalu začela.

V Sloveniji se na gradnjo pripravljajo v okviru Skupnosti za ceste, Združenih cestnih podjetij v republiki in pri Republiškem komiteju za promet in zveze. Ti organi pripravljajo urbanistično ter strokovno—tehnično dokumentacijo, vsklajujejo pobude občin, ki bo čeznje peljala avtocesta (to so ajdovska, novogoriška in sežanska občina) in oblikujejo finančne projekte. Zdi se gotovo, da bodo pri gradnji Osimskih cest sodelovale tudi tuje finančne organizacije. V Rimu so jugoslovanski parlamentarni delegaciji med že omenjenim obiskom zagotovili italijansko sodelovanje in pomoč. Omenjajo sodelovanje Fiatovega inženiringa za projektiranje in gradnjo avtocest Fiat Impresit.

Gradnja Osimskih cest je obravnavana tudi v nedavni posebni številki reviji Nova proizvodnja, ki jo izdaja Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije. Članek o avtocesti Razdrto—Nova Gorica in Razdrto—Divača—Sežana je napisala gradbena inženirka Marjana Potočnik iz Združenih cestnih podjetij Slovenije. Tudi ona je v pogovoru za Primorski dnevnik izjavila, da bodo letos začeli graditi odseke Razdrto—Podnanos, Razdrto—Čebulovica, obvoznico pri Sežani in odsek Selo—Vrtojba. Na tem odseku, pri mejnem prehodu Vrtojba, so razna dela že v teku in so vanje doslej vložili okoli 20 milijard starih dinarjev.

O gradnji raznih odsekov Osimskih cest je nedavno v Ajdovščini predsednik slovenske vlade Dušan Šinigoj razpravljal s predstavniki zainteresiranih organov. Med njimi so bili tudi zastopniki gradbenih podjetij Primorje iz Ajdovščine, Gorica iz Nove Gorice in Kraški zidar iz Sežane, ki naj bi sodelovala pri gradnji Osimskih cest.

MARJAN DROBEŽ

Uspel koncert za saksofon in klavir

Združenje R. Lipizer je v goriškem avditoriju priredilo četrti nedeljski koncert za saksofon in klavir. Marcellov koncert v C-duru v priredbi za saksofon in klavir je bil uvodna skladba. Iz saksofona je Federico Mondelci izvabljal skoraj človeške tone in izpričal svojo globoko umetniško občutljivost. Klavirska spremljava Giovanne Giuliodori je bila ves čas uravnovešena in je dovoljevala izstopanje tem saksofona.

Občinstvo je bilo prevzeto od samega začetka in je z navdušenjem spremljalo nadaljevanje programa z izvedbo skladb modernih avtorjev C.Coechlina, A. Jolineta in P. Krestona. Oba izvajalca sta mojstrsko razvila zvočnost glasbil, skoraj debussysko, fantaziozno očarljivost in energično ritmično dinamičnost ter jazzu primerno tipično barvito harmoničnost. Duo Mondelci-Giuliodori je potrdil sloves, ki ga je pridobil zlasti s prvimi nagradami na raznih državnih in mednarodnih natečajih: glas saksofona je bil čist in poln, intonacija točna; klavirska spremljava je bila občutljiva, v trenutkih virtuozistična, vedno tehnično briljantna.

Drugi del koncerta je bil skladbeno še zahtevnejši od prvega (D.Milhaud, J.Fracaix, S.Joplin) in je od izvajalcev zahteval še več koncentracije. Zaključek je bil že klasični »Summertime« Gershwina in še skladba izven programa. Izvedbe je predstavila prof. Chiara Bledig.

L.Q.

razna obvestila

Občina Doberdob obvešča, da razdeljujejo do konca februarja nakaznice za sladkor in meso proste cone ob delavnikih, razen sobot, od 7. do 10. ure. Kasneje jih bodo delili samo ob sredah med 15. in 18. uro.

Očina Sovodnje obvešča, da občani lahko dvignejo nakaznice za sladkor in meso proste cone ob uradnih urah na županstvu.

MO KD Sovodnje pripravlja tečaj aerobike za mlade in manj mlade. Pojasnila pri Nadji Fajt (tel. 882345) in Veri Lukman (tel. 882242).

Kmečka zveza v Gorici obvešča, da zapade 28. t.m. rok za predstavitev prošenj za dopolnilno odškodnino (indennità compensativa) za leto 1987 za briško in kraško gorsko skupnost.

Kulturno društvo Oton Župančič v Štandrežu priredi 7.marca ženski praznik. Vpisuje Marta Zorn v Klancu.

Mladinski Krožek obvešča, da je vstop na pustna plesa v Kulturnem domu v soboto, 28.februarja, ter torek, 3.marca, možen samo z izkaznico, do zasedbe razpoložljivih mest. Izkaznico si lahko nabavite pri odbornikik MK, pri Walterju Ferfolji, Nadji Fajt in Roberti Plet, ali vsak dan od 20. do 21. ure na telefon 83495, najkasneje do petka, 20.februarja.

razne prireditve

KD Briški grič v Števerjanu bo dan slovenske kulture počastilo v soboto, 21. t.m., s prireditvijo, ki bo ob 20.30 v Kulturnem domu na Bukovju. Na sporedu govor, nastop noneta Sovodenjska dekleta, gojencev šole Glasbene matice v Gorici in recitacije števerjanskih učencev.

kino

Gorica

VERDI 17.30-22.00 »I pirati«.
CORSO 18.00-22.00 »La mosca«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30—22.00 »L'iniziazione«. Serena Grandi. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 »Parlami d'amore Mariù«. Gledališka predstava.
EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Demoni«.
DESKLE 19.30 »Surova odiseja«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti, Travnik 34, tel. 84972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Sant'Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI
Danes v Gorici ob 11. uri Franc Simčič iz bolnišnice sv. Justa v cerkev in na pokopališče v Štandrež, ob 12.30 Silvester Ipavec in splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Podgoro.

Nova številka hitre službe
ZELENEGA KRIŽA V GORICI
3-11-11

Polemike in razhajanja med nemškimi zgodovinarji

Je vse relativno, tudi Hitlerjevi zločini?

MARTA VERGINELLA

Nemško javnost pretresa v zadnjih mesecih živahna debata, ki jo je sprožila skupina zgodovinarjev, tako imenovanih revizionistov. Priča smo namreč povsem novemu tolmačenju nemške preteklosti in zlasti nacionalsocialističnega obdobja, ki je v zavesti evropskega človeka zasidrano kot eno najtemnejših. In mogoče prav zato so odmevi o tem segli tudi v ostale evropske države.

Srž debate, ki so jo sprožili zgodovinarji, kmalu pa je pritegnila tudi filozofe in politologe, je predvsem vprašanje identitete ter narodnostne identifikacije, ki je vseskozi v povojnem času boleča Ahilova peta Nemcev. Potem ko so v šestdesetih in v sedemdesetih letih mladi zavračali vsakršno identifikacijo s preteklostjo, prisostvujemo sedaj povsem nasprotnemu pojavu. Prav v zgodovinopisju se je pojavila težnja po osvobajanju slabe vesti in občutka krivde. In prav zato ni čudno, da novo nemško zgodovinopisje raje proučuje Bismarckovo obdobje kot pa nastanek in vzpon Hitlerjevega režima. Mlajši generaciji oziroma delu nemškega naroda, postaja moralna in politična dediščina nacizma obremenilna.

Potrebno je zato »normalizirati« odnos s preteklostjo in osvojiti geslo: vse je relativno, tudi Hitlerjevi zločini. Ernst Nolte, proučevalec nacionalsocializma, ne vidi v nacističnih zločinih nič enkratnega, temveč pojav, ki je sličen nekdanjim turškim vdorom in tragičnim Stalinovim čistkam. Vse to, kar so nacisti zagrešili, so po njegovem mnenju že prej izvedli Sovjeti: deportacije, množične čistke, taborišča smrti. Tretji Reich je le odgovor grozeči azijski in sovjetski nevarnosti. Gulag je predhodnik Auschwitza in med njima dvema ni nikakršne razlike. Podobno Andreas Hillgruber utemeljuje uničenje Židov s strateškimi potrebami takratne Nemčije in celo očita zahodnim zaveznikom, da so Nemčijo prepustile SZ. Ne zanima ga utemeljiti vzrokov židovskega holokausta ter obravnavo vprašanja raje delegira antropologiji in psihologiji. Holokaust ne sme težiti nemške politične in zgodovinske zavesti in nemški narod je treba razbremeniti tistih zločinov, ki mu jih drugi, zmagovalci druge svetovne vojne, pripisujejo.

Da pa zgodovinska zavest ne raste iz zanikanja in iz potlačitve zgodovinske dediščine, je prepričan nemški zgodovinar George L. Mosse, ki meni, da je nujno kritično in zavestno presojanje preteklosti. Razstavljanju nemške in splošne evropske preteklosti je posvetil poglobljeno raziskavo. Prvenstveno pozornost pa je v zadnjih letih posvetil predvsem vezem, ki so povezovale ideološka izhodišča s političnimi, množičnimi gibanji. V delu »Kultura zahodne Evrope« (La cultura dell'Europa occidentale, Mondadori, 1986, str. 500), ki je pred kratkim izšlo v dopolnjenem ponatisu, nemški zgodovinar ne ocenjuje nacizma kot nekakega oklepaja ali naključnega zgodovinskega pojava. Mosse želi predvsem osvetliti vzroke, ki so privedli do uveljavitve totalitarnih režimov, postavlja si vprašanja, kako je lahko prišlo do pokola šest milijonov Židov in do umora nekaj milijonov drugače mislečih Nemcev. Z večplastno interpretacijo nemške in evropske preteklosti razstavi politična gibanja in miselne tokove od začetka 19. stoletja vse do druge svetovne vojne.

Nacizem je za Mossa podobno kot fašizem izrodek zahodne družbe, poiskati je torej treba njegove korenine v zahodni kulturi. Romantični odklon stvarnosti in romantično pojmovanje kulture naznanjata kasnejši nacionalizem in rasizem, romantika krepi mit vasi, medtem ko obsoja mesto in njegovo razdiralno vlogo. Narod postane simbol večnosti, reda, harmonije in lepote. Nič manj važna ni za nemškega zgodovinarja razumska kriza, ki jo je sprožila industrializacija; družba, ki je zrasla iz vere v razum, je obenem podkrepila težnjo po iracionalizmu. V industrijskem svetu odtujeni človek je nostalgično klical po starem in srečnem svetu, čeprav je nekaj desetletij kasneje to iskanje prvotnega privedlo do najhujšega kršenja osebne svobode in preganjanja različnosti.

Dado v Torbandeni

V likovni galeriji Torbandeni bodo danes ob 18. uri odprli razstavo del slikarja Miodraga Djurića, ki je v svetu sodobne umetnosti bolje znan kot Dado. Rodil se je na Cetinju leta 1933, že od leta 1956 pa živi v tujini, v Franciji. Razstavljal je že v vseh pomembnih galerijah na svetu

Prireditev v sežanski Kosovelovi knjižnici

Izbor Seljakovih akvarelov in ilustracij

V mesecu kulture je Kosovelova knjižnica iz Sežane pripravila otvoritev slikarske razstave Ivana Seljaka - Čopiča. Izbor Seljakovih akvarelov in ilustracij bo na ogled do 21. februarja.

Na otvoritvi prisrčne razstave, na katero je prišlo precejšnje število obiskovalcev in ki je bila združena s predstavitvijo knjige Marije Vojskovič »Tržačani«, je slikarjevo ustvarjanje predstavil likovni kritik Taras Kermauner. Nedvomno sodi Ivan Seljak (s partizanskim imenom Čopič) v tisto generacijo umetnikov, ki se je vpisala na ljubljansko akademijo v partizanskih uniformah in je zavzela v povojni slovenski likovni umetnosti najbolj nehvaležno mesto. Seljak ni le slikar, je tudi ilustrator in ustvarjalec monumentalnih fresk in mozaikov. Eden izmed njegovih mozaikov krasi tudi staro restavracijo v Lipici. Njegova dela poznajo tudi najmlajši, ko listajo Cicibana, Pionirski list, Pionir, Kurirček, saj vsa povojna leta ustvarja v omenjenem tisku. Je pa tudi stalni sodelavec revije Borec. V knjižnici so razstavljene tudi knjige (naj omenimo le nekatere: Balada o trobenti in oblaku, Lepi Janičar, Gregec Kobilica, Sedmina, Vzšlo bo sonce, Knjiga o Titu...), ki jih je opremil s svojimi ilustracijami.

Ivan Seljak - Čopič, ki bo 7. decembra letos dopolnil 60 let, se je rodil v Idriji, leta 1943 pa je odšel v partizane in se tu spoznal z umetniki (Božidarjem Jakcem, Francem Miheličem in Nikolajem Pirnatom). Obiskoval je risarsko šolo pri Nikolaju Pirnatu, v letih 1945-1950 je študiral na akademiji v Ljubljani. Leta 1952 je zaključil specialko pri Gojmiru Antonu Kosu. Študijsko pa se je izpolnjeval še v Parizu in Italiji. Za svoje delo je prejel več nagrad. O delčku umetniške vrednosti Seljaka se lahko prepričamo tudi v prostorih Kosovelove knjižnice.

»Čopič je kot slikar in človek čist. Hoče, da je njegov svet pregleden, da nima temnih, skriitih kotov, iz katerih bi se dalo - kot izza ogla - streljati. Noče skrivnosti, ki se jih da dvoumno tolmačiti. Že kot partizan je hotel jasen svet. Predstavljal si je in veroval, da bo revolucija ustanovila lep, slikarsko, ambientalno, medčloveško odkrit,, pošten, prijateljski svet. Isti cilj je zasledoval kasneje v likovnem dojemanju. Žal se njegova - in mnogih želja - ni izpolnila. Družba gre svoja pota, raje brede po nejasnostih in močvirjih, kot da bi se izpostavila v strogosti askeze, samoodrekanja, snažnosti in odprtosti. A kar se ni uresničilo v družbi in zgodovini, to je skušal in skuša Čopič ustvariti v slikarstvu,« je v predstavitvi slikarja dejal Taras Kermauner.

Čopič, ki je Idrijčan po rodu, živel je tudi v Ljubljani, živi danes v Gružnjanu v Istri. Istra je kot Kras območje romanskih vplivov. V njej so jasni odnosi med predmeti, med rastlinami, barvami, na zemlji in med stavbami. Zato je Čopiču Istra pregledna in klasična. »Čopičevo nagnjenje do kubizma, s katerim se je zgodaj seznanil, je del te klasike. Posebej všeč mu je kraška in istrska arhitektura, ker je jasna, pregledna, nedvoumna. Klasika, čeprav je kubistično razčlenjena, pa terja zrelost, mero, suverenost v razmerju do vsega in sebe. Ravno to suverenost danes najtežje dosegamo: a je (bi morala biti) najbolj aktualni cilj,« je zaključil Kermauner.

Olga Knez Stojkovič

Obletnica Gorkega v okviru UNESCO

Letos mineva 50 let, odkar je umrl pisatelj Maksim Gorki, in 120 odkar se je rodil. UNESCO je uvrstil jubilej v krog kulturnih mednarodnih manifestacij, smatrajoč, da gre za književnika in glasnika človeškega dostojanstva, socialnega in družbenega kritika, ki mu je vizija osvobojenega človeka pomenila trajno vrednoto in pisateljsko sestavino.

Maksim Gorki, s pravim imenom Aleksej Maksimovič Peškov, se je povzpel od bosjaka, anonimnega delavca, do pisatelja samouka, ki je prodrl v svet s svojimi povestmi, romani, kratko prozo in dramatiko. Ohranjal je revolucionarnega duha in umrl v tragičnih okoliščinah.

Med njegovo daljšo prozo so znani romani Življenje Matveja Kožemjakina, Trije ljudje, Artmanovi, Ovaduh, roman Mati pa so razglasili za mejnik socialističnega realizma.

Petindvajsetletnica SK

Že v nedeljo smo objavili zapis o 25-letnici Slovenskega kluba. Danes pa dajemo na ogled dve karikaturi mojstra Hlavatyja, ki je bil tudi klubov dolgoletni predsednik, s katerima obeležuje prvo sezono delovanja SK

Strokovna komisija za književnost o letošnjem izboru Prešernovih nagrad

Predsednik strokovne komisije Prešernovih nagrad za književnost dr. Marijan Dolgan nam je poslal izjavo, v kateri komisija opozarja javnost na nekatere pomanjkljivosti pri podeljevanju oziroma izbiranju nagrajencev za najvišja slovenska priznanja na področju umetnosti. Izjavo so pred dnevi že objavili tudi drugi slovenski dnevniki v SRS, zaradi počasnosti pošte pa jo Primorski dnevnik objavlja danes.

V skladu z načelom o javnosti dela Prešernovega sklada, ki je opredeljeno z 11. členom zakona o Prešernovi nagradi (Uradni list SRS, št. 1/82), so bili objavljeni predlogi za Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada za leto 1986 v Poročevalcu Kulturne skupnosti Slovenije, od koder so jih v nekoliko skrčeni obliki ponatisnili v Delu, Primorskem dnevniku in morda še kje. Podpisani člani strokovne komisije za književnost želimo s tem člankom obvestiti javnost o nekaterih vidikih odločanja o letošnjih nagrajencih, ki je potekalo po objavi začetnih predlogov, s tem pa tudi o potrebnih spremembah in dopolnitvah zakona.

Komisija je delovala v novi sestavi, po kakovostnih umetniških merilih, ob upoštevanju pluralizma literarnih tokov, zvrsti, generacij in skupnega slovenskega kulturnega prostora, torej tudi zamejstva. Prvo zadrego je začutila že na začetku svojega dela, saj ji zakon nalaga, da obravnava in oblikuje strokovno mnenje o vseh predlogih kulturnih ustanov, družbenopolitičnih organizacij, društev, krajevnih skupnosti in samostojnih kulturnih delavcev. Strokovni komisiji zakon odreka možnost, da predlaga kandidate za nagrado, hkrati pa ji nalaga, da obravnava pogosto tudi predloge dvomljive vrednosti. Z veljavno ureditvijo je med drugim omogočeno uveljavljanje reklamnih in knjigotrških interesov, izključena ni niti možnost, da se med zakonsko pooblaščenimi predlagatelji pojavijo tudi posredniki nagrad željnih avtorjev. Komisiji je sicer dopuščeno, da v primeru očitno prezrtega kvalitetnega dela opozori zaledno ustanovo, naj predlaga njegovega avtorja, toda sama tega ne sme storiti, čeprav je strokovna.

V zakonskem roku prispeli predlogi so bili - ne glede na svojo tehtnost in utemeljenost - predstavljeni javnosti z zaprosilom, naj organizacije, skupnosti in posamezniki, ki so po zakonu lahko predlagatelji kandidatov, »da(jo) upravnemu odboru mnenja o kandidatih, četudi jih sami niso predlagali.« Tako zakon še naprej favorizira predlagatelje in med njimi tudi takšne, ki se sploh ne ukvarjajo s književnostjo ali kako drugo umetnostno zvrstjo (npr. krajevne skupnosti).

Strokovna komisija za književnost se je kljub ugotovitvi, da ji je prisojena le vloga prebiralca številnih predlogov in mnenj nadvse raznolikih kakovostnih stopenj, zavzeto lotila delo. Po temeljitem in strpnem pretresu je pripravila za upravni odbor naslednje predloge: kot dva enakovredna kandidata za Prešernovo nagrado prevajalca **Janeza Gradišnika** in pisatelja **Borisa Pahorja** - oba za življenjsko delo, za skladove pa: **Jožeta Snoja** za roman Fuga v križu, **Alojza Ihana** za pesniško zbirko Srebrnik in **Majo Haderlap** za pesniško snovanje in prevode zadnjih dveh let. Komisija je te predloge pisno utemeljila, kar je njen predsednik ustno ponovil 15.1.1987 na seji upravnega odbora Prešernovega sklada. Tedaj je sejo upravnega odbora v odsotnosti njenega predsednika dr. Bruna Hartmana vodil član odbora, podpredsednik RK SZDL Ciril Zlobec. Po utemeljitvah morajo predsedniki vseh strokovnih komisij zapustiti sejo, s tem pa nenadoma preneha prej toliko poudarjena javnost dela. Upravni odbor se prelevi v konklave in pri nadaljnjem odločanju opusti kakršenkoli posvet s strokovno komisijo. Beli dim se je pokazal šele s pismom z dne 20.1.1987, s katerim je predsednik upravnega odbora sporočil predsedniku strokovne komisije imena nagrajencev: pri dodelitvi nagrade Prešernovega sklada je upravni odbor izbral samo enega nagrajenca med predlogi strokovne komisije, medtem ko ni upošteval nobenega od obeh predlogov za Prešernovo nagrado. Upravni odbor je namreč oba nagrajenca izbral med tistimi šestimi predlogi, ki jih strokovna komisija ni sprejela. Pri tej odločitvi so očitno prevladali predlogi in mnenja z zakonom pooblaščenih predlagateljev nad utemeljenima predlogoma strokovne komisije.

Ob opisanem načinu odločanja o nagrajencih se članom strokovne komisije za književnost porajajo dvomi o utemeljenosti in potrebnosti dela komisije, saj upravni odbor z odločitvijo mimo predlogov komisije očitno edini ve, kdo je primeren kandidat in je s tem videti strokovnejši od strokovne komisije. V takšnem razmerju je strokovna komisija, ki se pojavlja v vlogi španske stene, povsem odveč.

Letošnji način izbire nagrajencev za književnost potrjuje utemeljenost dosedanjih pobud za spremembe in dopolnitve zakonskih določil, ki se nanašajo na javnost dela Prešernovega sklada. Če želijo odločujoči dejavniki ohraniti sedanji način predlaganja kandidatov in izbire nagrajencev, naj se strokovne komisije odpravijo. Če pa želimo utrditi načelo javnosti delovanja Prešernovega sklada, je potrebno strokovnim komisijam omogočiti, da določijo ožji izbor kandidatov, izmed katerih upravni odbor izbere nagrajenca. S to izjavo ne želimo zmanjševati vrednosti delu letošnjih nagrajencev, temveč ugovarjamo načinu, kako se jih izbira.

DR. MARJAN DOLGAN (predsednik strokovne komisije za književnost)
MARKO JUVAN
DR. GREGOR KOCIJAN
MIROSLAV KOŠUTA
TONE KUNTNER
DR. HELGA MRAČNIKAR
ZOJA SKUŠEK-MOČNIK
FRANCE VURNIK

Na svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah

Očitna premoč Skandinavije

OBERSTDORF — Italijanska ekipa, ki jo sestavljajo Albert Wagner, Giorgio Vanzetta, Maurilio De Zolt in Marco Albarello, je včeraj osvojila peto mesto v štafeti 4 x 10 km v smučarskem teku. Zlato odličje je šlo švedski štafeti, ki je prehitela izredno solidno sovjetsko ekipo. Bronasto kolajno si je priborila norveška, četrto mesto pa češkoslovaška reprezentanca.

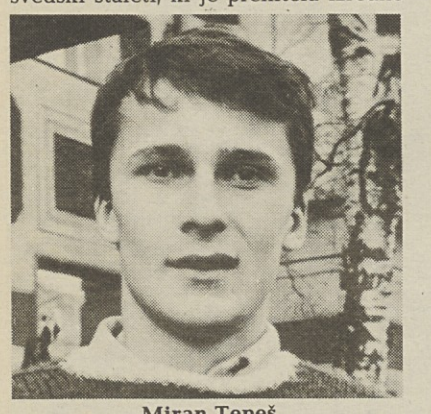

Miran Tepeš

Omeniti je treba, da je Italijan Vanzetta dosegel najboljši čas v drugi menjavi (23'55"7) ter drugi absolutni najboljši čas za Švedom Thomasom Wassbergom (23'51").

Jugoslovanska reprezentanca pa je na ekipnem tekmovanju na 90-metrski skakalnici osvojila sedmo mesto. Matjaž Debelak je skočil 104,5 in 101 meter, Matjaž Zupan 103,5 in 107 metrov, Drago Ulaga 101 in 78 metrov ter Miran Tepeš 107,5 in 108,5 metra. Skupno so dosegli 563,3 točke.

To tekmovanje je prepričljivo osvojila ekipa Finske, ki je tako ohranila naslov z zadnjega svetovnega prvenstva in ki jo je vodil prvak Matti Nykaenen. Včerajšni najdaljši skok je opravil Finec Nikkola s 116 metri.

Vrstni red: 1. Finska 634,1; 2. Norveška 598; 3. Avstrija 587,5; 4. Češkoslovaška 584,4; 5. NDR 582,5; 6. ZRN 575,3; 7. Jugoslavija 563,3; 8. Švedska 532.

Danes bo na sporedu ženska štafeta 4 x 5 km in ekipna kombinacija v skokih.

KOLAJNE

	Z	S	B
Norveška	2	2	3
Finska	2	2	0
Švedska	2	1	1
Avstrija	1	0	2
ZRN	1	0	1
Italija	1	0	0
SZ	0	2	1
ZDA	0	1	0
NDR	0	1	0
Švica	0	0	1

smučarske varnostne vezi
TYROLIA®
PROIZVODNJA: TITAN
PRODAJA: Slovenijašport

Lokostrelstvo: na državnem prvenstvu

Vesna Lutman (Naš prapor) le za točko zgrešila naslov

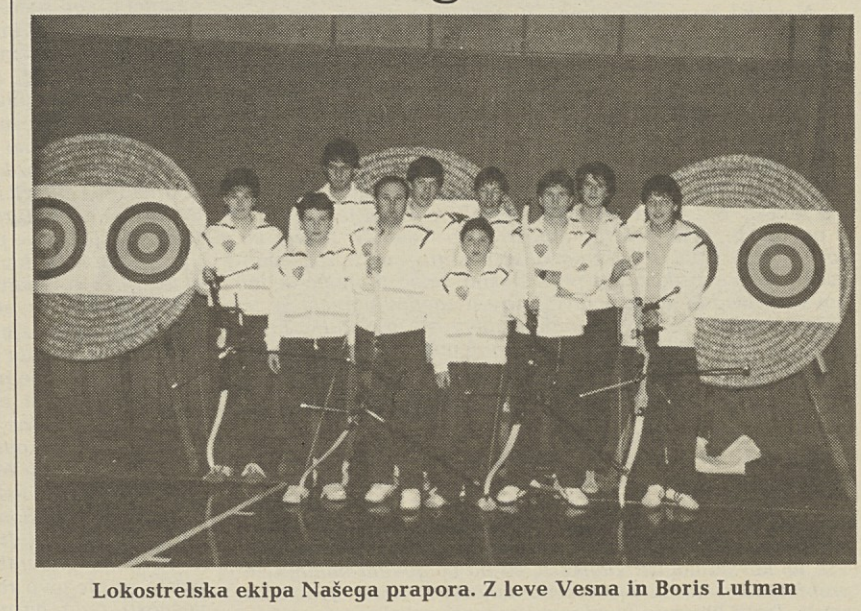

Lokostrelska ekipa Našega prapora. Z leve Vesna in Boris Lutman

Vesni Lutman za las ni uspel tretji veliki met. Po zmagi na rimskem finalu mladinskih iger ter po državnem naslovu, ki ga je lani v Turinu osvojila med deklicami, je na državnem prvenstvu v Reggio Emilii osvojila odlično 2. mesto med začetnicami in postavila nov državni rekord na razdalji 18 metrov. Državni naslov pa je zgrešila le za eno samo točko. To pa je izredno malo, če pomislimo, da so tekmovalke imele na razpolago kar 1.200 možnih točk, Vesna pa je skupno (na razdalji 25 in 18 metrov) dosegla 1059 točk.

Po tekmovanju smo se o državnem prvenstvu pogovarjali z Benom Vižintinom, dušo in organizatorjem lokostrelcev društva Naš prapor. Čeprav zadržan, kot vedno, je bil Beno očitno vesel ponovnega uspeha Vesne in brata Borisa, ki sta potrdila, da sodita v sam vrh italijanskega lokostrelstva. O tekmovanju nam je takole povedal:

»Po prvem dnevu tekmovanja nismo pričakovali takega končnega uspeha Vesne. Dejstvo pa je, da je naslednjega dne streljala kot zna in se iz serije v serijo približevala vodeči, tako da je bila že po polovici tekmovanja na razdalji 18 metrov na 2. mestu. Izredno razburljiva in napeta pa je bila končnica prvenstva, saj je Vesna za vodečo zaostajala le za 2 točki, do konca pa so imele na razpolago še tri puščice. Vesni je uspelo, da je Maccarinellijevi odščipnila točko, kar pa ni bilo dovolj za končno zmago. Z izredno uspešnim streljanjem v drugem delu prvenstva je Lutmanova postavila nov državni rekord na razdalji 18 metrov med začetnicami. S tem ima Vesna kar 4 državne rekorde: na 18 in 25 m med deklicami, skupno med deklicami in na 18 m med začetnicami.

Povedati je še treba, da je nedeljski uspeh naše lokostrelke toliko bolj pomemben, ker je dosegla višje število točk kot marsikatera juniorka oziroma članica. Bila je tudi boljša od Ester Robertssonove iz Lignana, ki je najverjetnejša kandidatinja za seulsko olimpiado.

Dejstvo pa je, da je Robertssonova boljša na večjih razdaljah (takih, ki veljajo za olimpiado) in bo torej nujno, da bo odslej Vesna trenirala na 50, 60 in 70 m, če bo želela dohiteti najboljše in se tako povzpeti do same državne reprezentance.

Ob Vesninem uspehu pa bi rad podčrtal odličen nastop njenega brata Borisa, ki je nastopal med dečki. Z 941 točkami je namreč zasedel odlično 7. mesto. Povsem je zadovoljil v začetku tekmovanja, ko je bil po 4. seriji na prvem mestu. Očitno se je Borisa polastila trema in je nekoliko popustil. Nastop na državnem prvenstvu pa mu bo vsekakor služil kot odlična izkušnja za naslednja prvenstva.

Ob koncu bi rad izrekel prisrčno zahvalo dvema goriškima podjetjema, Sirionu in Simeku, ki sta veliko prispevala k uresničitvi naših programov.« (pr)

Košarka: v prvi polfinalni tekmi pokala pokalnih prvakov

Scavolini soliden, Cibona brez težav

CSKA - Scavolini 107:105 (57:54)

CSKA: Mileškin, Tarakanov 28, Popov 5, Lopatov, Enden 17, Volkov 25, Tkačenko 14, Tihonenko 16, Bazarevič 2.

SCAVOLINI: Gracis 10, Magnifico 21, Fredrick 20, Davis 33, Zampolini 6, Costa 15.

SODNIKA: Paszucha (Pol.) in De Coster (Bel.); PM: CSKA 11:16, Scavolini 32:37; PON: Magnificvo (38).

MOSKVA — V prvi polfinalni tekmi pokala pokalnih prvakov je Scavolini iztržil izredno ugoden rezultat, saj je pričakovati, da bo v povratni tekmi (24. 2.), če ne bo naletel na enega tistih nesrečnih dni, ki so zanj že značilni, lahko nadoknadil dve točki razlike.

Scavolini je izredno dobro začel in vodil tudi z 9 točkami razlike (28:19 v 10. min.) ter polčas končal z majhnim zaostankom. V nadaljevanju je kazalo, da bodo »trojke« Endena in Tarakanova spravila na kolena Davisa in tovariše, ki so zaostali tudi za 13 točk (88:74), vendar italijansko moštvo ni vrglo puške v koruzo in je izenačilo pri izidu 103:103. Imelo je tudi možnost, da povede, vendar je sirena prehitela Davisa, ko je spravil zadnjo žogo v koš.

Asvel - Cibona 82:98 (33:50)

CIBONA: Nakić 9 (1:2), A. Petrović 5, Bečić, Čutura 10 (2:2), D. Petrović 32 (6:8), Knego 4, Šoštarec, Ušić, Cvijetičanin 30 (4:6), Arapović.

LYON — Že v prvem polčasu ni bilo več dvoma o zmagovalcu. Zagrebška Cibona je namreč povsem nadigrala domačine, tako da je bila tekma v glavnem nezanimiva. V drugem polčasu so Zagrebčani v glavnem nadzorovali nasprotnika, ki nikakor ni mogel ogroziti njihovega uspeha. Glede na sinočnji razplet ne bi smelo biti dvoma, da se bo Cibona uvrstila v finale tega tekmovanja, ki bo 17. 3. v Novem Sadu.

POKAL PRVAKOV

V pokalu prvakov bo ta teden na vrsti 2. povratno kolo. Že danes se bosta pomerila Orthez in Real Madrid, jutri pa bosta tekmi Tracer - Makabi Tel Aviv in Žaljgiris - Zadar. Trenutna lestvica je naslednja: Tracer 10, Orthez in Makabi 8, Žaljgiris, Real Madrid in Zadar 4.

KORAĆEV POKAL

Tudi v Koraćevem pokalu sta na vrsti polfinalni tekmi, v katerih je zaposlena le ena italijanska ekipa, Jugoslavija pa nima več svojega zastopnika. Današnji spored: Zaragoza - Limoges, Mobilgirgi - Barcelona. Povratni tekmi bosta 25. 2.

Nogomet: prijateljska tekma

V nedeljo v Kopru Jugoslavija - Italija

KOPER — V nedeljo, 22. t.m., bo v Kopru prijateljska nogometna tekma med amatersko reprezentanco Jugoslavije in pa italijansko B reprezentanco »under 21«. Na spisku italijanskega trenerja Brighentija so naslednji igralci: Biondo (Taranto), Bortolazzi (Parma), Camplone (Pescara), Cucchi (Cesena), Domini (Genoa), Ferrari (Parma), Imparato (Bari), Laureri (Bari), Mandelli (Lazio), Minotti (Cesena), Orlando (Triestina), Pelosi (Cremonese), Petitti (Messina), Piovani (Parma), Rizzitelli (Cesena), Ruotolo (Arezzo), Torrente (Genoa), Turrini (Sambenedettese).

Nogomet: nastop olimpijskih reprezentanc

Italija - Portugalska

LECCE — Danes bo v Lecceju (tudi po RAI 2 ob 14.25) italijanska olimpijska nogometna reprezentanca igrala proti Portugalski. Tekma bo veljala za kvalifikacije za olimpiado v Seulu. Vsi igralci, ki jih trenira bivši reprezentančni vratar Dino Zoff, se počutijo dobro in trdno verujejo v zmago.

Vedrino ambienta niso načele niti polemične izjave temperamentnih Tacconija in Virdisa, ki so dvignile mnogo prahu. Juventusov vratar je izjavil, da je olimpijska reprezentanca Italije močnejša od Vicinijeve izbrane vrste, Milanov napadalec pa se vse glasneje čudi, kako to, da ga zvezni trener ne skliče v reprezentanco. Zoff ne daje dosti poudarka takim izbruhom (in seveda dela popolnoma pravilno), saj meni, da lahko vsak svobodno izraža svoje mnenje, le da se v tem ne pretirava.

Po drugi strani ima portugalski trener nekaj težav s sestavo moštva, sklical pa je tudi dva nogometaša, ki standardno igrata za prvo ekipo Portugalske (Costeado in Placido).

Italija bo danes igrala v sledeči postavi: Tacconi, Tassotti, De Agostini, Iachini, Brio, Cravero, Mauro, Galia, Carnevale, Magrin, Virdis (na klopi za rezervne igralce bodo sedeli Giuliani, Bruno, Pellegrini, Salsano in Rebonato). Tekmo bo sodil Jugoslovan Petrović.

Danes začetek nogometnega turnirja v Viareggiu

VIAREGGIO — Danes se bo v Viareggiu začel 39. tradicionalni mednarodni mladinski nogometni turnir za »Pustni pokal«. Prva tekma bo ob 15.00 med lanskoletnim zmagovalcem Interjem in zagrebškim Dinamom. Ekipe, ki so vsaj enkrat zmagale ta prestižni mladinski turnir, so naslednje: Inter, Fiorentina, Atalanta, Avellino, Bologna, Torino, Milan, Roma, Napoli, Genoa, Vicenza, Sampdoria, Dinamo iz Zagreba, Dukla iz Prage, Bayern iz Münchna ter argentinski Platense.

Na seji novoizvoljenega odbora JK Čupa

Porazdelili so odgovornosti in začrtali okvirni program

Na prvi seji odbora jadralnega kluba Čupa, izvoljenega na nedavnem občnem zboru, so izbrali novi odbor, v glavnem sestavljen iz prejšnjih odbornikov. Predsednik je Gorazd Vesel, podpredsednik Bruno Lisjak Volpi, tajnik Klavdij Cibic, blagajnik Marko Kojanec, vodja športne dejavnosti Dario Bensi, skrbnik plovne imovine Aleksij Bezin in gospodar Sergio Antonič.

Nadalje so bili izvoljeni upravna tajnika Milko Malalan in Niko Kojanec, sodelavci vodje športnih dejavnosti Damjana Kralj, Niko Kosmina, Igor Bogatec, Andrej Sedmak in Branko Brišček, za društveni sedež bo skrbel Egon Nanut, za propagandno dejavnost Peter Malalan in Boris Sames, za zdravstvene potrebe pa dr. Andrej Vuga.

V nadzornem odboru so Paolo Milič, Karlo Mezgec in Karlo Rolič, v častnem razsodišču pa Ivo Magajna, Egidij Martelanc, Edi Bavcon, Alberto Zandomeni in Rudi Cantelli.

Novoizvoljeni voditelji sesljanskega slovenskega jadralnega kluba so začrtali okvirni program letošnje dejavnosti, zlasti kar zadeva regate, tečaje in stike s telesi jadralne federacije, ob tem pa sklenili, da bo odgovoren za vsak odsek s svojimi sodelavci čimprej izdelal program, o katerem bodo razpravljali na naslednjih sestankih.

Čupa stopa letos v drugo, preizkusno leto svojega članstva v italijanski jadralni federaciji, ob koncu katerega bo FIV razpravljala o njenem dokončnem vpisu. Zaradi tega, pa tudi zaradi obče želje članov in odbornikov, da bi bila tudi letošnja sezona uspešna, se bodo, kot že doslej, čuparji čimbolj potrudili, da bodo zaradi ugleda, pa tudi zaradi krepitve samega društva zastavljene naloge izpeljali.

Rokomet: v moški D ligi

Dvojni poraz krasovcev

INTER (MLADINCI) - KRAS TRIMAC (ČLANI) 27:22 (12:12)

KRAS: Marko Sardoč 6, Klinc, Predonzani, Raseni 1, Kozlovič 2, Sardo 2, A. Milič 2, Paolo Sardoč, Gruden 3, Skupek 4, M. Grilanc, Simoneta.

Krasovi rokometaši so v srečanju proti Interjevim mladincem povsem odpovedali in tudi zasluženo izgubili. Odigrali so nedvomno najslabšo tekmo v letošnjem prvenstvu in tokrat res nimajo nobenega opravičila, saj niso pokazali nobene zagrizenosti in požrtvovalnosti. Na drugi strani pa so se domačini, ki so bili v prvih osmih minutah praktično brez vratarja (v vratih je bil neki branilec) in le s petimi igralci v polju, odlikovali z izredno motiviranostjo in srčno voljo do zmage, kar jim je bilo na koncu tudi poplačano.

Po začetnem vodstvu krasovcev s 6:2 je sicer zgledalo, da ne bo težav, in morda prav to je izdalo naše igralce, ki odtlej niso našli pravega orožja in stik z nasprotnikom držali le do rezultata 15:15, kaj več pa niso zmogli. Treba je poudariti, da sta bila, kot se le redkokdaj zgodi na rokometnih igriščih D lige, najboljša moža — sodnika.

KRAS TRIMAC (MLADINCI) - CIVIDIN (VETERANI) 24:34 (11:13)

KRAS TRIMAC: Marko Sardoč 3, Klinc, Predonzani 2, Marko Milič, Volk, Kozlovič 8, Mitja Grilanc 3, Gruden 1, Raseni 7, Janko Milič, Sandro Grilanc, Košuta.

Nič bolje ni šlo od rok Krasovim mladincem proti še nepremaganim veteranom Cividina. Kljub porazu pa so se z veliko bolj izkušenimi in starejšimi Tržačani kar dve tretjini srečanja enakovredno kosali. Pri izidu 18:17 za goste pa so vidno popustili in nasprotnik je z delnim rezultatom 6:1 visoko povedel. Tedaj je bilo jasno, da je srečanje odločeno. Treba pa je vseeno pohvaliti rdeče-bele, saj so se požrtvovalno vrgli v boj za vsako žogo, kljub temu da so zlasti v napadu kazali običajne hibe. V napadu so namreč zapravili kar 30 žog, gostje pa so jim veliko težav povzročali tudi v obrambi. Najboljši v Krasovih vrstah je bil Kozlovič. (Z. S.)

Kolesarstvo: trofeja »Laigueglia«

Zmaga Švicarja Glaussa

LAIGUEGLIA (Savona) — V uvodni kolesarski dirki sezone za profesionalce, na tradicionalni »trofeji Laigueglia«, se je uveljavil Švicar Gilbert Glauss, ki je bil najhitrejši v zaključnem sprintu, katerega se je udeležilo okrog petnajst tekmovalcev. Za las je prehitel Italijana Pivo in Gavazzija.

Vrstni red: 1. Glauss (Švi.), ki je 170,4 km prevozil v 3.55' s povprečno hitrostjo 43,4004 km na uro; 2. Piva (It.); 3. Gavazzi (It.); 4. Dhaenes (Bel.); 5. Colagè (It.); 6. Galleschi (It.); 7. Moroni (It.); 8. Ballerini (It.) itd. vsi v času zmagovalca.

Umrl španski kolesar Vicente Mata

ALICANTE — Včeraj je v bolnici v Alicanteju umrl 23-letni španski kolesar Vicente Mata, ki ga je v nedeljo povozil avtomobilist na predetapi dirke v Valencii. Mata je šele v tej sezoni prestopil med profesionalce ter je lani osvojil drugo mesto na državnem prvenstvu za amaterje.

Smučanje: na EP bančnih zavodov

Škerkova (TKB) uspešna

V pestri domači športni dejavnosti je redno prišlo do izraza delovanje smučarske ekipe Tržaške kreditne banke, ki se je pred dnevi vrnila z evropskega prvenstva bančnih zavodov. Prvenstvo je bilo v znanem francoskem Val d'Iseru.

Vidnejši uspeh na tem tekmovanju je v veleslalomu zabeležila Aleksandra Škerk, ki je zasedla končno 20. mesto in bila istočasno druga med italijanskimi predstavnicami.

Prvenstva so se sicer udeležile še ekipe zavodov iz Francije, Švice, Avstrije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije, v smučarskih tekih pa tudi iz skandinavskih držav.

Kot druga najboljša iz italijanskih ekip je predstavnica TKB nastopila tudi v ekipnem turnirju v vzporednem slalomu. Italija je tu najprej premagala Francijo, nato pa še Avstrijo in Nemčijo in osvojila prvo mesto.

V moški konkurenci je Aleš Štefančič zasedel 47. mesto (15. med italijanskimi tekmovalci), Darko Metlika pa je moral odstopiti.

Smučarsko ekipo TKB čaka v tej sezoni še zelo živahno delovanje: 21. februarja bo na Golteh tekmovanje, ki ga bo priredila Ljubljanska banka, 28. februarja bo v Cortini prvenstvo Treh Benečij, 24. marca bo na Kobli prvenstvo obmejnih podjetij in delovnih organizacij, italijansko prvenstvo pa bo v začetku aprila v Bormiu zaključilo nastope.

Aleksandra Škerk kot elitna predstavnica TKB bo torej imela še dovolj priložnosti za uspehe. (kb)

Mednarodni turnir na sedežu SGT v Trstu

Veliko zanimanje za judo

V nedeljo zjutraj je bil v prostorih SGT v Trstu odvijal 5. mednarodni turnir v judu »Gianni e Giacomo Bartoli«. Nastopilo je pet ekip, in sicer: klub Kuroki iz Tarčenta, reprezentanca Furlanije-Julijske krajine, postavi iz Francije in Švice ter »Mladost« iz Zagreba. Napovedali so tudi prihod neke avstrijske ekipe, ki pa je ni bilo, ker je bilo nekaj njenih članov poškodovanih.

Vsaka ekipa (sestavljalo jih je po sedem članov) se je pomerila z ostalimi štirimi, in sicer v sedmih kategorijah: do 60 kg, 65, 71, 78, 86, 95 in nad 95 kg. Dvojice na tatamiju so merile moči največ štiri minute in zbrati čimveč točk ali prikleniti nasprotnika na tla za 10 sekund, oziroma »ippon« (10 točk).

Visok tehnični nivo vseh ekip ter nepristransko sojenje sta pripomogla k temu, da je športno srečanje postalo pravi užitek za številno občinstvo.

Prvo mesto je zasluženo osvojila reprezentanca F-JK z 20 zmagami in 157 točkami. Druga je bila Mladost, ki je lani na podobnem srečanju zasedla prvo mesto (Mladost je že 16 let zaporedoma jugoslovanski prvak) s 17 zmagami in 121 točkami. Sledijo: Francija (15 zmag, 118 točk), Švica (6 zmag, 44 točk) in Kuroki (5 zmag, 32 točk).

Tekmovanje so si ogledale tudi vidne osebnosti tržaškega političnega življenja, kar podčrtuje zanimanje za vzhodne športne discipline, zanimanje, ki je živo tudi med slovensko mladino, saj je veliko slovenskih fantov in deklet vpisanih v društvih, kjer vadijo te discipline. (P.F. - V.M.)

naše peterke v pokrajinskih prvenstvih

Prva moška divizija v polnem teku

1. MOŠKA DIVIZIJA

DOM - GRADO 50:77 (26:40)

Dom: Gruzovin 8, Košuta 17, Kocjančič 8, Bregant, Semolič 6, Battello 2, Sancin, Rinelli, Čubej, Cej 10.

PON: Bellan v 33. min. ON: Dom 21, Grado 13.

Domovci so v drugem kolu na domačih tleh doživeli pekoč poraz. Tokrat so jih premagali igralci iz Gradeža, ki so prikazali gotovo veliko lepšo in predvsem učinkovitejšo košarko. Naši so v napadu igrali popolnoma brezglavo, gostje pa so z obrambo mož-moža belo-rdeče popolnoma onesposobili. (M. Čubej)

Skupina A

SOKOL - EXPRESS BASKET 84:78 (40:44)

SOKOL: Rosati 11, Golemac, Velussi 10, Caharija 7, Busan, Devetak 39, Žbogar, Klanjšček 10, Vidoni, Pupis 7.

Po nerodnem porazu s točko razlike je tokrat Sokol povsem zasluženo zmagal. Srečanje se je pričelo z rahlo premočjo gostiteljev, ki pa so sredi prvega polčasa zgubili vso prednost. Tekma se je nato odvijala izenačeno. Ekipi sta se večkrat izmenjavali v vodstvu, tako da je bil izid dve minuti pred koncem 76:76. Gostitelji so bili tedaj prisebnejši in predvsem točnejši pri metu ter si tako zagotovili svojo drugo prvenstveno zmago. Od posameznikov bi v prvi vrsti omenili Devetaka, ki je dosegel kar šest trojk, pod košem pa je dobro igral Caharija. (Mitja)

LESTVICA: Sokol 6, Basket TS, Lav. Porto in Edilgest 4, Express in Orient Express 0.

Skupina B

LA TALPA - CICIBONA 93:95 (46:45)

CICIBONA: Sancin, Jogan 23 (1:4), Parovel 2, Smotlak 29 (8:9), Kovačič 9 (3:3), Volk 31 (9:12), Pupulin, Stančič, Ciuffi, Bradassi.

3 TOČKE: Smotlak 3, Volk 2, Jogan 2.

Cicibona je po treh kolih še nepremagana, že danes pa se bo pomerila s Fincantierijem, s katerim deli prvo mesto na začasni lestvici. Tekma z La Talpo je bila zelo izenačena do zadnjih sekund, ko je pri 91:90 v korist La Talpe Kovačič dosegel koš in izbojeval dodatni prosti met, ki ga je uspešno izvedel.

Najboljša sta bila Smotlak in Volk, dobro pa je igral tudi odbojkar Sergij Stančič, ki je odigral svojo prvo uradno košarkarsko tekmo. Tekmi je sledilo precej občinstva, kar je za to kategorijo precej neobičajno. (V. Jogan)

LESTVICA: Cicibona 6, Fincantieri in Canon 4, CUS 2, Fiamma in La Talpa 0.

Skupina D

BARCOLANA - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 65:50 (40:23)

KONTOVEL: Nabergoj 6, Pertot 8, Lukša, Kneipp 8, Cunja 8, Starc 4, Brischia 6, Emili 6, Ban, Danieli 4.

Zaradi slabe razsvetljave v telovadnici šole Da Vinci je sodnik razveljavil tekmo. Kljub temu pa sta se ekipi domenili, da bosta odigrali tekmo. Kot je razvidno iz rezultata, je domača ekipa hitro nadigrala Kontovelce in si zagotovila 17 točk prednosti.

V drugem polčasu so Kontovelci nadoknadili zamujeno in uspeli priti do dveh točk. Nato pa so jim pošle moči in si je Barcolana s hitrimi protinapadi spet priborila 15 točk prednosti. (Dimitrij Danieli)

BOR - SGT NEODIGRANA

V prvem kolu D skupine sta ekipi Bora in SGT zaman čakali na sodnike. Zato sta odigrali prijateljsko tekmo. Po prvem polčasu je SGT vodil s 50:37, srečanje pa se je končalo pri 84:84. Najboljša Borova strelca sta bila Furlan in Sestan s 16 točkami. (M. Oblak)

MLADINCI

INTERMUGGIA - JADRAN FARCO 91:69

JADRAN FARCO: Stocca 4 (4:6), Gregori 10 (2:2), Skerlavaj 18 (3:5), Gomizelj 13 (3:7), Stanissa 11 (3:4), Pahor 13 (5:6).

Jadranovi mladinci so zelo dobro začeli in vseskozi vodili do 15. minute, potem pa so počasi popustili. V 10. minuti drugega polčasa si je poškodoval gleženj Stanissa in je tako moral predčasno zapustiti igrišče. Tako so jadranovci ostali v petih. To pa ni bilo dovolj, saj se je vmešal še sodnik. Tako je v 16. minuti zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče Skerlavaj, v 17. minuti še Gomizelj in tako so ostali na igrišču samo v treh. Po tekmi so bili igralci potrti, zato gre vsem šestim pohvala, saj so dali vse od sebe. Kritika gre ostalim soigralcem, ki so brez opravičila ostali doma. (Gomizelj Edi)

LESTVICA: Inter 1904 8, Barcolana, Scoglietto in Adviser 6, Arte 2, Jadran in Basket TS 0.

Pavel Volk (posnetek s srečanja proti La Talpi) je eden stebrov novoustanovljene ekipe Cicibona

DEČKI

SGT - BOR INDULES 79:62 (52:37)

BOR: M. Umer, Debeljuh 22 (2:6), Barini, Pavlica 20 (4:9), Martini, D. Umer 5 (1:4), Rudež 11 (1:2), Korošec, Schiulaz 4 (0:2).

PON Pavlica v 35. min., Barini v 35. min, Debeljuh v 37. min.

V predzadnjem kolu so Borovi dečki doživeli prvi poraz v letošnji sezoni. Plavi so se predstavili na igrišču brez vsakršne motivacije, podcenjevali so nasprotnika, saj so v prvem delu gladko zmagali. Nasprotno so gostitelji dali vse od sebe, saj so si s to zmago zagotovili kvalifikacijo v playoff na račun Libertasa. Tekma se je odločila v drugi četrtini. SGT se je po našem mnenju na igrišču namenoma predstavil le s sedmimi igralci in je zaradi obveznih menjav v tem delu »lahko« igral s štirimi igralci, kar mu je omogočilo, da je branil s cono. To je naše povsem zmedlo, sodnika pa sta bila povrhu pristranska.

Večkrat poraz tudi koristi ekipi, upamo torej, da so borovci razumeli, da morajo nujno izboljšati odnos na treningih in tekmah, če hočejo ponoviti lanske uspehe. (V. Jogan)

LESTVICA: Bor Indules in Tecnoluce 16, Libertas 12, Saba 8, CGI Ancifap 4, Sokol 0.

PROPAGANDA

FORTITUDO - DOM 30:73 (13:36)

Dom: Lisci 2, Silič 22, Pintar 1, Primožič, Zavadlal 8, Bordon 16, Sfiligoj 7, Faganel 1, Bednarik, Lo Grasso 16.

PON: Bordon v 27. min., Riz v 28. min., Bevilacqua v 29. min., Bigot v 30. min. ON: Dom 19, Fortitudo 25.

Mladi domovci so v tretjem kolu na tujem visoko premagali skromnega nasprotnika iz Krmina. Naši so bili gotovo za razred boljši, o tem tudi zgovorno priča končni rezultat. Dornikovi varovanci so prikazali dopadljivo košarko. Mislimo, da jim bo s tako igro uspelo premagati še marsikaterega nasprotnika. Tokrat lahko pohvalimo celotno moštvo, seveda pa ne smemo pozabiti na izredno učinkovito igro Diega Siliča. (M. Čubej)

Pokal Gorica - Trst

Druga postava Doma klonila pred Jadranovimi mladinci

DOM - JADRAN (MLADINCI) 71:80 (36:46)

DOM: Sancin 2, Dornik 16, Battello 4, Bensa 2, Rinelli 1, Gruzovin 9, Čubrilo 6, Košuta 17, Orzan 14.

JADRAN: Žetko, Terčon 12, Lipolis 17, Gregori 6, Škerlavaj 12, Uršič 8, Gomizelj 9, Stanissa 4, Pahor 12. 3 točke: Orzan 2.

V okviru pokala Gorica - Trst sta se pomerili ekipi Doma in pa mladincev Jadrana. Po ne preveč razburljivem srečanju so povsem zasluženo zmagali gostje, ki so prikazali gotovo bolje organizirano igro od gostiteljev. Domovci so nastopili z ekipo 1. divizije. Med gosti sta najbolje zaigrala Lippolis in pa Pahor, pri domovcih pa je omembe vreden le nastop Košute. (M. Čubej)

obvestila

ZSŠDI

vabi v petek, 20. februarja, ob 20.30 v telovadnico goriškega Kulturnega doma na SLAVNOSTNO AKADEMIJO IN ODPRTJE RAZSTAVE OB 100-LETNICI TELOVADNEGA DRUŠTVA GORIŠKI SOKOL. Nastopijo kulturne skupine, telovadke in telovadci iz zamejstva in Slovenije ter ekipe miniodbojke. V okviru proslav bo v četrtek, 26. februarja, ob 20.30, v mali dvorani goriškega Kulturnega doma PREDVAJANJE KRATKOMETRAŽNIH FILMOV NA ŠPORTNO TEMATIKO.

SK DEVIN

obvešča, da odpade tekmovanje Pokal treh dežel na Matajurju zaradi neugodnih smučarskih razmer. V nedeljo, 22. t. m., priredi smučarski izlet na Kanin (Bovec). Cena prevoza in ski pass 25.000 lir. Udeleženci izleta morajo imeti s seboj veljavno prepustnico ali potni list. Odhod avtobusa bo naknadno javljen. Informacije in vpisovanje Bruno Škrk - tel. 200236.

naše šesterke v pokrajinskih ligah

Slogi Koimpex derbi deklet

1. MOŠKA DIVIZIJA

PALLAVOLO TRIESTE - BOR 1:3
(14:16, 5:15, 15:10, 5:15)

BOR: Marega, Sedmak, Jablanšček, Clemente, Jercog, Starc, Švab, Biber.

Borovci so si opomogli po zadnjem hudem porazu in kljub ne najboljši igri so končali srečanje v svojo korist. Proti povprečni ekipi Pallavolo Trieste niso imeli večjih problemov. Naši so nastopili v okrnjeni postavi brez Gombača, ki je komaj prebolel gripo. Kljub temu pa so le uveljavili svojo premoč in boljšo pripravljenost. Po nepotrebnem so gostiteljem prepustili set.(Tul)

LA MARMOTTA - BREG 0:3
(7:15, 3:15, 6:15)

BREG: Basso, Božič, Živec, Čuk, Lovriha, Počkar, Komar.

Brežani so proti sicer skromnemu in telesno nizkemu nasprotniku dosegli svojo prvo zmago. Najbolj pomembno je to, da so se tokrat še posebej izkazali mladi Božič, Komar in Basso.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

BOR FRIULEXPORT - SLOGA KOIMPEX 1:3
(7:15, 15:10, 13:15, 12:15)

BOR FRIULEXPORT: Viller, Superina, Rojc, Del Piero, Mauri, Žerjal, Bandelj, Pernarčič.

SLOGA KOIMPEX: Adam, Zitter, Fabi, Gregori, Guštin, Kocman, Križmančič, Rebula.

Derbi med še nepremaganima ekipa je bil borben in privlačen. Sloga Koimpex je tokrat nastopila v precej neobičajni postavi, saj se je istočasno odvijalo tudi prvenstvo Under 16, v katerem nastopa Sloga z isto ekipo. V kombinirani ekipi se je seveda krepko poznala neuigranost, ki je zlasti prišla do izraza pri igri v polju in pri sprejemu. To pa so pridno izkoristile mlade borovke, katere je v nedeljo, poleg velike borbenosti in volje do zmage, odlikoval zelo dober in oster servis. Razen prvega seta, ki ga je Sloga Koimpex osvojila brez težav, so bili vsi ostali zelo borbeni in napeti, slogašice pa so izkoristile svojo boljšo igro na mreži, kar jim je tudi omogočilo, da so osvojile četrto zaporedno zmago. (INKA)

MONTASIO - SOKOL 3:0
(15:11, 15:4, 15:0)

SOKOL: Cattonar, Ban, Capelli, Gruden, Brumat, Crociatti, Devetak, Kosmina in Živec.

Nabrežinke so dobro začele tekmo. V prvem setu so bile v vseh elementih enakovredne nasprotnicam. V nadaljnjih nizih pa je popolnoma odpovedal sprejem, tako da je Sokol le s težavo prišel do kake točke.(A.P.)

UNDER 16 MOŠKI

SLOGA - CUS 0:3
(8:15, 6:15, 8:15)

SLOGA: Kralj, Križmančič, Marc, Malalan, Maver, Mesar, Radetti, Renčelj, Slobic, Stoper, Matej in Tomaž Susič.

Proti tržaški ekipi, ki bo brez težav osvojila pokrajinski naslov v tej kategoriji, so mladi slogaši sicer izgubili, za prikazano igro pa zaslužijo vso pohvalo. Izvedli so celo vrsto lepih akcij, borili so se za vsako žogo, nasprotnik pa je bil objektivno premočan, da bi lahko iztržili kaj več od častnega poraza. (INKA)

BREG - VOLLEY CLUB 3:0
(15:5, 15:7, 15:2)

BREG: Božič, Komar, Basso, Furlanič, Čuk, Švab, Ciliberto.

Po dve porazih so mladi Brežani le prišli do prve zmage. Srečali so se z najslabšo od štiri vpisanih ekip. Že sam izid posameznih nizov pove vse o tem, kako se je odvijala tekma.

VAL NAŠ PRAPOR - FINCANTIERI 3:0
(15:0, 15:1, 15:6)

TRAJANJE SETOV: 13, 15, 13 minut.

VAL NAŠ PRAPOR: Bensa, Petejan, M. A. Seri, Quel, Korsič, Volčič, Makuc, Černic, Šuligoj, Kuzmin.

Zmago so naši dosegli z lahkoto, kar dokazuje sam rezultat. Nasprotniki so zbrali le 6 točk samo v zadnjem setu, ker so naši naredili nekaj napad. Sedaj čaka naše najtežja tekma in sicer proti goriškemu Libertasu, ki je doslej izgubil le z našo ekipo. Naši niso še našli nasprotnika na isti ravni, saj so v tem prvenstvu izgubili samo en set. (Jan)

UNDER 16 ŽENSKE

INTER 1904 - SLOGA KOIMPEX 1:3
(12:15, 15:13, 14:16, 9:15)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Černe, Čufar, Fabrizi, Foschini, Lupinc, Marucelli, Škerk.

Slogašice so tudi v povratnem delu prvenstva odpravile Inter, ki je njihov najnevarnejši nasprotnik v skupini. Gostiteljice so se v nedeljo vrgle v boj z veliko zagrizenostjo in so na vse načine poskušale osvojiti prestižno zmago. Sloga Koimpex pa je tudi tokrat dokazala, da je tehnično in taktično boljša ekipa in je, čeprav v okrnjeni postavi, osvojila novi točki, s tem pa tudi skoraj že prvo mesto v skupini. (INKA)

CUS - BREG AGRAR 0:3
(3:15, 15:17, 4:15)

BREG AGRAG: Glavina, T. in N. Canziani, T. in E. Zerial, Sancin, Pečar, Komar.

Prvi set so Brežanke z lahkoto osvojile, v drugem pa so jim nasprotnice nastavile nekaj blokov in si s tem zagotovile lepo število točk. Tretji set je bil še kar zanimiv, saj so se igralke na obeh straneh mreže potrudile. Brežanke so imele veliko sreče ob nerodnosti nasprotnic in so si s tem zagotovile zmago. (N.C.)

KONTOVEL ELCTRONIC SHOP - JULIA 3:1
(10:15, 15:13, 15:12, 15:13)

TRAJANJE SETOV: 18, 13, 20, 18. min.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Sirk, Košuta, Janezič, Colja, Gruden, Regent, Sedmak, Rebula, Samar.

Od začetka prvenstva so si Kontovelke tokrat priborila prvo in dolgo pričakovano zmago in se tako odtrgale od repa lestvice, ki so ga prepustile nasprotnicam. Kljub zmagi pa so gostiteljice tokrat zaigrale mnogo slabše kot ponavadi in ni jim uspelo organizirati napad. Mnogo žog so namreč poslale naravnost čez mrežo. Večino točk sta si obe ekipi priborili s servisi. Nekaj več sreče pa je bilo na strani domače ekipe, tako da je imel trener možnost poslati na igrišče večino menjav.(Maja Štoka)

SLOGA B - VOLLEY CLUB TRST 3:0
(15:7, 15:11, 15:13)

SLOGA B: Čebulec, Drasič, Fabi, Gregoretti, Grgič, Dunja in Sava Jogan, Križmančič, Pieri, Repinc, Škerk, Vidali.

Slogašice so od vsega začetka igrale zelo zbrano in motivirano, saj so se zavedale, da jim samo gladka zmaga lahko omogoči, da obdržijo drugo mesto na lestvici, ki še vodi do pokrajinskega polfinala. Še zlasti je Slogina volja do zmage prišla do izraza v tretjem nizu, v katerem je gostujoča ekipa že vodila s 13:7, a so slogašice z zelo borbeno igro dosegle delni izid 8:0 in s tem tudi zmago. (INKA)

DOM AGOREST - LIBERTAS CORMONS 0:3
(5:15, 5:15, 13:15)

DOM AGOREST: Bassini, Magda Braini, Maša Braini, Gaeta, Makuc, Paulin, Bratina.

Ekipa iz Krmina sploh ni dovolila našim igralkam, da bi se učinkovito borile. Vso tekmo je igrala zbrano, medtem ko so domovke popuščale v sprejemih in podajah. Le v tretjem setu so Berdonove igralke lepo igrale in le za las izgubile niz. (D. D.)

naši nogometaši v mladinskih ligah - naši nogometaši v mladinskih ligah

UNDER 18

Skupina H

MOSSA - KRAS 1:0 (1:0)

KRAS: Purič, Grgič, Švab, Leban, Kalc, Leone, Šuc, Ferluga, Černe (Kavalič), žagar, Umek (Lucjan Škabar)

Na razmočenem igrišču je Kras nesrečno izgubil tekmo proti solidni Mossi. Po prikazani igri bi naši fantje zaslužili vsaj točko. Pokopal jih je avtogol. Sodnik bi moral zadetek razveljaviti, ker je našega kapetana Leoneja nekdo porinil. Le-ta je izgubil ravnotežje ter poslal žogo v lastno mrežo. V Krasovem napadu je manjkal najbolj nevaren strelec Alan Škabar zaradi izključitve v prejšnjem kolu, kar se je precej poznalo. Zaradi blata pa je bilo sicer nemogoče prikazati boljši nogomet. (R.B.)

Skupina I

BREG - MONTEBELLO 0:1 (0:0)

BREG: Cottar, P. Tamaro, Biffi, Jerman, Sancin, I. Sancin, M. Tamaro, Slavec (Hervat), Paiano, Kerstich, Pitacco.

Čeprav z okrnjeno postavo so Brežani odločno stopili na igrišče, da bi spravili na varno vsaj točko. Vrgli so se v napad in z lepimi akcijami povzročili nasprotnikom precejšnje težave; žoga pa ni hotela v vrata. V drugem polčasu se položaj na igrišču ni spremenil. Brežani so na vse načine poskusili priti do gola, vendar so zadeli le prečko in drog. Med enim izmed redkih napadov gostov je branilec zrušil igralca Montebella in sodnik je pokazal na belo piko. 11-metrovka ni potrla Brežanov, ki so skušali izenačiti, vendar je kmalu stekla devetdeseta minuta. Za požrtvovalnost in borbenost kljub blatnemu igrišču moramo tokrat pohvaliti celotno ekipo. (Diego)

LESTVICA: Edile 26, San Sergio 24, Chiarbola 20, Roianese 17, Costalunga 15, San Luigi 14, S. Andrea 13, San Vito, Montebello in Ponziana 12, Olimpia 11, Opicina 10, Campanelle 8, Breg 2.

NARAŠČAJNIKI

S. ANDREA - PRIMORJE 6:2 (3:1)

STRELCI ZA PRIMORJE: Tomasetig in Pascut

PRIMORJE: Štolfa, Sullini, Bečar (Štoka), Žagar, Mesar, Tence, Plisciani, Gruden, Stefančič (Pascut), Tomasetig in Princival.

Tržačani niso pokazali posebno lepe igre. Kljub temu pa so z lahkoto premagali rdeče-rumene. Gostitelji so gospodarili na igrišču in so prisilili nasprotnika v obrambo. Povedli so že s prvim strelom v vrata iz zelo težkega položaja. Nekaj minut kasneje so gostje izenačili. Tomasetig je dobro izrabil protinapad in zatresel mrežo, a gostitelji so nato še štirikrat zaporedoma zatresli mrežo. Naši so igrali nekoliko bolj zagrizeno le v zadnjih 25. minutah, ko so bili v desetih zaradi izključitve Pliscianija. V tem delu so vsaj nekajkrat bili nevarni v napadu in so dosegli drugi zadetek. Verjetno manjka našim predvsem hitrosti, zlasti pri izvajanju akcij. Na koncu še to: naši so imeli precej smole, saj je nasprotnik dva zadetka dosegel po avtogolu.(M.Štoka)

LESTVICA: Muggesana 34, Portuale in Fortitudo 26, CGS 24, Montebello 23, San Luigi 20, Giarizzole 19, Olimpia in S.Andrea 18, Costalunga 15, Zaule 14, Domio in Campanelle 13, Junior 12, Primorje 9, Opicina 6, Campi Elisi 4, Don Bosco 0.

NAJMLAJŠI

BREG - SANT'ANDREA 7:0 (4:0)

STRELCI: Grilanc 3, P. Dazzara 2, (1 gol iz 11-metrovke), Buzzi 1, R. Gombač 1.

BREG: Giglifanò, Buzzi, Ota, M. Gombač, Švab, K. Dazzara, Mauri, R. Gombač, Impellizzari (Degrassi), P. Dazzara, Grilanc.

Na razmočenem dolinskem igrišču je v nedeljo spet prišlo do goleade. Brežani so brez težav premagali šibko moštvo Sant'Andrea. Kljub slabemu terenu so posebno v prvem polčasu prikazali hitro ter taktično dovršeno igro. Štirje goli v prvem polčasu so bili logična posledica take igre. V drugem delu so naši popustili zaradi visokega rezultata. Vsi, tudi zadnji branilci, so hoteli zadeti, zato je prišlo v kazenskem prostoru večkrat do zmešnjave. Omenili bi, da nasprotniki niso skozi vse srečanje streljali v naša vrata. Pohvalo zaslužijo vsi, posebno pa Grilanc, ki je letos prvič igral celotno srečanje in kar trikrat zadel. (R. G.)

LESTVICA: S. Sergio 28, Breg 27, S. Giovanni 26, Olimpia 25, CGS 24, Montebello in Giarizzole 22, Campi Elisi 19, Portuale 18, Fortitudo 17, Triestina 16, S. Luigi 14, Zaule in Don Bosco 13, S. Vito 9, Primorje 4, S. Andrea 3, Opicina 2.

ZAČETNIKI

MLADOST - ISONZO ODLOŽENO

LESTVICA: Ronchi A in S. Michele 19, Mladost in S.Polo 17, Marceliana 15, Staranzano 14, Romana in Vermegliano 13, Turriaco 11, Pieris in Gradese 9, Fossalon 7, Ronchi B 3, Fincantieri 2.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

18. februarja 1987

Velika Britanija prepovedala »uvoz« aidsa

Z 10 milijoni lir je azt najdražje zdravilo na svetu

RIM — Britansko veleposlaništvo v Rimu je včeraj pojasnilo, da je bolnikom aidsa in asimptomatičnim nosilcem prepovedan vstop v Veliko Britanijo. Prepoved se vključuje v okvir od nekdaj veljavnih zdravstveno-varnostnih ukrepov, po katerih vsako okuženo osebo, ki pride na Otok, zavrnejo. Seveda ugotovitev bolezenskega stanja ni enostavna. Bolnik mora ob vstopu z bolezenskimi znaki opozoriti obmejne oblasti.

Aids so sedaj pripisali seznamu bolezni, ki jih je prepovedano »uvoziti«. Če nekdo na letališču kaže znake bolezni, ga bodo zavrnili, če bodo pri zdravniškem pregledu ugotovili aids. Seveda pa to ne pomeni, se nadaljuje sporočilo angleškega veleposlaništva, da bodo navidez zdravega potnika vprašali po zdravstvenem stanju ali ga pregledali.

Medtem prihajajo iz New Yorka nove vesti, ki se nanašajo na ceno in način pridobivanja doslej edino znanega in kolikor toliko učinkovitega zdravila proti aidsu. V mislih imamo zdravilo azt ali retroviz, ki ga izdeluje ameriška farmacevtska družba Wellcome. Doza za enoletno zdravljenje na debelo stane 8.300 dolarjev, na drobno pa 10.000, kar po sedanjem valutnem tečaju v našem denarju ustreza 10.7 in 13 milijonom lir. Družba pričakuje, da bo pristojni federalni odbor hitro odobril prodajo zdravila.

Pri takšnih cenah bi azt postal najdražje zdravilo na svetu, kar pomeni, da se obetajo izdelovalcu, pa tudi posrednikom, veliki zaslužki. Družba Wellcome dodaja, da ponavadi za enoletno zdravljenje ni potrebna cela doza, zato se bo strošek zmanjšal.

Za raziskave je družba doslej potrošila 80 milijonov dolarjev. Poskusno zdravilo izdelujejo iz timidina, ekstrakta slanikovih semenčic.

Azt je strupen in njegov zastrupljevalni učinek primerjajo z učinkom nekaterih kemičnih preparatov proti raku. V polovici primerov je nastopila huda anemija in so bile potrebne transfuzije krvi ali celo prekinitev nege.

Fizik Saharov zanikal, da je bilo izpuščenih že 140 oseb

V SZ doslej izpustili 43 političnih jetnikov

MOSKVA — Sovjetski fizik Andrej Saharov je včeraj podvomil v resničnost trditve, da so v Sovjetski zvezi dejansko izpustili na svobodo 140 političnih jetnikov, kot je v torek izjavil glasnik zunanjega ministrstva Genadi Gerasimov. Saharov je poudaril, da je seznanjen z izpustitvijo samo 60 jetnikov. V petek je v svojem posegu na moskovskem forumu Saharov govoril o 43 izpuščenih političnih jetnikih, medtem ko naj bi jih bilo 700 še v zaporu. V telefonskem intervjuju za neko zahodno agencijo je Saharov tudi dejal, da je izvedel, da so nekatere politične jetnike premestili iz enega zapora v drugega in dodal, da je »težko razumeti, kaj se zares dogaja v teh dneh v SZ«. Sicer pa se je Saharov včeraj odpovedal tiskovni konferenci, ki je bila napovedana za včeraj, češ da je v zadnjih dneh že veliko govoril.

Gerasimov je, kot znano, izjavil, da so izpustili iz zapora že 140 jetnikov in edini pogoj, ki so jim ga oblasti postavile, je bil, da podpišejo prošnjo za pomilostitev. Eden izmed oporečnikov, ki te prošnje niso hoteli podpisati, je znani židovski matematik Begun. O njem so govorili, da so ga izpustili iz zapora, medtem ko je njegova žena včeraj potrdila, da je Begun še vedno v zaporu in izrazila upanje, da gre samo za »birokratski zaplet«. O »primeru Begun« glasnik zunanjega ministra Gerasimov včeraj ni hotel posredovati tisku nobenih informacij.

Lepa Suzana

Če je krepostna, ne vemo, lepa je gotovo, mlada Suzana, ki razkazuje kopalno obleko, ki bo na prodaj v Veliki Britaniji za pičlih 40 funtov

Z zastrupljevanjem hrane proti konkurenci

NEW YORK — Malo mesto Princeton v New Jerseyu se je nepričakovano in upravičeno znašlo v središču pozornosti. V samopostrežni trgovini s prevedenim naslovom Pijača super sveže hrane so v čajnih vrečicah našli cianid.

Strupa ne bi našli, če oseba, ki ga je podtaknila, ne bi sama o dogodku obvestila policije. Ta oseba je nadalje povedala, da so tudi siri zastrupljeni.

Policija je takoj pobrala s polic vse čajne vrečice in sire ter z analizo dejansko ugotovila prisotnost cianida. Nemudoma je po radiu pozvala kupce, naj blago vrnejo. Nekaj čajev so kupci popili in pojedli tudi nekaj sirov, vendar se ne ve, s kakšnimi izidi.

Zgodba se občasno ponavlja, vsakič v drugem mestu. V Runnemedu, v New Jerseyu je umrl moški po nekaj požirkih Liptonovega čaja. Preiskava je v njem odkrila sledove cianida.

Policija je odkrila, da zločinci ali manijaki to počenjajo zaradi koristoljubja. Ugotovila je, da je to počenjal nekdo, ki je kupil delnice sirarne in je hotel svoje akcije povečati z zastrupljanjem sirov konkurence.

Tudi ISEF proti Falcuccijevi

Študentje višje šole za telesno kulturo ISEF so v Rimu demonstrirali proti šolski politiki, ki jim ne priznava enakopravne univerzitetne kvalifikacije (AP)

Klaus Altman - Barbie končno pred sodniki?

LYON — Po štirih letih zavlačevanj in polemik bi lahko v Franciji končno sodili lyonskemu krvniku Klausu Altmanu - Barbieu. Lyonski generalni prokurator Pierre Truche je že svetoval, da bi sodno razpravo lahko začeli prihodnjega 19. maja. Barbiea je Bolivija izročila Franciji februarja leta 1983. Zaradi zločinov, ki jih je zagrešil v Lyonu od leta 1942 do 1944, so ga leta 1954 v odsotnosti obsodili na smrtno kazen. Po dvajsetih letih je kazen zapadla, da mu bodo morali sedaj soditi za druge zločine.

Prav pri tem pa nastajajo glavne težave, saj bi nedvomno prišlo na dan tudi kvizlinško obnašanje Francozov za časa nacistične okupacije. V nedavnem intervjuju je lyonski krvnik izjavil, da ni sodeloval pri zaslišavanju Židov, saj je to že strokovno opravljala francoska policija.

Njegov branilec, odvetnik Jacques Verges, je polemično izjavil, kako lahko Francija sodi navadnemu podporočniku gestapa, ko pa ni sodila tedanjemu notranjemu ministru in sedanjemu predsedniku Mitterrandu za grozote, ki jih je francoska policija zagrešila med alžirsko vojno.

73-letni Klaus Barbie lahko torej upa, da bodo še malo počakali. Sodna obravnava bi bila namreč skrajno kočljiva za Francijo. Skoraj gotovo bi prišlo na dan vse tisto, kar so Francozi že zbrisali iz svojega spomina.

Karabinjerje posiljevalce spustili na začasno svobodo

TURIN — Karabinjerjev se spominjamo iz idiličnih risb, ki jih je objavljal italijanski list Domenica del Corriere. Nekateri so se ponujali kroglam sovražnika, ki si je vzel njihovo življenje v zameno za življenja tolikih nesrečnih žena in otrok, drugi pa so skakali v deroče vode in reševali samomorilce in ponesrečence.

Karabinjerji pa niso le to, so tudi ljudje z vsemi človekovimi vrlinami in napakami. Nekaj črnih madežev na duši imajo tudi oni. Med najbolj umazanimi pa so nedvomno tisti karabinjerji, ki izrabljajo moč uniforme za prikrivanje lastnih ogabnih zabav, kot je lahko posiljevanje mladih, kdaj celo psihično prizadetih deklet. Karabinjerji Luca de Meo, Mauro Grimaudo in Franco Monti, ki so posilili angleško državljanko Hilary Jane Farthing, so bili v Monzi obsojeni na dve leti in nekaj mesecev zapora. Pravica, tista, ki naj bi bila enaka za vse, pa se je včeraj verjetno bridko jokala, saj so vse tri karabinjerje-posiljevalce pustili na svobodo. Vojaško sodišče, ki jim je sodilo teden dni po civilnem, je namreč odločilo, da jih ni mogoče obsoditi zaradi »posilstva«. Za vojaške sodnike so krivi le tega, da se v izvajanju svoje funkcije (beri pregleda dokumentov) niso omejili na to, kar piše v pravilniku. Grimaudo bi moral ostati na straži, ostala dva pa ne bi smela sprejeti dekleta v uradu, to je vse. Dialektika je pač dialektika, toda tudi vse, kar je ostudnega, ostane - pa čeprav na začasni svobodi - ostudno.

Kdo je Lisi ukradel bisere?

CHICAGO — Mona Lisa, za mnoge umetnostne zgodovinarje Leonardovo remek delo, je bila res ženskega spola? Njen nasmeh izraža veselje, žalost, zanimanje, ali le pritajeno zehanje?

Vsem tem, in še kopici drugih prav tako nebistvenih vprašanj, so zdaj dodali nov nerešen problem: kdo je nežni dami ukradel biserno ogrlico? Ameriški umetnostni zgodovinar John Asmus, ki je predvčerajšnjim odprl vsakoletno srečanje American Association for the Advancement of the Science, trdi, da je »nekdo«, morda Leonardo sam, morda kdo drug, zbrisal ogrlico, ki je krasila vrat slavne Lise.

Računalnik je, na podlagi vseh možnih podatkov o sliki, potrdil, da so sence na Mona Lisinem vratu znak zbledeli ostanki biserov. Prisotnost neke ogrlice, ki je zdaj ni mogoče razločevati s prostim očesom, pa potrjujejo, po mnenju Johna Asmusa, tudi vse kasnejše slike in rekonstrukcije znanega portreta.

Tudi Raffaello Sanzio je črpal osnovno zamisel za portret Mute pri Leonardu, in nema lepotica se res ponaša z ogrlico, ki je ni mogoče prezreti. John Asmus si sicer niti ne zastavlja vprašanja, ali je ogrlica na Giocondi res obstajala, ali ne. Biseri, danes samo še črne sence, ki jih lahko zaznajo le elektronske »oči«, so obstajali.

Problem je zdaj seveda v tem, kdo, kdaj in zakaj, je tisto biserno ogrlico prekril z barvo. Morda je to »zakrivil« isti čopič, ki je znatno ublažil profile skalovja v pejsaži za porteretom Mone Lise....

Filipinci se urijo za boj proti komunistični gverili

Elitni oddelki filipinske vojske so v kraju Camp Castaneda začeli vojaške manevre, da bi preverili svoje sposobnosti v boju proti komunistom (levo), **obrambni minister Ramos** (desno) **pa jim je pokazal svoje sposobnosti** (Telefoto AP)